

Umut Aydın

Fügen Üst Ural

Tilki Kitap©

www.tilkikitap.com

tilki@matbumedya.com

0850 304 22 03

Yayıncı Sertifika No 28740

Genel Müdür: Emrah Çelik

Editör: Tuba Aslantaş

Sayfa Tasarım: Seda Taşçı

Kapak Tasarım: Kemal Taşçı

Kitappad
.com

Kitaplobi
.com

Kitapşeyleri
.com

1. Basım, İstanbul, Ocak 2026

ISBN: 978-625-5779-36-6

Tilki Kitap Matbaa / İstanbul

Matbaa Sertifika No: 48138

Eserin tüm telif hakları yazara aittir. Yazar, bu baskı için basım-satış-dağıtım-tanıtım haklarını Tilki Kitap'a devretmiştir. Yazar, eserin kapak dahil içeriğindeki tüm materyallerin (metin, görsel öge, tablo...) yasal ve fikri sorumluluğunu kabul etmiştir. Tilki Kitap'ın kurumsal görüşü olmayabilir.

**UMUT
AYDIN**

Fügen Üst Ural

YAZAR HAKKINDA

Fügen Üst Ural, İstanbul'un Çengelköy semtinde doğup büyümüştür. Eğitimini İstanbul Kız Lisesi'nin ardından İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'nde tamamlamıştır. Hâlen İstanbul'da bir ecza deposunda Mesul Müdür olarak görev yapmaktadır.

Yazarlık serüveni, okul yıllarında kaleme aldığı şiirlerle başlamış; zamanla edebiyata duyduğu tutku, 2018 yılından itibaren roman türüne yönelmesine vesile olmuştur. Eserlerinde duygusal derinlik, insan ilişkilerinin kırılğan yönleri ve içsel hesaplaşmalar dikkat çekmektedir.

Yayımlanan Kitapları:

Hatırla Sende Hatırla (Nisan 2023)

Bırakma Beni (Eylül 2023)

Don't Let Me Go (Şubat 2025)

Affet Onu (Eylül 2025)

BU ESERDEKİ TÜM KARAKTERLER VE OLAYLARIN GERÇEK
KİŞİ VE KURUMLARLA İLGİSİ YOKTUR. TAMAMEN HAYAL
ÜRÜNÜNDEN OLUŞMAKTADIR.

UMUT
AYDIN

UMUT'LA UMUDA YOLCULUK

“Tombul Umut, Tombul Umut... Havada bulut bizi unut... Tombul Tombul koş koş... Umut koş.” Çocukların arkasından bağırmaclarına aldrmadan hızla okuldan çıktı, yola varmıştı bile... Hızla, alı al, moru mor koşuyordu. Bozkırdı çoraktı, güneş sıcak tepede kızgındı, evlerin arasından, patika yollardan, boş topraklardan. Neredeyse her gün okuldan eve bu şekilde dönüyordu. Heybesinde kitapları, yolu uzundu hiç önemli değildi, seviyordu okulu, öğretmenini, arkadaşlarını, dersleri, çalışkandı. Çok şişman ve tombuldu. Ne derlerse desinler hiç aldırılmıyordu, annesinin yemeklerini çok seviyordu. Sarışın mavi gözlü bir oğlandı. Birçok kardeşi vardı, annesi yine hamileydi. Babası rençberdi, agresif bir adam. Suratsız, içen, riyakâr. Arada kızınca çocukları sıradan geçiren ağaya hiç sesi çıkmayan öylesine biri...

Evler çorak topraklara, tarlalara serpilmiş ve birbirlerine uzaktı. Evi göründü, daha da hızlandı. Ufak bir toprak içinde tek katlı bir ev. Bahçesinde ayva ağacı dışında birkaç ağaç daha ... İşte annesi “Ah güzel annem.” Saçları güneşte parlamıştı. İnce, uzun, mavi gözlü bir kadındı. Babası çok şanslı bir adamdı, ama kıymet bilmeyecek kadar cahildi. Çocukların okumasından hiç hoşlanmıyordu asla. Tüm oğlanlar ilkokulu bitirince ağanın yanına girmişlerdi. Aksi asla olamazdı, öldüresiye döverdi çünkü... Elllerinden paralarının bir kısmını alır, kendine laf ettirmezdi. Ablasını ise hiç okutmamıştı “Evlenecek, başlık parası alacağım” diye bağırılmıştı bir gece. Evle de hiç ilgilenmez, annesi her işi yapar hiç ses çıkarmazdı. Sakin dimdik bir kadındı. Adam karısını kıskanır, kendinden üstün görür, hazmedemez hırslanır, pis davranırdı. Sarışın, çakır gözlü annesi uzun yıllar

önce Rusya'dan gelen bir ailenin kızıydı. İlkokul okumuş, titiz bir kadındı. Arada çocuklarda çakır göze rastlanıyordu. Umut da annesi gibi sarı saçlı ve çakır gözlüydü.

Koşarak kapıyı açtı. “Annem geldim, tüm derslerden en yüksek notu aldım” diyerek sarıldı annesine... Kadın da sıkıca sarıldı oğluna “Ah çakırım, Umut’um.” Kendisi koymuştu bu ismi oğluna, sevgiyle baktı ona. “Ne yemek var anne? Ekmek versene anne arasına ayva reçeli sürüp.” Hem konuşuyor hem annesinin peşi sıra dolaşıyordu. Annesi ekmeğin içine, bahçede büyümüş olan ayva ağacının reçeliyle birlikte tereyağı da sürüp eline verdi. “Biliyor musun öğretmen sınıftaki diğer çocukları çalıştırmamı söyledi. ‘Sen çalışkansın yardım et’ dedi.” Elindeki ekmeği ısıtıyor, bir taraftan da annesine yardım ediyordu. “Evet, evet oğlum yardım et arkadaşlarına. Ablana nasıl öğrettinse okumayı yazmayı bak mektup yazıyor ablan bize haberini alıyoruz.” Annesi ablasına gizli gizli okuma öğretmişti, bir anda ablası evden gitmiş, annesi çok ağlamıştı o günler, “Niye?” diye sormuştu Umut... Cevap vermemişti annesi, sadece sarılmıştı sıkıca oğluna... Babasına sormuştu “Ablam nereye gitti? diye. “Sana ne şişko herif aklın ermeyen şeylere karışma” diye sıkı bir tokat atmış, “Sen kudurtuyorsun bu şişkoyu” deyip karısını kolundan tutup odaya sürüklemişti.

Abilerinin hepsi ağanın yanında çalışıyorlardı. İlkokul bitmiş yaz tatili başlamıştı, adam hırsla Umut’a bağırdı: “Artık okul yok ağanın yanında çalışacaksın. İlkokul bitti o kadar. Abilerin neredeyse sen de orada.” “Ben okuyacağım, ağanın yanında çalışmam” diye cevap vermişti Umut. Adam hırsla yürüdü oğlanın üstüne, yüzüne kuvvetle vurdu. Tokadın tesiri ile yere düşen Umut aynı hızla fırladı yerden “Okuyacağım ben” diye karşı çıktı. “Ben izin vermezsem okuyamazsın ulan it. Para getireceksin bana, şişko herif boğazına yemek yetiştiremiyoruz. Yarın sabah ağanın oradasın” deyip kapıyı vurup çıktı. Umut hırsla babasının arkasından fırlayıp okula doğru koştu. Öğretmenine yalvardı: “Ne olur, ben okumak istiyorum. Babamı ikna etseniz ben boş vakitlerde çalışır kazancımı ona veririm öğretmenim lütfen.” Çakır gözlerinden yaşlar akıyordu. Öğretmen karşısındaki tombul oğlana baktı çok akıllı ve çalışkan bir çocuktü. Aslında yapabileceği pek bir şey yoktu ama iş bulabilirdi belki. Adamı tanıyordu; paragöz, karakersiz tembel biriydi. “Sen kahvede çalış ben babanla konuşayım” dedi. Umut öğretmeninine eline sarıldı öptü. Matematik öğretmeni idi, ilkokulda da derslere giriyordu çok seviyordu öğretmeninini.

Akşam babasının karşısına dikildi, “Ben okuyacağım, kahvede çalışır sana para veririm baba, boş vakitlerde hep çalışırım kurşuna kadar sana veririm, okumak istiyorum” dedi. Adam karşısındaki şişman, koca göbekli, al yanaklı, sarışın, çakır gözlerinden alevler fışkıran oğlana baktı, “Ne yaparsan yap köpek herif para getireceksin. Az getirirsen soluğu ağanın yanında bulursun. Getirmek zorundasın obur herif herkesten çok yiyor-sun sana mı çalışıyoruz? diye gürlledi. “Asla gitmem, ben okuyacağım sana para veririm ağada çalışmam. Ağanın kulu olmam” diyerek itiraz etti Umut. Kadın hiç ses çıkarmadan kenarda durdu. Oğlunun kocasına karşı gelmesinden gurur duymuştu.

Hiç sevmiyordu kocasını, küçük yaşta vermişlerdi evden alıp onu. “Başka şehre gideceksin buradan kurtulacaksın” demişti annesi, fakirdi evi... Bir boğaz eksilecekti. “Güzel kızsın, adamın işi gücü var biraz büyük ama olsun, iyi bir hayat evin, bahçen var” diye de eklemiştir. Ama o istememiştir. İlkokulu bitirmişti akıllıydı, çalışkandı, uzun boylu sarışın mavi gözlü güzel bir kızdı. Babası hasta olmuştu çalışmıyordu. Kardeşleri annesi nasıl geçinecekti bilemedi. “Lütfen anne öğretmenlerim okumamı istiyor daha iyi olmaz mı?” “Baban ne derse o kızım zaten hasta üzme babanı.” Evet, ne yapabiliirdi ki? On iki yaşındaydı, ne nedir bilmiyordu bile. Bir gece ev kalabalık olmuş, sabah bir adam kolundan tutmuş evden alıp götürmüştü. Annesi ağlamıştı arkasından. Ne olduğunu anlamamıştı. Abileri vardı yanında, akşam eve döneceğini sanmıştı. Pis bir kamyonetle buraya uzun saatler sonunda gelmiş, içi dışına çıkmıştı ve bir daha hiçbir yere gitmemişti. Adam buruşuk suratlı, kısa boylu, dişleri parmakları sigaradan sararmış, ağzı kokan, vasıfsız, yaşlı geçkin, her işe koşulan yılışık biri idi. Annesini kandırmışlardı ya da annesi onu kandırmıştı. Ne yapabiliirdi kaçışı yoktu uydu hayata... Küçük bahçeyi, evi, hiç görmediği evlere benzetti, elinden her iş geliyordu, yetenekliydi. Birkaç kez kasabaya iner parası kadar bir şeyler alır muhakkak çocuklarını sağlık evine götürmeye gayret ederdi. Bu yüzden kaç kere kocasından dayak yemişliği vardı. Komşu pek yoktu zaten, kimsenin işine karışmaz sessizce evde oyalanıp dururdu. Hep dua ederdi “Allah’ım kızım olmasın ne olur” diye. Ama bir kızı olmuştu, engellememiştir.

Kızının okumasını istemiş ama kocası okutmamıştı. Zorla evlendirmişti. “Ağa emretti o ne derse o olacak” demiştir adam. Kızını götürürlerken çok direnmışti ama kocası bayıltana kadar dövmüştü. Elinden bir şey gelmemişti, başka çocukları vardı ve onlarla ilgilenmeliydi. Ama nereye

gittiğini öğrendi kızının, asla peşini bırakmadı. Uzakta bir köydü. Bazı sabahlar evde yaptığı yemeklerden alır, kocasına fark ettirmeden güneş doğarken evden çıkar, yürüyerek kızına gider ve ona yalnız olmadığını hissettirirdi. Bazı günler Umut da yanında gelirdi. “Babana söyleme, ablanı hep takip et, onu bırakma sakın, mektup yaz” demişti bir ara. Damadın ailesi bu uzun boylu sert kadının gelmesinden çekinmişlerdi ve bu sebeple kızlarına iyi bakıyorlardı. Hiç değilse bu kadarını yapıyorlardı. “Mektup yaz, sakın unutma” diye tembih ederdi kızına., Çok şükür damat sakın bir çocuktu “Allah’a emanet” der geldiği gibi hiç oturmadan evine dönerdi. Oğlunun babasına karşı gelirken duruşuna bakarak gururlandı “Umudum benim” dedi içinden. Bir çocuğu okuyacaktı hiç değilse...

“Anne gitmek şart mı düğüne dersim var.” Babası hiddetle kapının oradan bağırды, “Şişko herif gırtlığındaki lokmanın sahibi ağa, onun verdiği para ile doyuyor aç karnın. Yürü gözüm görmesin.” “Çalışıp kazanıyorsun baba, havadan vermiyor ki ağa” der demez yüzünde tokadın ateşini hissetti. “Ağzını açtığını bir daha görmeyeceğim ararsın bu tokadı.” Kadın hemen oğlunu kenara çekti “Tamam sen git bey biz de şimdi geliriz.” Adam “Ben sana göstereceğim babaya karşı gelmeyi” diye söylenerek dışarı çıktı. “Gel Umut üzerini hemen giy bak hazır” dedi annesi. “Abilerim nerede?” diye sordu Umut. “Onlar giyinip gittiler” diye yanıtladı onu annesi. Temiz ve titiz bir kadındı, hele okula yollarken, eskiydi yamalıydı ama çok temiz giydirdi. Annesi ayakkabıya çok önem verirdi, nasıl saklardı bilemedi Umut, her seferinde pırıl pırıl aynı ayakkabıyı kırk yılda bir gittikleri düğünlere giyerdi. Annesi “Biraz daha büyü sana da kösele ayakkabı alacağım oğlum, şimdilik bunlarla idare et. Temiz olsun yeter ki” demişti. Kadın yemek yemesi için oğluna ısrar etti. Ekmeğe yağ sürdü. “Ama anne orada çok yiyecek var düğünde yiyeceğim ben.”

“Tabi yiyeceksin Umut ama açgözlülük yapma, fazla yeme, bak evimizde aşımız var.” Annesinin her davranışını beynine yazıyordu, diğer kadınlardan farklıydı annesi. Dimdik ama sessiz.

Okulda öğretmenleri onun için de öyle demişlerdi: “Sen farklı, terbiyeli, çalışkan, bir çocuksun.” “Anneme benziyorum” diye gururla cevap vermişti Umut. “Haydi, oğlum hızlı yürüyelim baban daha fazla laf etmesin.” “Aman anne başlamıştır içmeye bedava diye.” Tanıdık masalardan birine oturdular. Ortalıkta çocuklar koşturup duruyordu, meydana düğün yeri. “Umut Umut haydi gel biz de oynayalım” diyerek arkadaşları kolunu çekiştirdi. Umut annesine baktı. “Kalk oğlum sen bilirsin bu oyunları katıl

arkadaşlarına.” Umut fırlamış, meydanda müziğin ritmine uyarak davul zurna eşliğinde yörenin oyununu defalarca oynamış, yanakları kıpkırmızı olmuştu. Bir süre sonunda “Of yoruldu” diyerek annesinin yanına geldi. Çocukluğunun en güzel yıllarıydı. Annesi gururla seyretti oğlunu, çok güzel oynuyordu. “Güzel oğlum benim, herkes seni seyretti çok uyumlu oynuyorsun.”

Çalışkan enerjik bir çocuktü Umut. Kahvede çalışıyor, okulda ne görev verilse hemen o yapıyor, yük taşıyor, para kazanıp babasına veriyordu. Bazen tarlada çalışıyor. Bahçede annesine yardım ediyor. İnatla hırsla derslerini çalışıyordu. Okuyacaktı. Öğretmeninın ısrarı sonucu, babası paranın kokusunu da alınca Umut’un okumasına laf etmedi. Umut kazandığı paranın bir kısmını da annesine veriyordu. Ortaokuldaydı artık. Annesi yine hamileydi ve onun ‘Kızım olmasın’ duasını duymuş anlam verememişti.

Birkaç düşükten sonra, son çocuğı, kız oldu. “Allah’ım koru kızımı ne olur” diye dua etmişti. Kocası geç vakit eve zor gelmiş, sarhoşluktan dili dolaşarak bebeğı bakmış ve “Aferin karı en sonunda kendine benzeyen bir çocuk yaptın. İyi bak bu kıza ben bunu iyi paraya satarım” diyerek sırtmış, yatağı düşüp sızmıştı. Kadın iğrenerek adama baktı “Pis herif” diye geçirdi içinden. Bebeğini gözlerinden akan yaşlarla öptü kokladı, mavi gözlü sapsarı saçlı bebeğıne gömdü yüzünü...

Günler hızla ve çalışma ile geçiyordu. Adam memnundu, çakır oğlu iyi para veriyordu eline, sırtarak alıyordu hepsini. “Diğerlerinden daha iyi ulan bu” dedi kendi kendine ve ekledi “eh bir de kızımız var iyi para edecek” diyerek pis pis güldü. Masadaki bardağı içkisinden koydu başına dikti. Kadın masanın başında sızıp kalmış kocasını kolundan tutup odaya doğru sürükledi, akli Umut’ta kalmıştı. Ağı oğluna takmış, kendi pis tembel oğluna ders çalıştırması için baskı yapıyordu. Neyse ki oğlu da hoşlanmamıştı ağanın oğlundan. Ancak nereye kadar karşı koyabilirlerdi.

Boyu uzamıştı, hayli de şişmandı ama umuru değildi. İştahlıydı, derslerini çalışıyor, çalışıp, para kazanıp babasına veriyordu. Abileri de veriyordu ama onlar uzak duruyorlardı babalarından. Arada annelerini görmeğı geliyorlar, nasihatlerini dinleyip babalarına yakalanmadan kaçıyorlardı. İster istemez ağanın kuluydu hepsi. En büyük abileri bir yolunu bulup başka şehre gitmişti. Annesi hepsine “Birbirinize mektup yazın, kız kardeşinizi unutmayın, sakın olun, kavgalara karışmayın” diye tembih ederdi. Umut

her okul çıkışı kahvede çalışıp eline aldığı para ile eve geldi. Yoruluyordu ama enerji doluydu. Amacı vardı ve kendini “Olsun çalışayım ne olacak ki?” diye motive ederdi.

“Anne bak bu senin” diyerek babasından kaçırdığı birkaç kuruşu eline verdi annesinin. “Bir ara kasabaya gidelim mi yine?” diye sordu heyecanla. En büyük zevkiydi annesi ve kız kardeşi ile kasabaya gitmek. Kız kardeşini kucağına aldı, küçüçüktü, annesinin kardeşine olan düşkünlüğünü fark etmişti.

Kasabada dolaşırken, pazarda elbiselerin önünde durdu Umut. Annesi kardeşine saçma sapan kıyafetler giydirdiyordu. Zaten küçüçüktü kardeşi. Koyu renk kumaşlı elbise, başında simsiyah bir örtü sarılı. Oysa lüle lüle sapsarı saçları vardı kardeşinin. “Anne bak ne güzel elbiseler kardeşime alsak ne dersin?” Kadın oğluna baktı “Gel bir şerbet içelim” dedi. Ağacın dibindeki taşlara oturdular. “Umut oğlum on beş yaşına geldin, kardeşin de iki yaşına girecek aynı sana benziyor. Ben onun benim gibi olmasını istemiyorum cici şeyler alırsam fark edilir, fark edilsin istemiyorum.” Umut annesine baktı, anlamıştı annesinin ne demek istediğini, okulda birkaç kız çocuğu vardı. Onlar da toprak sahiplerinin ailelerinin kızlarıydı. Rençberlerin kız çocukları nedense pek yoktu. Aslında ilkokulda vardı ama sonrası yok. Ablası geldi aklına “İyi ki annem ısrar etti de okuma öğrettim ona” diye düşündü. Saygı duydu annesine, elinden geleni yapıyordu. Aklına ağa oğlu geldi. Kaç gündür baskı kuruyorlardı. En sonunda öğretmenleri Umut’u karşılarına alıp, “Oğlum git şunun derslerine yardım et” demişlerdi.

Ağanın oğlu şımarık, pis ağızlı bir oğlandı. Umut kolunu kaptırmış, oğlan sıkıca tutmuş “Haydi tombul tekir” diye kahkaha atarak eve sürük-lüyordu. Aslında kocamandı oğlan, on sekizindeydi neredeyse. Ağanın evi kocamandı. Büyük bir araziye oturmuş bahçe içerisinde, avlularla çevrili, güller vardı birçok yerde, ilgisini çekti. Tüm ısrarlara karşı eve girmemiş odaya yakın avluda ders çalıştırıyordu. Ağa para vermeye kalkmış almamıştı. Bu yüzden parası azalmıştı, çalışmak için vakti azalmıştı. Hayret babası bir şey dememişti. Bir ders sırasında ağanın oğlu ağzından kaçırdı meğer ağa babasına para vermiş. Kızgınlığını belli etmedi, zaten sevmiyordu babasını. Öğretmeni rica etmese çoktan giderdi buradan. Oğlan arada masaya içki getirmeğe başlamış oyalanıp duruyor, Umut’a “İç” diye ısrar

ediyordu. Umut hızla kalktı, kitapları topladı “Ben gidiyorum ne halin varsa gör” deyip çıktı odadan. Oğlan arkasından seslendi “Babama söylersen ben yapacağımı bilirim, yarın bekliyorum öğretmenim” diyerek sırttı.

Umut düşünceli eve gitti, annesi ne güzel yemekler yapmıştı, şanslıydı babası. Abileri rençber olmuşlardı. Ne olabilirdi ki zaten? Mecburen bir hayatın içine girmişlerdi değişmiyordu yaşam “Ama ben okuyacağım” dedi kendine ısrarla, kararlıydı. Annesine yardım etti, Küçükük kardeşini sırtına aldı yürümeğe başladı, bir yandan okuldaki dersleri anlatıyordu, kardeşi sessizce dinliyordu...

Matematik öğretmeni o gün Umut’u kenara çekti “Bak oğlum, şu ağanın oğlunu çalıştır, bu sene artık geçsin sınıfını, Ağa çok baskı yapıyor.” “Öğretmenim ben uğraşıyorum o çalışmıyor. Bir dolu saçma sapan işler peşinde, boşuna vaktimi alıyor. Ben o vakitte işte çalışıyordum vermem artık ona ders.” “Bir iki hafta daha ver imtihan yapalım geçsin gitsin.”

“Aslında büyük, niye çalışmıyor ki?” “Sen kafanı yorma, önemli konuları anlat, çalıştır, imtihan yaparız geçer gider. Liseyi ne yapacaksın?” “Bilmiyorum öğretmenim, okumak istiyorum, lise uzak, babam yollamaz ne yapacağımı bilemedim.” “Araştırayım, yatılı okul bulalım, parasız yatılı imtihanları var girersin. Sen çok akıllı ve çalışkansın. Senin gibi delikanlılara ülkemizin ihtiyacı var. Hayırlı bir evlatsın.” “Öğretmenim lütfen bulun benim için, araştırın. Çok çalışırım bir gün öderim hakkınızı, okumak istiyorum.” Öğretmen gülümseyerek Umut’a baktı “Araştıracam. Eğer ödemek istiyorsan mezun olup karşıma geleceksin işte o zaman yaptığım bir şey varsa ödenmiş sayarız. Şehirde bir arkadaşım var mektuplaşıyoruz dur bakalım. Sen şu oğlanı çalıştır.” “Olur, öğretmenim, dersten sonra giderim.”

Oğlan bağıra bağıra kakhahalarla “Tombul Umut, tombul Umut havada bulut gel bize ders çalışacağız” diye yürüyor, arada Umut’u çekiştiriyordu. Kızgın kızgın yürüdü, sinir oluyordu ağa oğluna, kendinden en az dört beş yaş büyüktü. Nasıl olur da ortaokul son sınıftaydı? Nasıl olacaktı, nasıl yapacaktı bilmiyordu. Aslında öğretmenler kafadan geçirecekler de adam okula gitmiyordu ki. Gitse de derslere girmiyordu. Ağa okula gitmiş “Bu sene geçirin liseye şehre yollayacağım orada ne hâli varsa görsün” demişti. Birkaç gün Umut ağanın oğlunu çalıştırdı. Derslerin imtihanında sorulabilecek basit yerlerini gösterdi. Son günlerde tam ders çalışmanın ortasında bir iki genç geliyor ağanın oğlu ile konuşup, arada eve girip çıkıyorlar,

güllerin oraya gidip toprakla uğraşıp gidiyorlardı. Umut işkillenmiş hoşlanmamıştı. Öğretmenler son bir yazılı yapacaklar basitçe geçireceklerdi. Son çalışma günüydü ve dayanamayıp “Otur artık şu masaya sırf senin için geliyorum, Türkçe çalışalım bitsin ben gideceğim sonra ne hâlin varsa gör” diyerek patladı. Bu oğlan yüzünden para kazanamamıştı. Ne güzel çalışmaya başlayacaktı, belki parasız yatılı okulu kazanırsa yanına para gerekecekti, annesine verirdi biraz, belki annesi ile kardeşini yanına alırdı hangi şehirse. “Görsün gününü babam. Daha bu yaşta sırtımdan para kazanıyor” diye düşünerek sinirlendi. O kızgınlıkla seslendi “Haydi yap işte şu soruları!” Oğlan o sırada masadan fırladı: “Gel içeri Umut gel gel” “Gelmem burası güzel, sen otur ezberle şu cevapları ben gideceğim. “Olmaz bak ne göstereceğim.”“Gelmem içeri.” Oğlan içeri girdi. Umut sinirle kitaplarını defterlerini topladı, tam gidecekti içerden bir gürültü duydu. “Ah, Umut düştüm kalkamıyorum. Kolum, kolum. Ah yardım et Umut.” Umut hızla içeri girdi, oğlan yerde yatıyordu.

“Ne oldu?”

“Düştüm ama bir şey yok bak ne var elimde...”

“Ne var yalancı oyun yaptın.” Oğlan avucunu açmış elindeki altınları gösteriyordu.

“Bak al biri de senin olsun çok var annemde...”

“Bana ne senin altınlarından ben gidiyorum” dedi ve arkasını dönüp hızla uzaklaştı.

“Pis herif tüm zamanlarımı ziyan etti, asla bir daha gitmem yanına...” Koşarak eve geldi. Annesi pişi yapmış, yanına reçel koymuş, iki abisi oturmuş yemeğe başlamışlardı. Kardeşi bir köşede sessizce durmuş, üzerinde kapkara bir elbise ile masmavi gözleri merakla bakınırken Umut’u görünce bir anda ışıldadı. Umut sırtıarak kardeşini kucağına aldı oturdu. Abileri pek konuşmuyorlardı. Ketum, suratsız olmuşlardı. Kaderin ve babalarının önünde eğilmişlerdi çaresizce. Yaşları o kadar büyük değildi ancak yaşlı bir insanın yılgınlığı ve yorgunluğu vardı üzerlerinde. Abilerinden biri “Umut böyle gitmez, gir ağanın yanına. Ne de olsa tahsilin fazla belki daha iyi olur” dedi. Umut başını kaldırdı “Hayır abi ben okuyacağım ağanın kulu olmam. Siz de kurtarın kendinizi, ben yardım ederim, alalım annemizi kız kardeşimizi başka yere gidelim” diye yanıtladı onu. Babalarının geldiğini görmemişlerdi. Adam hızla eline aldığı odun parçası ile Umut’a doğru yürümüş, abileri kaçmış Umut ne olduğunu anlamadan sırtına koluna inen darbeler ile yere savrulmuştu.

“Ulan sen kimsin, arkamdan iş çeviriyorsun, hani ağanın oğluna ders çalıştırıyordun niye buradasın. Ben seni burada ezerim de ağaya sözüüm var, oğluna sınıfı geçireceksin. Ama gününü göstereceğim sana şişko herif.” Oğlanlara döndü “Var mı yardım etmek isteyen bu şişko herife? Gidin defolun, para kazanın gelin.” Umut yerden doğruldu “Ne sözü verdin ki ağaya? ben ders veriyorum, sen para almışsın, hem de iyi bir para.” “Hadi ya babam mı para almış?” diye abisi fısıldadı. Adam hırsıyla oğlanlara döndü, “Hala duruyorlar defolun.” Kadın kızını bacakları arkasına saklamış kızın gözleri korkudan yaşarmıştı. “Bırak oğlanı bırak bak para kazandırmış sana. Vurma bırak elindeki, yiyecek vereyim, masayı hazırlayayım” diye fısıldayarak adım attı. Adamın kıpkırmızı olmuş suratından öfkesini tam alamadığı anlaşılıyordu.

“Dur karı sen şımartıyorsun zaten, ama haklısın şimdi zarar vermeyelim iyi para getiriyor” deyip elindeki Umut’un olduğu tarafa fırlatıp odaya girdi. Umut hızla durduğu yerden yana kayıp odundan kurtuldu. Kalktı, aslında abilerinin onu korumalarını isterdi ama neyse. Kolu çok acımişti. Annesi hızla yanına geldi “Umut’um gel şimdi bir şeyler süreriz iyileşir sen vazgeçme sakın.” “Vazgeçmem anne.” Gözü kardeşine kaydı. Gülümseyip kardeşini kucağına alıp havaya kaldırdı. Kız sırtarak “Tombul abim” diye fısıldadı. Sarıldı abisine.

Okul bitmiş Umut iftihara geçmiş takdirname almıştı. Sevinçli idi. Parasız yatılı sınavına girmişti, öğretmeni ayarlamıştı ama babasına söylemedi. İş buldu, kahvede çalışmaya başladı. Bugün yarın okula haber gelebilirdi. Ah bir kazansa Bulduğu her işi yapıyor parayı biraz ayırıp kalanını babasına veriyordu.

O gün öğretmeni kahveye geldi, Umut’a sarıldı. “Haydi, bakalım liseyi yatılı okuyacaksın. Çok gururlandım tam not alarak kazanmışsın” diye kulağına fısıldadı. Umut çok sevindi ama kendini kontrol etti “Şimdi babama biri yetiştirir rezalet çıkmasın. Ben evde söylerim” diye düşündü. Eğildi, gözleri buğulanmıştı, öğretmeninin elini öptü “Hakkınızı helal edin öğretmenim” dedi. “Gidebilir miyim?” diye kahveciye seslendi ardından. “Anneme söylemeliyim” diye mırıldandı. Kahveci içerden seslendi. “Git Umut ama gel yine.” “Geleceğim efendim bir işim var yapar gelirim.” Hızla koşarak her zaman yaptığı gibi eve doğru yola çıktı. Aslında evi uzaktı ama şu an ona hiç koymuyordu. “Anne, anne kazandım kazandım, liseyi yatılı okuyacağım.” Annesi şükrederek sarıldı oğluna “Ah Umut bir ara babana söyleriz.” “Sızdığı bir anımı kollarız anne.” Annesi çok sevinmiş,

yatılı okulda yalnız kalacağı için ona çamaşır yıkamayı, katlamayı, düğme dikmeyi öğretmeye başlamıştı. “Kimseye muhtaç olma oğlum, yapabildiğin kadar. Bir de sana kösele ayakkabı alalım, böyle lastikle olmaz biraz param var” deyince, Umud da “Ah annem güzel annem, yaz tatillerinde gelir çalışırım ben, para veririm sana. Akşam da babama söyleriz artık” diyerek annesine sarıldı.

Adam akşam sallana sallana içeri girdi, bahçedeki masaya yaklaştı “Vay vay aile oturuyor işiniz yok mu ulan, bardak getir karı masaya” diye kükredi. Birden, abisi sevinçle “Umud okul kazanmış” dedi ve sustu ortamda hiç ses çıkmadı. Sanki fırtına yaklaşıyormuş gibiydi. Umud sakince, “Ben liseyi okuyacağım baba, yatılı. Ama merak etme para kazanır veririm sana, tatillerde gelirim, çok kazanırım, hepsini sana veririm.” Adam yavaşça yanındaki sandalyeye oturuyormuş gibi yapıp hızla sandalyeyi kaldırdı Umud’a vurdu. Kadın hemen Umud’u itti ikisi de yere yuvarlandılar. Umud “Baba vurma anneme, söz para vereceğim sana vurma” diyerek hızla yerden kalktı. Adam sallandı, küfür ederek ayakta sızdı yığıldı. O arada abisi kaçmıştı bile zaten ağanın barakalarında kalıyorlardı. “Niye geldim ki” dedi içinden “babamdan nefret ediyorum. keşke karşı gelebilsem.” Sevinmişti kardeşi adına, tutamamıştı dilini. Umud annesini “İyi misin annem” diyerek yerden kaldırdı. “İyiyim oğlum sen nasılsın? Gel babanı yatağa taşıyalım neyse ki sızdı.” “Daha bir şey demez. Bu yaz çok çalışır eline para veririm. Meraklanma sen üzülme ne olur” deyip annesini teselli etti. Başını kaldırınca kardeşinin korku dolu bakışlarını yakaladı. “Ecem, Ecem minik Ecem korkma biz iyiyiz.” Hemen kucağına aldı, havalara kaldırdı, omuzuna aldı. Ecem hemen gülmeğe başladı. “Anne liseyi bitirince gelip seni de Ecem’i de alıp buradan götüreceğim tamam mı? Üniversite de okuyacağım. Yaz tatillerinde her boş zamanımda çalışır babama para veririm bir şey demez.” Kadın elindeki işi bırakıp Umud’a döndü “Oğlum, güzelim umudum sen beni bırak ama kardeşini sakın bırakma. Al onu götür burarlardan baban satacak, ne olur söz ver, kardeşini kurtar.” “Olur anne söz kardeşimi burada bırakmam, babama asla.” Annesinin her dediğini beynine yazıyordu zaten. “Umud dediklerimi unutma sakın.” “Unutmam anne.” “Asla kimseye el kaldırmayacaksın. Bak okul uzak, yalnızsın kavga etmek yok, şiddet yok. Dik dur, sakın başını eğme kulların kulu olma.” “Tamam anne, olur anne” deyip gülümseyerek annesinin peşi sıra omzunda Ecem dolanıp durdu.

Aslında annesinin neden ısrar ettiğini biliyordu. Ağa, oğlunu evlendireceği günlerden bir gün köy meydanında dolaşıp tebrikleri alıyordu. Birçok çocuk peşine takılıp para isteyince ağa da yere birkaç kuruş atıp yürüdü. Çocuklardan biri para bulamayınca ağanın peşinden koşup tekrar tekrar para istedi. Ağanın tokadı ile yere düştü. Kalkamadı yerden bir süre, bir suskunluk sonrası yavaş yavaş etraftan gelenler çocuğun başından kan aktığını fark ettiler. Ağa “Ne duruyorsunuz götürün halledin dilenci gibi çevremde dolandı durdu. Kısmeti yok demek ki” diye kızgınlıkla söylendi. Annesi ve birkaç kadın, bir iki ihtiyar, oğlanı ailesine verdiler. O akşam oğlanın öldüğü haberi yayıldı. Annesi o günden sonra her lafın arasında Umut’a “Asla vurmuyacaksın” demeye başladı. “Ama anne çocuk hasta olduğu için ölmüş, babam öyle dedi.” Annesi çakır gözlerinden alev fıskırır gibi baktı oğluna, ağzından tek kelime çıkmadı. Umut gözlerini kaçırdı annesinden. İçinden söz verdi, asla kavgaya karışmayacak elini kaldırmayacaktı.

...

İki kız çocuğu toprak yoldan yürüyordu. Beyaz dantel yakalı siyah okul önlüğü sırtlarında, gür saçları sıkıca örülmüş beyaz kurdele takılı uçlarında, ellerinde bezden çanta içinde kitapları, okuldan dönüyorlardı. “Sevgi Abla niye ağlıyorsun ne oldu?” Sevgi arkadaşının elini sıkıca tuttu. “Annem hasta bir türlü iyileşmiyor. Babaannem ile babam akşam konuşuyorlardı kulak misafiri oldum benim yanımda hiç bahsetmiyorlar. Ama babam çok üzgün.” “Ne dediler Sevgi Abla? “Gelinin hâli kötü oğlum. Ne olacak, ne dedi doktorlar?” “İyi konuşmadılar anne, bilmiyorum anne belki iyileşir ne dersin?” Kadın oğluna baktı. Çok seviyordu karısını, içini çekti, kızını gibi olmuştu gelini, çok iyi bir insandı. “İyileşir inşallah” dedi içi aksini söylese de. “Sevgi güzel torunum daha çocuk” diye mırıldandı. Bugün gelini pek iyi değildi. “Haydi, yatalım oğlum sabah ola hayır ola.”

“Bu sabah annemi görmedim, babam ‘Haydi okula, çabuk git’ diye evden kovaladı Ayşe.” Bir yandan mendili ile yüzünü siliyordu. Mendilinde annesinin işlediği isminin baş harfleri vardı hıçkırıldı. “Ağlama Sevgi Abla iyi olur annen, üzülme. Ben buradan ayrılalım.” “Görüşürüz Ayşe.” Birbirlerine sarıldılar. “Üzülme abla, ben seni çok seviyorum.” “Bende Ayşe biz abla kardeşiz değil mi?” “Evet ablam.”

Ayşe koşa koşa eve geldi. Önü açık, toprak bırakılmış, beyaz badana sürülmüş yer yer dökük, duvarlarla çevrili gece konduydu evleri. İstanbul dışında bir yerdi. İstanbul’u bir kere görmüştü, daha doğrusu Bostancı İşkelesi’ni. Sevgi Abla’nın babaannesi Büyükkada’da zengin bir aileye haftada iki kere gidip yemek yapıyordu. Sıcak bir yaz günü Sevgi ile Ayşe’yi de yanında götürmüştü. Bayılmıştı Ayşe adaya. Hayran hayran denizi, ağaçları, köşkün bahçesini seyretmişti. Hele faytonlar... Gelince annesine günler boyu anlatıp durmuştu. Annesi güleç yüzle seyretmişti kızını. Koşarak kapıyı çaldı. Seslendi kapı geç açıldı. O güleç yüzlü annesi ağlamıştı sanki. “Anne ne oldu? Ağladın mı?” “Gel güzel kızım içeri konuşuruz.” Ayşe içeri girdi. Pırıl pırıldı ev, annesi çok becerikli el işi yapar, nakış işler, dantel örer, komşulardan isteyen alır, ev bütçesine ufak da olsa katkı sağlardı. Babası annesinden büyüktü, suratsızdı. Haftada bir iki evde içer, bir konuya takılır, kavga çıkarır, sonra da gider yatıp sızardı. Annesi çeşit çeşit yemek yapar Ayşe’ye öğretirdi. Kazandığı paradan muhakkak biraz Ayşe’ye verir “Al bu parayı iyi sakla, hesabı tut, kimseye söyleme, bir gün lazım olur” derdi. Kalan parayı kocasının eline verirdi. Oturdıkları ev annesinin ailesinden kalma satılan tarladan gelen payı ile yapılmış, babası tapuyu kendi üzerine almıştı. Annesi söylenince adamın attığı tokat ile susmuş bir daha bu konudan bahsetmemişti. O günden sonra kazandığı paradan daha çoğunu Ayşe’ye verdi. Ayşe hiç babasına söylemedi, sakladığı yeri sır gibi sakladı. Bir gün lazım olur sözü beynine kazınmıştı sanki. “Anne helva kokuyor evde, niye yaptın?” “Üzerini değiştir kızım Sevgi Abla’na gideceğiz.” Ayşe odasına giderken “Ama anne çok dersim var gitmeyelim” demiş, sonra aniden aklına Sevgi Ablası’nın “Bu sabah annemi görmedim, evden beni kovaladılar” demesi gelmişti. “Yoksa anne” diye odadan fırladı. Kadın kızına sarıldı, “Evet kızım maalesef. En sevdiğim komşumdu, yıllardır arkadaşlık, iyileşmek için çok çabaladı gece vefat etmiş. Öğle namazı ile gömüldü. Haydi, giyin ben de helva tenceresini bohçalayayım, götürelim.” Kızını öptü kokladı, Ayşe annesine sıkıca sarıldı “Anne, sen beni sakın bırakma...

Annesinin elini tutmuş ellerinde bir tencere helva, bir tepsi börekle hızla Sevgi Ablası’nın bir sokak ötedeki evine doğru yürüdüler. Evin kapı önü ayakkabı doluydu. Annesi içeri girdi “Ben Sevgi Abla’nı bulayım, sen de onun yanına git” dedi. İçerden dua sesleri hıçkırıklara eşlik ediyordu sanki. Ayşe içeri girdi, kalabalıktı. Gözleri, ilerde köşede, babaannesinin yanında sanki ufalmış gibi şaşkın şaşkın duran Sevgi’nin gözleri ile karşılaştı.

Sevgi Ayşe'yi yolun başında bırakıp evinin oraya sapsmış, eve doğru yürümeye başlamıştı. Birçok kişi yanından hızla yürüyüp onların evlerine doğru gidiyorlardı, dondu, biraz daha yürüdü. İçinde bilemediği bir duygu vardı, ne kadar kalabalıktı evin önü. Kalabalıktan biri sıyrıldı, babası Sevgi'yi uzaktan görünce, aceleyle kızına doğru geldi. “Babam, annem iyi mi? Ne oldu, ev niye kalabalık” diye sordu korkarak. “Kızım gel, güzel kızım benim.” Babası kızını bahçe kenarına bir sandalye çekip oturttu. “Bir tanecik kızım annen öldü, bizi bırakıp gitti” derken adamın gözlerinden yaşlar akıyordu. Annesi ile babası birbirlerini çok seviyordu. Sevgi ağlamağa başladı babasına sarıldı. Bir süre sonra eve girdiler. Babaannesi sıkıca sarıldı torununa, gelininin emanetiydi Sevgi, göz bebekleriydi. “Yanımında otur hiç kıpırdama” dedi. O andan beri kıpırdamadan oturuyordu. Gelene gidene bakıyor, annesinin yüzü kokusu sanki hep yanındaymış gibi hissediyordu. Kapıdan giren Ayşe'yi görünce gözleri birleşti. Fırladı yerinden sarıldı iki kız çocuğu... “Annem öldü Ayşe bıraktı beni.” Ayşe, ablasına sarıldı, ikisi de hiçkırarak dışarı bahçeye çıktılar. Yan yana oturdular. Sevgi annesinden bahsetmeye başladı, hiç susmadan konuşuyordu. Ayşe sessizce ablasını dinledi. Neredeyse hava karardı, kalabalık tenhalaştı, dualar fısıltıya dönüştü. İki kız kardeş sessizce oturuyorlardı. Ayşe'nin annesi yanlarına yaklaştı “Sevgi kızım bu gece bizde kalmak ister misin? Babaannenle konuştum izin verdi. Kararı sana bıraktı. Yarın okul tatil nasıl olsa, iki kardeş konuşursunuz. Ne dersin kızım?” diye sordu. “Olur, gelirim, babama söyleyip geleyim bekle beni Ayşe.” Beraberce eve geldiler. Ayşe'nin babası köye birkaç günlüğüne ailesine gitmişti rahatça oturdular, konuştular. Bir zaman sonra iki çocuk uykuya yenildi. Sevgi uykusunda annesini sayıklayıp durdu. Ayşe'nin annesi gelip sakinleştirdi Sevgi'yi... Sabah “Haydi kızlar kahvaltıya” sesi ile uyandılar. Sevgi uyandı, şaşkın şaşkın etrafına baktı, aniden ağlamaya başladı... Hiçkırığa hiçkırığa ağlıyordu. Ayşe sarıldı ablasına “Bak biz varız, ne olur ağlama” deyip öptü ablasını. Elele kahvaltıya oturdular. Ayşe'nin annesi Sevgi'yi karşısına aldı, “Güzel kızım ben de senin annen sayılıyorum hiç çekinme, sık sık bizde kalırsın, beraber ders çalışırsınız, oyalanırsınız. Babaannen gelecek birazdan onunla da konuşuruz.” “Olur, Lale Teyzeciğim, kalırım. Babam, babaannem ve sizler varsınız artık. İyi ki Ayşe var. Kardeşim o benim. Ayşe sen bana Matematik çalıştır, annem okumamı çok istiyordu, onun sözünü tutmalıyım. İlkokul bitiyor, devam edeceğim, okuyacağım ben, babam da çok istiyor.” Ayşe içini çekti, “Ben ve annem de istiyoruz da... Babam biraz tuhaf ‘Ne gereği var, gösterişli kız ilkokulu bitirsin evlenir, evini bilir’ diye anneme

söylüyordu geçen gün... Annem kızdı tabii ‘Okuyacak o’ dedi.” “Baban da ilginçmiş... Babam benim okumamı istiyor, hep annemle bahçede oturup çay içerken, sohbet ederken, benden bahsederlerdi. Annem hemşire olmamı çok isterdi. Onlar birbirlerini çok sevmişler, âşık olmuşlar, babam dedeme ‘Ben kızınıza çok iyi bakarım, hiç üzmem söz veriyorum’ diye günlerce yalvarmış. O ara annemi başkası istiyormuş herhâlde. Annem de babamı çok sevmiş, babaannem dedemin başının etini yemiş, yani öyle dedi. Annem anlatırdı. O böyle deyince korku ile babaanneme bakmışım ‘Nasıl yedin başını’ diye. Çok ufakmışım tabii...Neyse babamın gelmesine yalvarmalarına dayanamamış vermiş annemi dedem... Sonra hastalanmış dedem, babam onları yanına almış, şehre gelmişler, birlikte oturmuşlar. Her sefer babaanneme ‘İyi ki ısrar etmişsin. Oğuldan oğul oldu damat’ der dururdu. Çok çalışkandır babam. Elinden her iş gelir. Çok mutlulardı” diye anlatırken birden elini yüzüne kapadı, hıçkırmaya başladı. Bir süre durdular. “Ben hemşire olacağım Ayşe, sen ne olmak istiyorsun?” diye sordu. “Ben matematik öğretmeni olacağım, çok seviyorum, beraber çalışırız merak etme” diye yanıtladı Ayşe.

...

“Bizim kız fazla dolanmasın mahallede, gösterişli, güzel kız. Okul da bitti otursun evde.” Adam somyada bağdaş kurmuş, elinde sigara, karısına bakarak dumanı savurdu. Kadının, “Ne diyorsun sen? Kızım okuyacak! Ben kayıt ettirdim ortaokula” diye mutfak kapısından hızla içeri girmesi ile adamın anında fırlayıp “Sen benden habersiz nasıl hareket edersin ulan” deyip, kadının üzerine doğru adım atması bir oldu

Ayşe konuşmaları duyunca “Ben okuyacağım, öğretmen olacağım” diyerek fırladı odadan. Adam hemen kıza doğru döndü “Hayır, asla okumayacaksın ben ne dersem o olacak bu evde, orospu mu olacaksın, otur evinde kırarım bacaklarını” deyip hırsla elini kaldırıncaya kadını araya girdi, tokadın kuvveti ile yere savruldu. Adam küfürler savurup “ben yapacağımı bilirim” diyerek kapıyı çarpıp çıktı. Ayşe yerdeki annesine sarılmış yüzünü okşamaya başlamıştı. “Yok, kızım yok bir şey merak etme, olur böyle şeyler. Nedense erkekler şehre de gelseler değişmiyorlar, kızların okumasını istemiyorlar, öyle görmüşler. Ama ben seni kayıt ettirdim, okuyacaksın. Sevgi de aynı okulda, gene beraber gidersiniz. Öğretmen olacak benim güzel kızım” diyerek sevgiyle baktı kızına. “Anne yüzün morardı bir şey yapalım.” “Geçer. Merhem süreriz, buluruz çaresini sen üzülme.”

...

Ağa hızla giden atını durdurdu, ilerde oynayan çocuklara baktı. Rençperlerinin çocukları toprak avluda neşe ile oynuyorlardı. Aralarında Aydın'ı gördü. Ne zamandır farkındaydı, Aydın'ın çalışanlarının çocukları ile oynadığını. Hırsla seslendi, atından indi, hiddetliydi. “Aydın! Aydın çabuk buraya gel!” Aydın toprakta çocuklarla oynadığı oyundan kalkıp babasına doğru koştu, yanında durdu. Babasının tokadı ile ne olduğunu şaşırı. Ağa vurduktan sonra Aydın'ın kolunu sıkıca tutup âdeta sürüklercesine atın yanına geldi. Atına atladi, Aydın'ı terkisine aldı, dötrnala evlerinin avlusuna geldiler. Hırsla Aydın'ı indirdi. Gök gürelemiş gibi bir sesle bağırdı: “Bir daha o çocuklarla oynamayacaksın!” “Niçin baba?” diye anlamaz gözlerle babasına bakıp sordu Aydın. “Onlar çiftçi çocukları. Babaları benim yanımda çalışıyor, ben onların ağasıyım ve sen ağa çocuğusun o kadar. Bir daha görürsem o tokadı ararsın” diye yanıtladı oğlunu. Aydın hiçbir şey anlamamıştı, ne vardı hepsi çocuktı, oynuyorlardı işte. Ağanın üç oğlu vardı. Aydın en küçük oğluydu ancak ikinci kadından. Annesi başka evde kalıyordu. Ana evde birinci kadın vardı. İki oğlan ağa için azdı. hemen Aydın'ı nüfusuna almıştı. Severdi Aydın'ı, “Akıllı bu çocuk” derdi. Okula gidiyordu ortaokula başlamıştı, seviyordu okulu. Çalışkan değildi ama gidip gelmek hoşuna gidiyordu. Abileri ilkokulu zor bitirip çalışmaya başlamışlardı. Babasına anlam veremedi fakat karşılık vermeden eve yürüdü. Geçenlerde babası kızmış, hepsini bir mahzene kapatmıştı, karanlıktı fare vardı. Karanlık ve fare; sanki titredi, öylece sinmiş, korkmuş, oturmuştu o gün. Ses etmedi, abisini gördü uzaktan yanına gitti. Abisi başını okşadı “Boş ver kızgınlığı birazdan geçer. Giyinelim düğün var bu akşam, gideriz” diyerek teselli etmişti. En sevdiği abisiydi, on sekiz yaşına yeni girmişti.

Ana kadın oğlanları karşısına almış, “Temiz giyinin, düğünde adam gibi olun. Ağa oğlusunuz rezil etmeyin adınızı” demişti. “Bak sen on sekiye girdin, yakında askere gideceksin dikkatli ol. Gel bakayım karagöz sana da bakayım” diyerek Aydın'a doğru yöneldi. Aydın'ın üzerini başını kontrol edip, saçını arkaya taradı. “Yakışıklı olacaksın belli. Oynayacak mısın gene?” “Oynamayayım mı? Hoşuma gidiyor, davul zurna ama oynamaya dersiniz...” “Yok canım oyna, düğünler güzeldir. Vallahi çok da güzel oynuyorsun şimdiden kismetlerin çıktı.” “Ne kismetini ben okula gideceğim.” “Tamam, tamam karagöz anladım, haydi gidin” dedi kadın gülümseyerek. “Abi senin ata bineyim mi?” diye sordu Aydın. Kadın “Atla

gitmeyin oğlum” deyince “Niye ben çok seviyorum atları” diyerek karşı çıktı Aydın. Araya abisi girdi “Anne dikkatli oluruz. Gel Aydın” diye seslenip atın terkisine Aydın’ı oturttu. Aydın sarıldı abisine.

“Abi ben seni çok özleyeceğim askerdeyken.”

“Ne var oğlum döneceğim hemen, sen de okuluna git işte. Atım sana emanet bakarsın.”

Düğün yerine uzak bir yerde indiler. Atı çalışanlarına verdiler. Kalabalıklı düğün. Aydın hemen ortaya gelip yörenin oyun havalarına uygun davul zurna eşliğinde oynamaya başlamıştı. Çocukluğunun en güzel yıllarıydı. Kaç kere ana kadın çağırıştı “Gel Aydın bir şeyler ye.” Umuru değildi yemekle, arası yoktu zayıftı zaten... Oynamaya devam etti. Ortaokulun son senesiydi, avluda çiftçi çocuklarından birini büyük çocuklardan birinin dövdüğünü görünce Aydın o tarafa koştu... “Ne dövüyorsun çocuğu ne yaptı sana?” İri bir çocuktur. Sinirli, kavgacı, zengin şımarık biri... “Sana ne Aydın sen ne karışyorsun?” “Ne yaptı sana çekil bırak oğlanı” deyin ağzı burnu kan revan içinde kalmış çocuğa eğilip yerden kaldırmak istedi. İri oğlan “Bunu ağaya söyleyeceğim görürsün sen” deyince Aydın fırladı kavgaya tutuştular. Öğretmenler sesi duyunca gelip zor ayırdılar iki oğlanı... İri oğlan giderken Aydın’a “Bunun hesabını sana soracağım. Beni rezil etmenin cezasını çekeceksin” dedi. Aydın içinden “Sor” dedi. Oğlan bir üst sınıftan varlıklı bir ağanın oğluydu, kavgacıydı, uzak dururdu aslında ama işte bugün dayanamamıştı. Kaçınıcı kereydi çocukları dövmesi, üstünü başını düzelitti. Öğretmenine özür diledi. “Bir daha olmasın Aydın, uzak dur zaten oğlum” diye fısıldadı öğretmen...

Gece, ağanın sesi ile inledi. Aydın yataktan fırladı. Tüm ev halkı çınlayan ağanın sesi ile uyanmıştı. “Nasıl yaparsın ulan, adam yaralamak nedir, ben size bunu mu öğrettim? Ne arıyor elinde bıçak söylesene! Cevap ver. Hapse gireceksin şimdi, istediğin bu muydu? Nerede oldu bu olay?” Aydın hızla odadan çıkmış, koşarak babasının yanına gelmiş, abisinin babasının karşısında yüzü yerde durmasına hayret etmişti. Ağa bağıırıyor, hırsını alamayıp abisine vuruyordu. “Dur baba dur vurma abime ne oldu ki?” “Çekil karşımdan Aydın sen karışma” “Ne oldu abi?” Ağa kızgınlıkla cevap verdi “Ne olacak adam bıçaklamış.” “Niye abi niye?” Ağa söylenmeye devam ediyordu: “Askere gidecektin eşek herif, on sekizi geçtin, ağa oğlu olduğun için kini nefreti olan baskı kurar, nasıl yaparsın?” “Baba istemeden oldu, o bıçak çekti, boğuşurken oldu.” Ter içinde korkmuş bir hâlde duvara

yapışmış duruyordu abisi... “Baba kimmiş, ölmüş mü? diye sordu Aydın. “Hayır, ama abartırlar şimdi yüzümüzü yer ettin.”

Ağa sabaha kadar bağırıp durdu. Aydın, abisi ile birlikte sessizce duvara dayanarak yerde oturdu. Sabah kâhya “Ağam misafirin var” diye korkarak içeri girdi. “Şu an misafir mi almır çekil git kâhya” diyerek azarladı onu. Kâhya gençti, çok akıllı terbiyeli, dürüst bir çocuktu. Babası ailenin yıllardır yanında çalışmış kâhyasıydı. Babası hastalanınca, ağa başkasını düşünmemiş, oğlunu kâhya yapmıştı. Kâhya, Aydın’ı severdi. Tabi ağaya belli etmeden. Bu aileye kâhyalık yapmak cesaret isterdi ama babasına her an akıl danışıp, dik durmayı öğrenmişti. Ağa sinirli ama kavgayı pek sevmeyen, aslında iyi biriydi. Sakince sözüne devam etti. “Ağam baksanız bir” diyerek kenara çekildi. İçeriye, yaralanan genç, babası ve okulda çocukları döven ve Aydın’a gıcık kardeşi iri oğlan girdi. Ağa şaşırdı: “Gelin, gelin ben de oğlana kızıyordum nasıl yaparsın diye gelin buyurun.” Aydın oğlanı görünce tedirgin oldu, oğlan pis pis sırtıyordu. “Ağam meraklanmayın biz olayı çözmeye geldik. Sorun istemiyoruz sizi de oğullarınızı da tanıyoruz. Bu topraklarda çok hakkınız var. Bir kaza olmuş. Benim küçük oğlan bir yol buldu sorunu çözmek için, gel bir baş başa konuşalım, sakın ol. Küçük oğlanlar çıksın” dedi yaralı oğlanın babası. Ağa dikkatle gelenlere baktı, “Olur, çabuk çay kahve getirin” diye seslendi ve ekledi “Aydın çık sen.” “Dur ağam önce konuşup anlaşalım sonra içeriz.” Küçükler dışarı çıktı. Oğlan hâlâ pis pis sırtıyordu. Aydın kılandı ancak başka olay yaratmaya gerek yoktu, kenarda oturdular. Ses duyulmuyordu, Meraklandı Aydın...

Birkaç saat sonra adamlar sessizce odadan çıktılar, iri oğlan sırtarak babasının arkasına takıldı ve gittiler. Aydın’ın abisi ve babası üzgündü, Aydın’dan gözlerini kaçırdılar. “Ne oldu baba? Abim hapse mi girecek? Adam iyi, bir şey olmamış işte, ne konuştunuz abi? “Git odana Aydın.”

Okulun son zamanlarıydı, Aydın sınıfı geçmiş, karne zamanına vakit vardı. Okulda derslere giriyordu. “Aydın Aydın müdür bey çağırıyor” diye ter içinde seslendi arkadaşı. Ardından merakla sordu “Jandarma var içerde, yoksa bir şey mi yaptın?” “Saçmalama ne yapacağım ki? Benimle ilgili değildir” diyerek hızla müdür beyin kapısını vurdu, içeri girdi. İçerde jandarma, babası ve o akşam gelen ağa vardı. Babasının yüzü anlamsızdı. Müdür bey kızgın bir sesle “Aydın ben seni iyi biri olarak tanımıştım, ortaokulu bitirdin, ama yüzümü kara çıkarttın, kavgaya karışıp adam yaralamışın. Şimdi jandarma ile gideceksin.” Aydın şaşırıldı “Ne demek öğretmenim?

Ben bir şey yapmadım yalan yalan, baba bak ne diyorlar” Babası kuvvetli bir tokat attı. “Gören var, şahit var yaralamışın işte.” “Kim gördü baba? Ben yapmadım.” Tokadın sarsıntısı ile sandalyeye tutundu, düşmedi yere. “Baba ben yapmadım” diye fısıldadı yeniden.

Jandarmalar Aydın’ı kollarından tutup dışarı çıkardılar, okuldan yüzü yerde çıkarırken devamlı “Ben yapmadım” diyordu. Bir ara gözüne gıcık oğlan çarptı, pis pis sırtıyordu. Yanından geçerlerken “Hesap soracağım demiştin Aydın kardeş” dedi. Jandarmalar karakola getirdiler Aydın’ı, demir parmaklıklı bir odaya sokup tahta sedire oturtular. Bir şeyler soruyorlardı, konuşuyorlardı. Aydın duymuyordu. Hiç kımıldamadan oturdu. “Babam biliyordu. Ben bir şey yapmadım” diyordu sürekli. Yemek getirdiler, yemedi, iştahsızdı zaten. Sabaha kadar gözünü kırpmadı. Sabah mahkemeye çıkardılar. Adam anlatıyordu: “Kavga ettik beni bıçakladı.” Şahitleri çağırın dedi hâkim. Gıcık oğlan geldi, Aydın’a bakarak, “Evet, kavga ediyorlardı, ben yapma dedim ama dinlemedi abimi bıçakladı.” Aydın, abisi ve babasına baktı göz ucu ile... Babası ve abisi gözlerini oğlana sabitlemişler Aydın’ın tarafına bakmadan duygusuzca oturuyorlardı. Arada sırada bazı kelimeler duyuyor sessizce etrafa bakıyordu kızarmış kara gözleri ile... “Karar” dedi hâkim o sırada:

“Yaşı küçük...hayati bir suç işlenmemiş...ailesinin isteği üzerine...” Son kelime yüzüne çarptı. *“Islahhane, Islahevine gidecek, ıslah olacak...”* Hiç konuşmadı, ses çıkarmadı, anlamıştı olayı... Abisi reşit olmuştu, hapse girebilirdi, belki yıllarca kalabilirdi, tam da askerliği gelmişti. Ama onun yaşı küçüktü. Islahevinde kalabilir, bir süre sonra çıkabilirdi. Ne olacak ki? Kim düşünür ikinci kadından olma oğlanı, yine de nasıl bir baba oğlunu suçsuz yere... Babasına baktı. Babası yüzünü yere eğdi. Abisine baktı, çok seviyordu abisini, abisi de yüzünü yere eğdi. Ağlamak istedi, zor tuttu kendini, gözyaşları içine aktı. Kızardı gözleri. Jandarmalar odaya aldılar Aydın’ı... oturdu, yığılır gibi. Okuyacaktı, mühendis olacaktı. Yıllar önce okula şık giyimli biri gelmiş, öğretmenlerinin elini öpmüştü. En öne gelmiş, hayranlıkla adamı seyretmiş, adam fark edip başını okşamıştı Aydın’ın. Öğretmeni derste, “Bakın bu abiniz mühendis, benim öğrencim. Tren yollarında çalışacak. Sırf beni görmeye gelmiş, çok gururlandım, sizler de örnek alın” demişti. O an karar vermişti; mühendis olacak, belki öğretmenini ziyaret edecek, elini öpecekti. Fark ettirmeden bir iki akan yaş sildi, dikleşti. Kapı açıldı, jandarma içeri gıcık oğlanı soktu “Arkadaşın seni görmek istedi” dedi. Oğlan sırtarak girdi, Aydın’a

yaklaştı, “Kardeşim çok üzüldüm nasılsın?” dedikten sonra fısıltı ile “Oğlum babanla abin sattı seni ama ben bu fikir sayesinde iyi para aldım: sus payı tabi ve şahitlik için. Sana demiştim intikamımı alacağım diye. Neyse fazla üzülme ben sana ziyarete gelirim bakarım ıslah oldun mu olmadın mı” deyip kahkaha atarak arkasını dönüp dışarı çıktı. Aydın kımıldamadı bile, öylece durdu. Babası girdi içeri, oğlunun ısrarla bakan gözlerine hiç bakmadı. Yanında getirdiği heybeyi “İçinde kıyafet var, azık var, biraz da para koydum” diyerek verdi ve devam etti “Ben geleceğim, para da yollarım merak etme, seni alacağım bir, iki senede... Suçlamalar geri alınır biraz zaman gerek.” “Beni unut baba, ben artık dönmem geri, arama bile, benim ailem yok sattınız beni, asla gelmem dönmem” demek istedi ama sustu, konuşmadı. Ağzını açsa belki ağlayabilirdi, sustu. Heybeyi sıkıca tuttu, dimdik durdu, babasının her hareketini en ince ayrıntısına kadar beyine kazıdı. Ağanın onu sevdiğini sanıyordu. Bir daha dönmeyecekti bu topraklara. Ne de olsa babasının evli olmayan kadınından olan oğluydu... Abisi ana kadının oğluydu. Babasını son görüşü olmasını diledi. Kara gözleri daha da karardı, fırtınalar esti göğsünde sessizce...

...

Güneşten sırlısıklam olmuş adam, sıkıca kolunu tuttuğu delikanlıyı âdetta sürüklercesine ağanın oda kapısından içeri soktu. Delikanlı korkmuş bir hâlde ellerini nereye koyacağını bilemeden durdu. “Ağam bu çocuğu elimdeki bu bileziği satmaya çalışırken yakaladım. Zorladım nereden buldun diye, sizin oğlan vermiş ben de tuttum kulağından getirdim.” Ağa oturduğu yerden dikleşti tıknaz, saçı seyrek, şişmanca, kırmızı suratlı hiddetli bir adamdı. “Nereden buldun bileziği anlat bakalım.” Delikanlı yere bakarak sustu. “Anlat ulan bir şey demeyeceğim söyle nereden buldun?” “Oğlunuz verdi ağam.” “Niye veriyor sana bileziği, konuşsana!” Delikanlı kekeleyerek “Kumar borcu ağam.” Yüzünde patlayan şamar ile yere devrildi. Ağa hangi arada fırlayıp vurmuştu, şaşkınlıkla yerde kaldı. Ağa hızla odada dolaşmaya başladı. “Kalk yerden anlat ne kumarı, ne zaman, çabuk.” sanki konuşmuyor homurdanıyordu. “Oğlunuz benimle, birçok kişi ile uzun zamandır kumar oynuyordu ağam. Kaybetti biz bir şey demedik ne de olsa ağa tabi. ‘Ödeyeceğim’ dedi biz de ağadır sözünde durur öder dedik. Bizim de ihtiyacımız olunca istedik. Altınla, bilezikle ödedi. Ama ben hemen satmadım, bekledim, oğlunuz hani belki geri ister para verir diye.” Ağa delikanlıyı getiren adama döndü, “Git hemen, tek kelime duyarsam yakarım seni bilirsin.” Adam eğilerek “Bilirim ağam” dedi ve hızla dışarı çıktı.

Adam dışarı çıkınca ağa delikanlının karşısına geldi “Bak, dışarı çıkan benim adamım ondan laf çıkmaz. Başka kimler var, bu iş patlar bilmem gerek, önlem almalıyız ortaya yayılırsa rezil olurum. Anlat seni ödüllendiririm.” “Çok var ağam, hep altın dağıttı oğlunuz.” “İsim isim ver.” “Olur ağam.” “Ben bu işi ayarlayana kadar burada kalacaksın” dedi ve kapıyı açıp adamını çağırdı “Al bunu ben gidebilir diyene kadar bizde kalacak.”

Gecenin bir yarısı ağanın sesi ile duvarlar yarıldı sanki. “Sen bunu nasıl yaparsın? Koskoca ağanın oğlu hırsızlık yapıyor. Nasıl söylemezsin utanmaz herif! Niye bekledin bunca zaman, ortaya çıkmaz mı sandık salak oğlum. Yaptın bir eşeklik anlatsana başta, kaç ay geçmiş. Haydi, ananın altınlarını almışın, evdeki tüm kadınların ziynetlerini ne çaluyorsun. İnsanlar jandarmaya haber vermiş, ortalık çalkalanıyor, beyimiz elini kolunu sallaya sallaya dolanıyor gören adam sansın diye. Her yerde hırsız aranıyor, bizden yardım isteniyor ve sen söylemiyorsun. Kimlere verdin, hangi birini susturacağız, boyun devrilsin eşek herif. Yaz şuraya kimlere verdiğini.”

Ertesi sabah en az on kişi ağanın karşısında ellerini kavuşturmuş duruyordu. Ağa gayet sakin “Altınları kimden aldınız?” diye sordu. Hiçbiri ses çıkartmadı, ağanın oğlu orada duruyordu, başları eğik beklediler. Ağa aynı sakinlikte “Söyleyin ya da gösterin kızmam” dedi. İçlerinden biri çekinecek, tereddütle ağanın oğlunu gösterdi. “Benim oğlum mu, yanlış cevap, oğlum yapmaz bulaşmaz öyle işlere size altınları başkası verdi.” Adamlar şaşkın şaşkın “Ama oğlunuz verdi ağam” dediler. Ağa gayet sakin “Asla oğlum değil, hırsızlık malı altınları size benim rençperin oğlu verdi. Ne zamandır oğlum, acımış ders çalıştırmak için eve çağırmış oğlanı tabi iyilikten maraz doğar. Oğlan ders öğreneceğine altınları, ziynetleri çalmış ihanet etmiş oğlumun iyiliğine karşılık. Kumar oynamış borçlanmış sizlere utanmadan, borcunu da çaldıkları ile ödemiş.” Adamlar şaşkınlıkla ağanın oğluna inanmaz gözlerle baktılar, ama hiç ses etmediler, başlarını eğdiler her zamanki gibi. Ağa ne derse doğrudur diye düşündüler hep yaptıkları gibi. Bilinçsizce işin kolayına kaçtılar. İçlerinden biri fısıltı ile “Kim acaba ağam o çocuk, yani altınları bize veren?” diyerek sanki altınları vereni görmemişler gibi saçma bir soru sordu. “Umut’muş adı rençperimin oğlu. Kim sorarsa Umut diyeceksiniz. Zaten çoğunuz tanıyor; çakır gözlü şişko çocuk.” “Ama nasıl olur ağam o çocuk çok çalışkan ve iyi bir oğlan olmaz ki, yazık değil mi?” diyecek oldular ama ağanın ayağını yere vurması ile sustular. Ağaydı, karşı gelemezlerdi ne olacak ki, unutulurdu bir süre sonra.

Ağa devam etti konuşmasına “Hırsızmış ne yapalım, açgözlü demek ki. Doymuyormuş da çok şişmanmış, paraya da doymuyor demek. Evet söyleyin bakalım kim verdi size altınları?”

Adamların hepsi bir ağızdan “Umut verdi ağam.” “İyi şimdi çıkın, giderken kapıda size hazırladığımız heybeleri almayı unutmayın. Olayı hiçbir yerden duymayacağım, aksi olursa siz bilirsiniz tabi.” Adamlar kapıdan geri geri çıktılar, birbirlerine bakmadılar. Onlar dışarı çıkınca ağanın oğlu “İşte baba olay çözüldü beni bırak artık” diyerek oturduğu yerden kalktı. Ağa oğluna baktı, “Evet defol git artık. Ne iş tutarsan şehirde, hiç uğrama buralara. Umarım bu zenginliğin biraz kıymetini bilirsin, kötü işlere bulaşmadan fazla rezil etmezsin adımızı.” “Aman baba senin üzerine çıkamam ben, asıl ağa sensin.” Gece babası bağırıp çağırdıktan sonra gayet sakin durmuş “Ne var baba hallederiz, ne sinirleniyorsun” demişti. “Ne demek hallederiz? Jandarmaya senin verdiğini söyleyecekler, tutuklatacaklar, elin gurabasına beni rezil ettin pis herif!” “Başkası çaldı deriz baba... yaşı küçük birini buluruz, para veririz, ona da zarar olmaz fayda bile olur.” “Kim kabul eder bu pis işi herkes çöplükte mi buldu hayatını?”

Ağa oğlu sırtarak “Umut” dedi.

“Hangi Umut kim ulan bu Umut?”

“Bana ders veren Umut.”

“Niye kabul etsin salak oğlum. Oğlan çok çalışkan, parasız yatılı liseye kabul edilmiş gidecek buradan!”

“Aman baba ne safsın yani. Bazen anlamıyorum nasıl ağa olmuşun?”

Ağa hırsıyla elini kaldırdı “Sus ulan it herif!”

“Tamam baba kızma. Umut tabi kabul etmez ona sormayacağız ki... Babasına söyleyeceğiz.”

Ağa dikkatle oğluna baktı.

“Umut çalışkan, çok da iyi biri, ama babası pislik, üçkâğıtçı düzenbaz pis herifin teki. Oğlunu üç kuruşa satar sor istersen.”

Ağa sabah erkenden Umut’un babasını çağırtmış konuyu anlatmış cevabı beklemişti. Adam hiç duraksamadan “Bu iş çok para kaldırır ağam ne kadar vereceksin?” diye sormuştu. Ağa gözlerini kısarak karşısındaki adama baktı “Bizim oğlan haklıymış, herif gözünü kırpmadan sattı oğlunu. Eh biz işimize bakalım.” diye kendi kendine fısıldadı. Sonra adama dönüp

“Çıkarken heybeni al bakalım” dedi. Adam riyakâr bir şekilde sırtıp “Her zaman yardımcı olurum ağam, yeter ki iste ağam” diye yerlere kadar eğilerek dışarı çıktı.

Umut o gün çalıştığı yerden dönmüş, köy kahvesinde öğretmenini görünce o tarafa yürümeye başlamıştı. Bağırtilar duyunca ne olduğunu görmek için o tarafa baktı. Birçok adamın ağanın etrafında bağırarak kendi üzerine doğru geldiklerini gördü duraladı, ağa ona bakarak bağırıyordu: “Hırsız şişko, ulan nasıl yediğin ekmeğe ihanet edersin yakalayın. Jandarmaya haber verdim şimdi gelirler, ey ahali ne zamandır altınları çalan bu şişkoymuş.” Ağanın adamları hızla koşup Umut’u yakaladılar, yere diz çöktürdüler, ağzını kapattılar. Umut kımıldayamadı bile, üzerinde en az beş kişi vardı.

Öğretmeni “Neler oluyor? Umut yapmaz bırakın oğlanı iftiradır” diyerek ayağa fırladı.

Ağa daha yüksek sesle konuştu: “Nasıl yapmazmıs? Babası geldi, itiraf etti, af diledi. ‘Ben çalışır öderim’ dedi, perişan olmuş adamcağız. Şimdi hırsızlık yapan sonra neler yapmaz? cezasını çeksin, bırakmayın sakın” diye bağırdı.

Umut kımıldamaya çalışıyor, bir şey yapamıyordu. Önceden haber verildiği için jandarma hemen gelmişti. Umut’u kollarından tutup kaldırdılar. Umut bağırdı: “Öğretmenim ben yapmadım, hiçbir şeyden haberim yok lütfen ben yapmadım.” Jandarma çavuşu Umut’a bakarak “Ne zamandır bu hırsızlıkla ilgili ihbarlar vardı, şikâyetler çoğaldı, meğer yakınımızdaymış, iyi saklanmışsın. Götürün hemen! Siz de dağılın gösteri bitti” diye toplanmış ahaliye seslendi. Umut ne olduğunu anlamamış, iteklemeleri ile cipe binmiş karakola götürülmüştü. Havasız bir odada, küçük bir camdan içeri giren güneş ışıklarının aydınlattığı tahta sedire oturdu. Asker, babasını içeri soktu. “Baba ben hırsız değilim sen söylemişin ne söyledin, niçin?” Adam oğluna baktı, çakır gözlerinden kıvılcımlar çıkıyordu oğlunun, zaten sevmiyordu, ona karşı gelen tek çocuğuydu. Bu iş iyi olmuştu, iyi para almıştı ağadan. Kızını da satacaktı ama önce bu şişko oğlanı satmıştı. Sırttı, “Hırsızlık yapmışsın, ağa söyledi ben onun yalancısıyım. Ağa ne derse doğrudur. Sana mı inanacaklar? Bir rençberin oğluna.” Umut o an anladı olayı, ağanın oğlunun oyununa geldiğini, “Pis herif, kendi yaptığını benim üzerime attı. Zaten arkadaşları ile bir işler çevirdiği belliydi. Kaça sattın baba beni?” Adam hiç konuşmadan arkasını döndü çıktı.

Karnı çok acıkmıştı, getirilen çorbayı içemedi sadece ekmeği yedi. Kendi kendine “Ah annem ne çok üzülmüştür. Annem ne olacak şimdi?” diye söylenerek annesinin yemeklerini gözünde canlandırdı, çorba kâsesini kenara itti. İçi, yüreği kalkıktı, inanamıyordu. “Sabah anlaşılır, ben yapmadım” diyerek döndü durdu. Sabaha kadar gözünü kırpamadı. Kımıldamadan oturdu. Sabah mahkeme için jandarma geldi. Onu gören Umut “Ben yapmadım hırsız değilim” diye çaresizce yalvardı. “Tamam oğlum anlatırsın mahkemede. Suçsuzsan gidersin, ama çok şahit varmış, çok gören olmuş ne diyecen?” diye yanıtladı onu asker. “Şahit bulunur jandarma abi ben suçsuzum!” Dışarı çıkmışlardı, annesini gördü. “Anne ben yapmadım, anne ben yapmadım!” O an annesinin yüzünün bir tarafının mor olduğunu fark etti, “Pis herif annemi dövmüş. Ne yapabiliirdi ki kadın, Allah kahretsin” diye fısıldadı.

Annesi yaklaştı “Biliyorum oğlum, umudum, inanmadım ben, ne yaparlarsa yapınlar dik dur, sakın eğilme. Ben seni biliyorum.” “Ama ben neyi, nasıl yapacağım? hâlime bak. Annem, yüzüne babam mı?” “Yok bir şey sen bizi düşünme.” Annesinin kucağında Ecem kocaman çakır gözleri ile abisine bakıyordu. “Anne ben döneceğim suçlu ortaya çıkacak.” Askerin kolunu çekmesi ile salona doğru yürüdü. Mahkemede birçok şahit, “Altınları bu çocuk verdi, arada kumar oynar, borç alır, içki içer şahidiz” deyip yemin ettiler. Ağanın oğlu sıraya oturmuş gayet rahatça gülümseyerek şahitleri seyrediyor, arada Umut’a bakıyordu. Umut sessizce durdu, gözleri kızarmıştı, içindeki fırtınalar sanki dışardan hissedilmesin diye oturduğu sırayı sıkıca tutmuştu. Ağlamamak için dudaklarını ısırırdı. Asla asla ağlamayacaktı. Dinledi hep, ancak duyduğu ses kardeşinin tumbul abi diye fısıldaması, annesinin kardeşini bırakma sesiydi. Babasına gözü takıldı son görüşü olmasını diledi... Karar okundu. Tek kelime aklında kaldı: *Islahhane, ıslah olsun.*

...

Müdür masasındaki dosyayı inceledi. Kapının vurulması ile başını kaldırdı “Girin.” Çavuş “bir tane daha müdürüm” diyerek kolundan tuttuğu oğlanı hızla içeri soktu. Müdür karşısındaki oğlana baktı, hayli şişman, göbekli, gür sarı saçlı, al yanaklı, çakır gözlerinden kıvılcımlar çıkan iri bir oğlan. Dimdik duruyor, terlemiş, giydirilen kıyafet dar gelmiş, düğmeler patladı patlayacak, gözleri yerde sessizce duruyor. “Hırsızlık yapmışsın, yaşın küçük ceza yok, ancak burada ıslah olacaksın, ailen istemiş baban rıza göstermiş. Sonrasında yaşın gelince mahkeme karar verecek. Aslında

şimdi senin dosyayı okudum iftiharla bitirmişsin ortaokulu anlamadım niçin yaptın?” Oğlanın müdüre bakan gözleri sanki kıvılcımlı laciverte döndü, hiç ses etmedi. Müdür yüksek sesle “Buranın kurallarına uyacaksın, ne iş varsa yapacak, kendi işini kendin göreceksin, aylak aylak dolaşmak yok, disipline uymazsan cezalandırılırsın. Şımarıklık terbiyesizlik yapar, kavga çıkartırsan cezayı çekersin. Götür bunu çavuş.” Tam kapıdan çıkarken Umut döndü, “Okula gitme şansım var mı efendim? Ben liseyi okumak istiyorum.” Çakır gözleri yanıyordu sanki. Müdür biraz şaşkın, dikkatle oğlanı süzdü “Yanlış hareket yapmaz, kavga etmez, adam gibi davranırsan okula gidebilirsin.” Umut başı ile selam verip “Teşekkür ederim efendim, ben okuyacağım” deyip çavuşun arkasından hızla yürüdü. Çavuş kolundan tutup eline bir bohça tutturdu. “Kıyafetlerine dikkat et, çamaşırlarını kendin yıkayacaksın, yatağını toplayacaksın, hangi iş denirse yapacaksın, temiz olacaksın. Orda burada zevzeklik yapmak yok.” Sesi kalın ve yüksekti. Koridorda hızla yürüdüler. Kapıyı açıp bir yatağın başına getirdi “Bu yatak senin, dolap sana ait, dağınık görmeyeceğim. En ufak şikâyet ve hatada hücreye koyarım bilmiş ol, sesini duymayacağım”. “Sizi üzmem efendim, ne iş verirsiniz yaparım. Kıyafet için teşekkür ederim.” Çavuş biraz şaşkınca baktı oğlana ancak sesinin tonunu hiç değiştirmeden “Yemek birazdan” deyip arkasını döndü yürüdü.

Elindekilerle yatağına oturdu. Karnı çok acıkmıştı. İçi çekiliyordu. Ne kadar öyle kaldığını bilemedi. Birkaç oğlan sırtarak yatağın yanına yaklaştı. Umut sırtına vurulması ile ayağa fırladı. “Yapma ya baksana ürküttün şişkoyu yüreğine inecek.” Önüne gelen kocaman adam Umut’un çenesini sıkıca tutup yukarı kaldırdı. “Merhaba şişko çaylak buranın abisi benim, ben ne dersem o olur. Ne o, senin heyben, bohçan yok mu? Bakın şunun elindekilere.” Yanındaki oğlan Umut’un kucagındakileri alıp yere boşalttı, “Yok ulan bir şey, buranın malları bunlar, fakir ulan bu...kimsesi yoktur bunun.” “İyi iyi emrimizde çalıştırırız.” O sırada yemek için çağrı yapıldıca oğlan Umut’u bıraktı. “Haydi, yemek saati koş aç kalma koş koş” deyip kahkaha atarak arkasını döndü ve avenesi ile yürüdü. Umut arkalarından baktı, “Koca adam olmuş burada ne arıyor acaba?” diye düşündü. Durdu, annesinin reçeli, ekmeği gözünde canlandı burnu sızladı. Umutsuzluğa düşecek gibi oldu, “Sakin” dedi kendine “annene sözün var, asla yılmak yok ben babamın ittiği çukura düşmeyeceğim asla, kardeşimi de alacağım” diye aklından geçirdi. “Ağlamak, yıkılmak yok, sen Umut’sun, annenin umudusun kalk.” Eğildi, yerden kıyafetleri havluyu aldı, dolaba koydu. Ne

yapacağını bilemedi, yavaşça kapıya doğru yürüdü, durdu sanki içerde biri kalmış, izleniyormuş gibi hissetti. Arkasını döndü göz gezdirdi yatakhane-ye, birçok farklı yatak vardı sıralanmış, küçük, parmaklıklı camlar, ortada soba, bir iki sandalye, dolap. Kenarda, duvar yanındaki yataklardan birinde zayıf, sararık koca kara gözlü biri ona bakıyordu kıpırtısız. Annesi çok zayıf, sararık hasta gibi duran çocuklara Pirtik derdi. Aklına geldi, “Pirtik bu çocuk” dedi. Başını çevirdi kapıdan çıktı. Koridorda yavaş yavaş yükselen uğultuyu takip etti. Yemekhanenin kapısından bakıp içeri girdi. Nereye oturacağını bilemedi, boş yer bulamadı, boş yeri görüp gideceği an biri gelip oturuyordu. Kapının yanındaki masaya oturdu. Zaten basıktı içerisi, küçük bir yerdi, tahta masa ve sandalyeler, biraz karmaşa, ne olduğu anlaşılmayan bir koku vardı içerde. Arkasından biri itti, zor durdu, “Yürüseneye şişko.” Oğlan kin ile bakıyordu, kızgın kızgın kolundan çekip öne geçti. Herkes yemeğe başlamıştı. Sırayı fark etti, oraya doğru gidip sıraya girdi. Karnı acayip açtı. Çorba kâsesini ve bir dilim ekmeği aldı, bir tane daha alacaktı. Nereden geldiği belli olmaya bir ses “O yedi, yine sıraya girdi. Kaç dilim yedi obur o. Şişko çekil herkesin hakkını yiyorsun.” Tencerenin başındaki aşçı kadın kızgınlıkla başını kaldırdı, hiç başını kaldırmadan çocukların yüzlerine bakmadan kâseleri doldurur, bir an evvel işinin bitmesine bakardı. “Nedir sizin gibilerden çektiğimiz, git yerine, bitti yemek, ayıp değil mi şişko, açgözlü doymazsın tabi” diye öfkeyle söylendi. Umut elinde bir dilim ekmek, bir kâse çorba kalakalmıştı. Ağzını açtı ama vazgeçti konuşmaktan. Arkasını döndü, masaya gidip oturdu, sakince yemeğini yedi. Karnı doymamıştı, hâlâ çok açtı, yavaşça kalktı. Yan masada Pirtik oturuyordu çok zayıftı, koca kara gözleri ile merakla ancak konuşmak istemediğini fark ettiricesine Umut’a bakıyordu. Doğrusu Umut da pek kimse ile konuşacak hâlde değildi. Başını çevirdi “Etrafı tanımalı. Dolaşayım hem de açlığımı unuturum” diye düşünerek kapıdan çıktı. İlerde yarı açık bir kapı gördü, üzerinde Kütüphane yazıyordu sevindi içeri girdi. Birkaç raf ve birkaç kitap vardı. Baktı, atlas buldu, yere oturup atlası incelemeye başladı. Kaç saat orada kaldığını bilemedi. Gürültü ve homurdanma sesleri arasında kapının açılıp yerden nasıl hızlıca kaldırıldığını anlamadı. Görevli gelmiş, sinirle “İşte buradasın pis şişko. Her yerde seni aradık, yürü” diye koridorda sürüklemeye başlamıştı. “Dur nereye!” diye seslenen çavuş karşılarında bir anda belirmişti. “Ne yaptı bu?” diye sordu görevliye. “Kayboldu, kaç saattir arıyoruz. Müdür beye götürüyorum.” “Tamam, iyi. Sen işine bak ben götürürüm. Umut ne diyeceğini bilemedi, ne yapmıştı

kütüphanedeydi. Çavuş sıkıca kolunu tuttu, hızla müdür beyin karşısına çıkardı. “Gelir gelmez olay çıkartıyorlar müdür bey.” Umut soran gözlerle müdüre baktı. “Neredeydin, kaç saattir seni arıyorlar?” Umut sesin yüksekliğinden irkildi. “Kütüphanede atlası inceliyordum efendim, başka kitap yoktu özür dilerim. Bir daha gitmem efendim bilemedim.” Müdür duraladı, toparladı kendini “Hay Allah ilk defa bir çocuk kütüphanede, inanamadı çavuşa baktı. “Evet müdür bey kütüphanede, yerde, kucağında kitap öyle yani.” “Tamam bir daha olmasın, haber ver neredeysen, şimdi yıkıl karşımdan.” “Olur efendim, kitap alabilir miyim odaya, müsaade var mı?” diye kısık bir sesle sordu. Müdür bu sefer şaşkınlığını saklayamadı “Allah Allah al oku yerine koy.” Çavuş da şaşkın bir şekilde duruyordu. “İlk defa okumak için uğraşan bir oğlan tövbe, tövbe” dedi içinden. “Çavuş sen git, Umut kitap alıp öyle gidecek yatakhaneye” dedi müdür. Umut kapıdan çıktı, çavuş arkasından. Müdür bey arkalarından düşünceli bir şekilde koltuğuna oturdu “Bu çocuk çok farklı bakacağız artık.”

Umut kütüphanedeki en kalın kitabı alıp yavaş adımlarla yatağına geldi oturdu. Midesi aklıktan ağrıyordu, ne yapabiliirdi “Burası böyle” dedi. Günler arka arkaya aynı şekilde geçmeye başladı. Umut kendi çamaşırlarını yıkıyor, yatağını topluyor, verilen görevleri, söylenen işleri yapıyor, bazen bahçede bazen odunlukta, bazen mutfakta, temizlikte ne derlerse yapıyordu. Arada “Geç kaldın, olmamış” denilerek tokat yiyor, hiç cevap vermeden çalışmaya devam ediyordu. Kavgalardan da uzak duruyordu. Bir keresinde arada kalmış, zor kaçmıştı. Madem bu durum değişmeyecekti fazla inat etmeyip ne derlerse ikiletmeden yapmaya başladı. Yemekhaneye giderken hiç acele etmiyordu. Oyun devam ediyordu çünkü. Bir dilim ekmek alabilirse kendini şanslı hissediyordu. Bir ara görevli fark edip takip etmek istemiş bu sefer de önüne anında boş tabakları koymuşlardı. Acıktıkça su içiyordu. Hareketleri yavaşlamıştı. Arada başı dönüp içi çekiliyor, biraz dinlenip işine devam ediyordu. Kütüphanedeki kitapları ikinci defa okumaya başlamıştı artık.

Birgün yine yatakhane iken “Aydın, müdür bey çağırıyor” siye seslenen görevliyi duydu. Okuduğu kitaptan başını kaldırdı, “Aydın kim acaba” diye baktı. Pirtik dediği oğlan ayağa kalktı, yavaşça yürüyüp görevlinin arkasından gitti. Umut uzandı kaç gündür aç aç dolanıp duruyordu gözü karardı.

“Gel Aydın otur” dedi müdür. “Teşekkür ederim efendim oturmam.” Baban sana mektup yollamış, biraz para ve bir de paket al götür dolabına.” “Yok almam müdür bey, istemem. Siz beni aramamalarını söylemediniz mi?” “Söyledim ama arıyor. Al bunları koy dolabına.” “Teşekkür ederim efendim.” Aydın paket ve mektubu alıp yatakhaneye gitti. İçeri girdi, son gelen tombul oğlan yatakta yatıyordu, sanki inliyor gibi geldi, “Gidip bak-sam” dedi ama elindeki paketler aklına geldi “neyse bunları dolaba koyup geleyim sonra.” Paketi açtı, içinde zarf, az bir para ve kocaman ekmeğe vardı. Dolaba yerleştirdi. Mektubu okumadı. Tombul oğlanın başucuna geldi, koca oğlanların oyununu fark etmişti o yüzden aç kalıyordu oğlan, “Ölecek burada” diye düşündü. Yeni geldiğinde ona da yanaşmak istemişler ama müdür bey “Ağa oğludur” deyince uzak durmuşlardı. Umut hafif hafif inliyordu. Aydın yavaşça omuzuna dokundu. Umut anında fırladı “Pirtik sen miydin?” Aydın şaşırıldı “Pirtik ne demek” diye sordu. Umut gülümsedi “Özür dilerim çok zayıfsınız da annem öyle derdi çok zayıf çocuklara... Of benim midem ağrıyor, uzanayım.” “Görevliyi çağırayım mı?” dedi Aydın.

“Hayır, hayır geçer birazdan Aydın Bey.” “Sen bilirsin tombul Umut Bey.” Umut kendi kendine güldü “Tombul Umut Bey komik.” Gözlerini kapattı, gerçekten hiç hâli yoktu ve midesi artık devamlı ağrıyordu. Açlığını unutmak için her işe gönüllü olup uğraşıp duruyordu, halsizdi. Sanki içi geçti. Pirtik dolabına gitti, bir parça ekmekten kopartıp Umut’un başına geldi

“Kalk tombul.”

Umut gülümsedi

“Kalkmam Pirtik hâlim yok, ilgilenme benimle sonra seninle de uğraşsınlar.”

Pirtik de gülümseyerek Umut’un kolunu tutup kaldırdı.

“Ah dur kızma Pirtik kalktım işte. Bu ne?”

“Ekmek, unuttun tabi” diyerek güldü.

“Haydi ye, ev ekmeği buradakine benzemez, doyurur.”

“Olur, ama sen de yersen.”

“Ben yedim sen aç dolaşırken.”

“Olmaz ye sen de.”

“Tövbe tövbe ekmeğe verdiğime pişman ettin tombul ye işte.”

Umut ses etmeden pirtigin verdiği ekmeği iştahla yedi.

“Bunun karşılığını vermem gerek. Ne yapabilirim senin için?”

Aydın durdu düşünüyormuş gibi yaptı.

“Benim yerime okuyabilirsin.”

Umut dikkatle Aydın’a bakıp:

“Olur, tamam. Birlikte ders çalışırız ben öğretilirim sen de sınıfı geçersin” dedi.

Pirtik şaşırdı:

“Ne diyorsun yat uyu, daha iyi misin?”

“İyiyim Pirtik teşekkür ederim.”

Gerçekten geldiğinden beri ilk defa karnı doymuştu hemen uyudu.

Sabah yemekhanede müdür okulların on beş yirmi güne açılacağını söyledi. Sınıfları ve okulu bildireceğini, kitapların okul açıldığında dağıtılacağını açıkladı. Okulda terbiyeli, saygılı olmalarını, tek şikâyet istemediğini yüksek sesle söyledi. “Tek hatada okul şansınızı kaybedersiniz, oradaki çocuklara sataşmak yok, öğretilenler ne derse yapacaksınız. Ters bile olsa unutmayın ışlahhaneden gidiyorsunuz, azami dikkat bana sorun çıkartmayın.” Umut kahvaltıda bir bardak çay ve bir dilim ekmeğ alabilmişti. Yedikten sonra kalktı koridorda yürümeye başladı. Devamlı kapalı duran kapının açık olduğunu fark etti. Merakını yenemedi yanaştı, adamın biri söyleniyordu. “Nasıl biter bunlar, bu kadar iş, beni makine mı sandılar?” Kapıdan içeri baktı. Adamın biri dikiş makinasına gömülmüş hem söyleniyor hem de dikiş dikiyordu. Birden adam başını kaldırdı Umut ile göz göze geldiler. “Ne bakıyorsun orada, gir içeri yardım et.” Parmağı ile masa üstünü gösterdi, “Katla şunları.” Umut hızla girdi denileni titizlikle yapmaya başladı. Adam, her işi bitirmesine yakın yeni bir iş söylüyordu: “Sök şunları... Gel buraya geçir şu ipi... Ütüye bak... Su ver... Bak orayı iyice süpür... Makası uzat... Mezürü ver. Bak oradaki çivide asılı arkada, oyalanma ver bana.” Adam çok suratsızdı, devamlı emir veriyordu. Umut ise adam ne derse hızla yaptı. Uzun bir zaman sonra adam durdu Umut’a baktı. “Sen de kimsin?” diye sordu. Kapıda bir kahkaha koştu. Pirtik kahkahalarla gülüyordu, tombul buraya geldiğinden beri meraklanmış kapıdan seyretmeye başlamıştı. Kendini tutamıyor devamlı gülüyordu. Umut da gülmeye başladı. Bir süre sonra sustular, adam kızgın bakıyordu. Umut adama döndü, “Özür dilerim siz ne dersiniz yaptım, başka bir isteğiniz

varsa yapabilirim, çok güzel dikiş dikiyorsunuz efendim.” “Beğendin yani.” “Yani ben pek anlamam da görüntünüz çok düzenli, titiz, dikkatli ve iyi, kızmayın lütfen.” Adam kapıya doğru döndü

“Sen orada ne yapıyorsun?”

Pirtik dikleştii:

“Ben mi?”

“Başka biri mi var kapıda gülüyordun demin.”

“Özür dilerim ben de yardımcı olabilirim.”

“Sen de mi beğendin?”

“Yok, ben” dedi ve durdu. Sonra “Arkanızdaki radyo mu?” diye sordu.

“Evet ama çalışmıyor.”

“Bakabilir miyim?”

“Ne o sen de tamirci misin? Neymiş burası herkesin bir mesleği var, biri terzi biri tamirci” diye homurdanarak işine döndü. Aydın ile Umud aynı anda “Niye olmasın” dediler.

...

Babasının karşı çıkmasına rağmen Ayşe ortaokula başlamıştı. Okula Sevgi ile birlikte gidiyorlardı. Dersleri iyiydi, çalışkandı. Bir gün sohbet ederek eve dönerlerken babası, yanında yaşlıca bir adam ile karşılarına çıktı. “Merhaba kızlar okuldan geliyorsunuz. İkiniz de çalışkansınız aferin size.” Yaşlıca duran adam Ayşe’nin başını okşadı. “Aferin aferin öğretmen olacaksın demek baban dedi. Kızın güzelmiş usta.” Adam sırtarak “Güzeldir benim kızım. Haydi, gelin kızlar arabam şurada eve bırakalım sizi veya tatlı ısmarlayalım.” “Yok, baba siz amca ile gidin biz kendimiz gideriz, çok dersimiz var. Ayşe adamın başını okşamasından sıkılmıştı. “Ne amcası Ayşe ayıp kızım. Tabi tabi gidin ders önemli bizim de işimiz var, yürü usta” dedi ve iki adam arabaya doğru yürüdüler. “Kimdi Ayşe o babanın yanındaki adam?” diye sordu Sevgi.

“Ne bileyim abla hiç sevmedim pis bakışlı biri.”

“Baban da niye konuşur böyle adamlarla?”

Akşam babası pek neşeliydi, “Nasılsın bakalım Ayşe kızım? Hanım ne yemekler yaptın?” Anne kız şaşkın bir halde birbirlerine baktılar. Yemekten sonra Ayşe ders çalışacağı diye odasına yönelmişti ki babası sordu “Ayşe kızım nasıl beğendin mi yanımdaki beyi?”

“Kocaman adam baba bana ne ondan.”

“Ne demek bana ne zengin bir adam kaç tane apartmanı var.”

Annesi araya girdi “İyi canım Allah sahibine bağışlasın, git kızım sen dersini çalış.” Ayşe derslerini çalışmış bir süre sonra yorgun düşmüş kitaplarının üzerinde uykuya yenilmişti. Birden uyandı, babası ile annesi kavga ediyorlardı. “Ne diyorsun bey, Ayşe daha çocuk, kırk yaşında adama kız mı verilir? Okuyacak öğretmen olacak benim kızım.”

“Canım okutacak kızımızı mesele yok adam müteahhit çok zengin. Devlet kuşu bu devlet kuşu başımıza kondu. Kaç kız Ayşe’nin yerinde olmak ister, sen ne diyorsun Lale?”

“Hayır hayır Ayşe’ye bahsetmek yok saçmalama çok içtin ağzından çıkanı kulağın duymuyor.”

“İyi iyi hadi yat sonra konuşuruz.”

Adam başını yastığa koyar koymaz uyudu horultusu odayı sardı. Ayşe uyku sersemi yanlış duyduğunu sandı “Olur mu ya, insanın babası, yok artık olacak iş mi” diye söylenerek kalktı yatağına uzandı. Sabah erkenden Lale, kızını kaldırdı. Kocasını uyanmadan Ayşe evden çıksın istiyordu. “Anne dur, biraz daha uyusam?” “Kalk Ayşe sonra geç kaldım diyorsun. Okula git, bir yerlere uğrama evde iş var hızla eve gel seni bekliyorum.” “Olur anne yorma kendini beraber yaparız.”

Okul çıkışı Sevgi ile okuldan dönerken adam karşlarına çıktı. “Merhaba kızlar, nasılsın Ayşe?” derken sesinde gereksiz bir samimiyet hissediliyordu. “Nasıl geçti dersler?” diye sordu ve uzanıp Ayşe’nin elini sıkıca tuttu. Ayşe elini kurtarmaya çalıştı, başaramadı.

“Bıraksana amca elimi.”

“Aa ne amcası Ayşe, gelin sizi eve bırakayım arabam şurada konforludur, içi geniştir.”

“Sevgi hızla Ayşe’yi çekti “Ne münasebet! Biz gideriz” diye yanıtladı adamı. Anında arkalarını dönüp koşar adımlarla evlerinin yoluna saptılar. Birbirlerine hissettirmedikleri bir korkuyla karışık heyecan duymuşlardı. “Ayşe yarın diğer arkadaşlarla beraber başka yoldan dönelim ne dersin?” “Olur Sevgi Abla. İyi ki ablamsın.”

Sevgi eve dönerken Ayşe’nin babasının karakterine hayret etti ve kendi kendine “Çok şükür Allah’ım, babam dünya iyisi ben çok seviyorum” diye söylenerek bahçe kapısından girdi, koşup babaannesine sarıldı. Babaannesi

şasırdı “Ne oldu Sevgi yavrum?” “Hiç. Ben sizi çok seviyorum, çok şanslıyım. Babam ve sen beni sakın bırakmayın olur mu?” “Biz de seni çok seviyoruz ve biz de çok şanslıyız. Sen bizim bir tanemizsin.” “Ne yemekler yaptın bakalım?” “Ooo bugün çok çeşit yaptım, derslerini bitir baban da gelir akşam otururuz.” Babaannesi Sevgi’nin arkasından baktı, “Merak etme güzel gelinim kızına gözümüz gibi bakıyoruz, emanetin bize” deyip yavaşça mutfağa geçti, elinin tersi ile yanaklarını sildi.

“Abla, liseyi nerede okuyacaksın?” diye sordu Ayşe. Sevgi ile bahçede oturmuş annesinin yaptığı kurabiyeleri yiyorlardı. “Annen iyi değil mi Ayşe?” “Evet Sevgi Abla. Çok korktum tansiyonu yükselmiş, ilaçlarını alıyor. ‘Stres yok, sinirlenmesin yorulmasın’ dedi doktor ama babamla nasıl olacak bilmiyorum. O gün babamla çok büyük kavga etmişler, akşamına hastalandı. Komşularla babaannen de geldi biliyorsun, zor kurtardılar. Şimdi iyi, ilaçlarını alıyor. Niye kavga ettiklerini sordum söylemedi ‘Sen oku, sakın vazgeçme’ dedi. Ama ne zamandır evde hep bir hır güür var babam tuhaf.” “Baban senin üzerine yürümüyor değil mi Ayşe?” “Şu aralar biraz sakin. Arada köye gitti geldi, bilmiyorum sinsi sanki.” “Ayşe ben sana bir şey söyleyeceğim. Üzülme ama.” “Ne oldu Sevgi Abla, meraklandım.” “Ayşe biz gidiyoruz.” Ayşe durdu, “Niye, nereye abla, niçin?” diye sorarken ağlamaklı oldu. “Babamın iş yeri kapandı, on gündür işsiz. Buralarda iş baktı ama olmadı, ev kira biliyorsun. Babaannem Büyükada’da bir konakta yemek yapıyor biliyorsun, bizi de götürmüştü.” Ayşe’nin gözlerinden yaşlar akmaya başladı. “Evet çok güzel bir gündü.” “İşte o evin bahçivani köyüne gitmiş, konak sahibi ‘İsterseniz buraya gelin hem kâhya hem bahçivan olur sigortası devam eder, biz öderiz’ diye babaannemle haber yolladılar. Babam da ‘Olur, emekliliğime kadar bakarız, sonrası Allah kerim’ dedi. Ben de liseyi orda veya yakınlarda neresi varsa okuyacağım işte” dedi ve uzanıp Ayşe’nin elini tuttu. “Ne zaman gideceksiniz abla?” Gözleri kıpkırmızı olmuştu, “Ben yalnız kalacağım” diye ekledi. “Ben de Ayşe. Sen benim kardeşim, annen annem oldu ama ne yapabiliriz. Bilmiyorsun ki ne çıkacak karşına. Gelirsin, sen de bizde kalırsın, ben de gelirim.” “Tabi gelirim abla ama böyle olmaz ki.” İki kız ağlamaya başladı. “Ne oluyor kızlar neden ağlıyorsunuz?” diye sordu Ayşe’nin annesi. “Anne Sevgi ablalar gidiyormuş.” “Evet, ben de çok üzüldüm, babaannen ile dertleşiyorduk akıl danışıyordum hep, rahmet olsun annen de en samimi arkadaşım. Ne yapalım gelir kalırsın bizde, Ayşe’yi de sana yollarım. Mektup yazın birbirinize sakın bırakmayın birbirinizi, çocukluk arkadaş

önemlidir. Nasılsa az bir vakit kaldı ortaokul bitecek.” “Bitecek Lale Teyze. Önce liseye sonra üniversiteye gideceğim, hemşire olacağım, yüksek yapacağım, yani okulda kalmak istiyorum. Uzak bir hayal ama gayret edeceğim. Çok çalışmak gerek.”

“Çalışırsın, sen azimli bir çocuksun, yeter ki vazgeçmeyin hayalinizden, yılmayın kızım.”

“Sen Ayşe, kararında değişiklik var mı?”

“Yok abla, lise matematik öğretmeni olacağım. Seneye bakalım ben de liseli olacağım inşallah.”

Sevgi ve ailesi akşam Ayşelere gelip vedalaştılar. İki kız neredeyse devamlı ağlamış asla birbirlerini bırakmayacaklarına dair söz vermişlerdi. Evde babaannesi ne götürebileceklerse oğlu ile toparlamışlardı. Sevgi sanki gitmek istemiyormuş gibi bir işin ucundan tutamıyordu. Sanki her eşyada annesi vardı ve eğer bırakırsa annesi burada kalacakmış gibi hissediyor vazgeçip bahçeye çıkıyordu. Babası fark etti, arkasından bahçeye çıktı. “Sevgi gel yanıma, oturalım kızım.” Sessizce akşamın serinliğinde bir süre oturdular. “Annen çok severdi bu saatleri. İşini bitirir, hava sıcak, soğuk onun için fark etmez, illa çıkar oturur, bazen seni bazen beni bekler, gülümseyerek karşılar, içeri girerdik.” Sevgi babasına bakarak sessizce dinlemeye başladı. “Anneni çok özlüyorum Sevgi, içime ateş düştü sönmüyor. Bazen soğuk suların altına girsem söner mi bu ateş diye düşünüyorum. Başımı alsam gitsem gitsem gitsem diyorum ardıma bakmadan, varır mıyım ona diyorum. Sanki annen sıkıca tutuyor kolumdan ‘Nereye, sana sevgimizi Sevgi’yi bıraktım, bu kadar mıydı beni sevmen’ diyormuş gibi sesini duyuyorum. ‘Ama sen bıraktın’ diyecek oluyorum ‘Sen varsın, sen kızımızı çok seviyorsun, birlikteyiz. Ben sizi bırakmadım ki siz nerede ben oradayım, ne arkada ne önde hep yanınızdayım’ diyor sanki.” Adam kızının başını okşadı, elini tuttu, “Güzel kızım biz annenle birbirimizi çok sevдик ama birbirimizden daha çok sevdiğimiz biri vardı o da sensin, üzülme annen hep bizimle olacak, bize güç verecek yolumuzu aydınlatacak.” “Babam ben de seni çok seviyorum, sanki annem burada kalacak onu burada bırakacakmışız gibi geliyor. Elim hiçbir işe gitmiyor sıkılıyorum.” “Anladım ben seni. Ben de öyleydim ama dedim ya sanki annen kızdı ‘Kalk’ dedi, ‘yeni bir başlangıç iyi olacak beni üzüyorsunuz’ dedi. Söz verdim annene bir daha surat asmak, kederlenmek yok. Haydi kalkalım, annem

yazık çok üzüldü dik durmaya çalışıyor” diyerek kızının elini tuttu, eve yöneldiler. Kapıdan girdiler, “Babaanne yoruldu, sen otur biz babamla işe koyulalım. Bakalım yarın hava nasıl olacak? Yol yoracak seni biraz dinlen.”

Sevgi, babası, babaannesi ile hamallar iskeleden eşyalarını almışlar, köşke gelmişlerdi. Sabah Ayşe ve Lale Teyze ile vedalaşmışlar, ayrıldıktan sonra iki kız hemen defterlerine mektup yazmaya başlamıştı bile. Köşk çok büyüktü, bir iki dönüm arazi içinde ağaçlarla çevrili çok hoş bir yerdi. Sevgi görür görmez içi ısındı, bir kere babaannesi Ayşe ile onu çocukken getirmişti, oynayıp durmuşlardı. Müştemilat köşkten uzakta ağaçlar içinde büyük, yayvan yapıda sağlam bir evdi. Babası hemen sobayı kurmuş, eşyalar yerleşmiş gün gün düzeltilmiş, sıcacık bir yuva yapmışlardı birlikte. Giden kâhya, köşk sahipleri birkaç eşya eklemiş çok güzel döşenmişti ev. Ev sahipleri ile tanışmışlar bahçede oturmuşlar, beyefendi Sevgi'nin babası ile konuşmaya dalmış “Genç elden bir kahve içelim kızım” diye Sevgi'ye seslenmişti. Üniversitede hocaydı, eşi şişmanca, beyaz gür saçlı gözlerinin içi gülen hoş sohbet bir hanımefendiydi. Sevgi “Tabi efendim hemen yaparım” diyerek kalktı. “Liseye gideceksin demek?” diye sordu beyefendi. “Evet efendim” dedi Sevgi. “Git mezun ol kızım. Okumak önemli, kız çocukları okumalı. Kayıt için yardım gerekirse sakın çekinmeyin. Babaannen bizim için çok değerli, eskiden beri dostumuz. Vallahi iyi oldu gelmeniz, arada tavla oynarız kimse yok yenecek, babanı yenerim hahaha.” “Oynarız beyim, yenilirim de hahaha”

Ev ile bayağı uğraşmışlar, yerleşmişlerdi, yarın babası adayı gezdirip tanıtacaktı Sevgi'ye. Kendisi hemen ada sakinleri ile kaynaşmıştı bile, güler yüzlü sakin bir adamdı Sevgi'nin babası. Elinden her iş geliyordu, tek yapmadığı toprakla uğraşmaktı. Dert etmedi, etrafta eski, tecrübeli birçok bahçıvan vardı şansına, öğrenirdi nasılsa. Ev sahibi bey bahçe işlerinden anlıyordu lafın arasında “Beraber yaparız, beynimiz dinlenir arada” deyip “ama bak yenileceksin tavlada” diye kahkaha atmıştı. Eski kâhya bahçenin bir bölümünü ekip biçmişti, “Biz de devam ederiz güzel olur. Sevgi kızım taze taze, temiz hava, okula da gideceksin. Sakın üzülme annen bizimle.” Baba ben de bir iş bulsam eve katkım olur.” “Hayır Sevgi sen okuyacaksın çok istersen yazları bakarız, ufak tefek bir şeyler uygun olabilir. Ama biz varız. Bak kira yok, daha rahat, ev de büyük kendine ait odan var, daha iyi geçiniriz.” Babası ortama alışmış, esnaf ile tanışmış, bir iki tecrübeli bahçıvan ile dost olmuş, köşkün alışverişi, bir iki ufak tadilat derken boş vakti

kalmamıştı bile, çalışkan bir adamdı. Sevgi de babasına benziyordu. Okul açılana kadar evin işlerini üstlenmiş, babası ve babaannesini ev işlerine karıştırmıyordu. Ayşe ile mektuplaşıyorlardı, anlatıyorlardı neler yaptılar. Hoca evin telefon numarasını vermişti. “Acil bir şey olursa kenarınızda dursun. Bir akrabanız arayabilir” demişti. Sevgi Ayşe’ye yazdı “Önemli bir şey olursa ararsın” dedi. Babası rahat vermiyordu Ayşe’ye, kavga çıkarıp annesini üzüyordu, bir ara böyle yazmıştı Ayşe...

...

Ayşe annesinin karşısında oturuyordu. Annesinin saçları yastıkta dağılmış, yüzü bembeyaz ve terli uyuyordu. Zor kurtarmışlardı genç kadını, sol tarafında sekel kalmıştı, zor yürüyor ve kolunu kullanamıyordu, yatıyordu öyle. Yüzünde sonra geçeceği söylenen bir yamulma vardı. Ayşe’nin orta-okulu bitirmesine az bir zaman kalmıştı, son yarıyıldı. Gidemiyordu okula annesine bakıyordu, çalışkan olması öğretmenlerinin anlayışlı davranmasına neden oldu. Sınavlara gidip geliyor, komşular annesini yalnız bırakmıyordu. Zaten bitiyordu okul, mezun olacaktı, sonra lise.... İçini çekti... Nasıl giderdi? Babası olay günü büyük bir kavga çıkarmış, annesi hastalanınca köye kaçmış, kaç zaman sonra gelip hemen kavgaya tutuşmuştu. Daha çok kudurmuştu sanki... Her gece kavga çıkarıp, içip sızıyordu. Veya kapıyı çarpıp kahveye gidiyordu. Belki de başka yere. Ayşe şüphelenmişti, bir şeyler dönüyordu ancak o kadar sıkıntıları vardı ki üzerinde duramadı. Babası, annesine “Senden bir şey olmaz yamuk karı, kuma lazım artık bu eve. Bana bakamıyorsun artık işe yaramaz karı” demeye başladı.

O sabah evden çıkarken “Akşama bir şeyler yap misafir gelecek” dedi Ayşe’ye ve ekledi “Annemi düzelt yamuk yumuk olmuş, üzerini giydir, karşımda adam gibi otursun.” Nefret etti babasından, onun yüzünden olmuştu hep. Annesinin üzerine yürüyordu, en sonunda kadın beyin kanaması geçirmişti. Kalktı evi topladı, kurabiye yaptı. “Kim gelecek ki, şart mı sanki?” diye düşündü, annesinin yatağını düzeltti. “Ne oldu kızım?” diye sordu annesi. “Misafir gelecekmış babam söyledi.” “Pis herif vazgeçmedi bir türlü” diye fısıldadı kadın. Sonra kızına baktı, konuşmakta zorlanıyordu. “Allah’ım niye ben, kızımı koruyamıyorum, o adama verecek kızımı” diye düşündü. “Allah’ım izin verme ne olur” diye dua etti. “Ne dedin anne neden vazgeçmedi?” diye sorduysa da yanıt alamadı.

Akşam her şeyi hazırlamış, annesine yemek yedirmiş, akli okulda kalmıştı. Yarın son sınav vardı. Öğretmenlerine içinden teşekkür etti hoş görülü davranıyorlardı. Derken kapı vuruldu, koşarak gidip açtı. Babası sırtıarak içeri girdi, “Merhaba güzel kızım.” Arkasından o koca adam girdi. “Merhaba Ayşe nasılsın?” Anında Ayşe’nin elini tutup sarılıp öptü, saçını okşadı, elini sıktı bırakmadı Ayşe kendini kurtaramadı, “Bırak elimi” diye bağırdı. Babası “Ayşe kızım beyefendi misafirimiz ayıp ediyorsun” diye lafa karışınca, “Tutmayın elimi o zaman baba, koca adam” deyip hızla elini çekti. Arkalarından iki kadın bir de oğlan çocuğu girmişti içeri. Kadınlardan biri baştan aşağı simsiyah giyimli, peçeli biriydi. Ağır ağır adımlarla babasının yanına oturdu. Ayşe mutfığa gitti, çayı koydu içeri girmedi. Babası “Neredesin güzel kızım?” diye seslendi. “Çay demlensin geleceğim baba.” Gelenleri, hele adamı hiç sevmemişti. Birden arkasında adamı hissetti. “Ne arıyorsunuz burada?” diye şaşkınlıkla sordu. “Su istedim de güzel Ayşe.” “Ben veririm amca.” “Ne amcası? Ayşe lütfen” dedi ve uzandı, elini yakaladı okşadı, “Saçların mis kokuyor, çok da güzel.” Adam yılıştıkça yılışıyordu. Ayşe ter içinde kaldı “Suyunuzu içip gidin içeri amca” dedi üzerine basa basa. “Baba amcayı alsana içeri” diye seslendi. Adam “Güzel Ayşe, elinizden su içmek ne kadar güzel” dedi. Suyu içip, pis pis bakıp içeri gitti. Ayşe hemen musluk başına gitti, ellerini bastıra bastıra sabunla, deterjanla yıkamaya başladı. “Daha çaylar hazır değil mi?” Arkasında duyduğu ses ile döndü, siyahlar içindeki kadın mutfağın kapısında duruyordu. “Sevgili babanız çay bekliyor Ayşe Hanım.” Kadının ses tonu tuhaftı. Genizden gelen, yavaş, sanki titriyormuş gibi alaycı bir tondaydı. Ayşe rahatsız oldu. Devam etti kadın: “Çok şanslısınız çok değerli ve saygın bir babanız var. Yazık, anneniz görevini yapamıyormuş, babanız çok etkilenmiş annenizi çok seviyormuş.” Ayşe hayretle gözlerini açmış, kadını dinliyordu. Sanki, geçenlerde okuldaki tiyatro kolunun sergilediği piyes oynanıyordu karşısında. “Siz gidin ben çayları doldurup gelirim.” Çayları verdi, börek ve kurabiye ikram etti. Annesinin yatağının kenarına oturdu. Elleri birleşti annesi ile. Hayretler içinde odadaki sohbeti dinlemeye başladı. Siyahlar içindeki kadın açıkça babasına kur yapıyordu. Küçük oğlan da babasının kucağına oturmuş, iki eline kurabiye almış öylece duruyordu. Herif devamlı Ayşe’ye bakıyor, “Ayşe Hanım öğretmen olacak, ben destekliyorum gurur duyacağız tabii” deyip sırtıyordu. Ayşe çok rahatsızdı, bir an evvel gitmeler diye bakıyordu. Adam ayağa kalktı

“Biz artık kalkalım, Ayşe Hanım yarın okula gidecek” dedi ve hızla gelip Ayşe’ye sarıldı. Lale “Bırak kızımı” diye seslendi ama adam oralı olmadı, Ayşe’nin ellerini sıkıca tuttu. Ayşe ellerini çekiştirip durdu, sonunda kurtuldu. “Hoşça kal Ayşe öğretmen.” Adam kapıyı arkasından kapattı. Evde ağır bir hava esti. Ayşe etrafı toparlayıp yattı.

“Ben anlamam. Ayşe ile evlenecek ben söz verdim adama, ayıp saygın bir müteahhit” diye bağırıyordu Ayşe’nin babası. Annesi öfke ve üzüntüyle karışık doğruldu hasta yatağından “Koca adam, kızımız daha on beş yaşında. Yakışık alır mı neyin sözünü veriyorsun olmaz. Nasıl yaparsın? Beni mahvettin, kızımı bırak ne biçim adamsın, adam seninle aynı yaşta neredeyse” diyerek karşı çıkacak oldu. “Ne dersen de evlenecek Ayşe, adam çok zengin. Burayı alıp üç katlı bina yapacak, bir katında oturursun sen de” diye yanıtladı kocası kızgınlıkla. Tartışma, karşılıklı atışmalarla ve yükselen bir hararetle devam ediyordu. “İstemiyorum ben bu evi. Zaten benim paramla aldın bana sormadan.” “Neyi soracağım sana işe yaramaz karı” diye yataktaki karısına vurdu adam. Ayşe odadan fırladı. “Sen nasıl anneme vurursun! Ben o adamla evlenmem. Pis, yılışık biri o, evlenmem ben!” “İyi, siz bilirsiniz. Ya o adamla evlenirsin ya da ananı alır buradan gidersiniz. Zaten ben anneni boşuyorum. Boşanma davası açtım, annen artık bana olan görevlerini yapamıyor. O adamla evlenirsen annen evin bir katında kalabilir damat öyle dedi ‘Hasta kadını sokağa atmayız’ dedi. Çok iyi bir adam. Okullar bitene kadar süre verdi.” “Annem istemezse boşanamazsın.” “Kim demiş annen istemiyor diye? Avukatı annenin boşanmak istediğini söyledi.” Lale araya girdi: “Ne avukatı? Benim avukatım yok ki!” Babası sırtarak kızına ve yataktaki karısına baktı “Vallahi siz bilirsiniz, bir ay mühlet. Damat iyi adam her şeyi bir çırpıda hallediyor. Kız kardeşi de çok saygılı, tam bir kadın.” Ayşe o an anladı, siyahlı kadın neredeyse babasının üzerine düşüyordu. “Aşağılık kadın!” demesi ile yüzünde tokadın patlaması bir oldu. Damadın hatırına tokatla kurtulduğuna şükret! Yoksa alırdım ayağımın altına. Sen kim, o saygın kadın kim, tek laf ettirmem.”

Ayşe sustu, babası kapıyı çarpıp çıktı. Bir süre anne kız sessizce durdular, nefeslendiler.

Kadın ağlamaya başladı. “Ah güzel kızım Ayşe’ m, seni koruyamıyorum. Kaç git diyeceğim de nereye? Teyzenlere gitsen gelir alır seni. Ne yapsak Allah’ım?” “Anne sakın ol. Önce şu kapıyı kilitleyelim. Daha bir ay var önümüzde.”

Ayşe annesini öptü, kapıyı kilitleyip geldi “Dediğim gibi bir ay var önümüzde. Yarın son sınav var, okul bitsin. Hem ne diyor babam boşanıp bu evden gidersek bırakacak bizi. O pis adam da başkasını bulur. Zaten kız kardeşini babama yamatacak anladım ben. Çocuk da var. Onlar bir iş çeviriyorlar anne.” Ayşe evi toparlamaya başladı, annesi sakinleşip uyumuştı. Adam, aklına gelince elini yıkamaya gidiyordu. Evi topladı, annesinin yanına geldi sarılıp uyudular. Ertesi gün okul çıkışı filesini doldurmuş eve doğru giderken adam arkasından yanaşmış “Ayşe’ciğim” diyerek koluna girmiş, “Nasılsın öğretmenim ver ben taşıyayım” diye yılışık yılışık konuşmuştu. Elini tutmuş fileyi almaya çalışırken Ayşe, “Yok amca ben taşıırım siz işinize gidin” diye cevap verdi. Adam sinirlendi “Ne amcası! Fazla oluyorsun artık sen. Herkes böyle bir durumda sevinçten uçar senin saygısızlığına bak!” “Nereye sevineceğim babam yaşındasın utanmıyorsun, çekil. Bir daha yanıma yaklaşırsan polis çağırırım” diyerek hızla elini kurtarıp arkasını döndü. Kalbi ağzında atıyordu, elindeki yüklerle eve koştu. Çarçabuk kapıyı açıp içeri girdi, kilitledi. Annesinin yanına gitti “Anne gidelim buradan” diyerek sarıldı. “Ne oldu kızım. nasıl gideriz?” “Bir yol bulmamız gerek anne. Bu adam musallat olacak, kurtulamayacağız.” Kadın yatakta doğruldu, derin bir nefes aldı “Dur sen, bir yolunu bulacağız, üzülme. Biraz daha iyileşebilseydim. Sen fileni boşalt, yemek koy baban gelince bir şey olmamış gibi davranalım.” Ayşe elini yüzünü yıkadı, annesini giydirdi, yemek yaptı. Okulun son zamanlarıydı kurtarma yazılıları vardı, gitmesi gerekmiyordu öğretmenleri ile konuşmuştu. Lise nasıl olacaktı düşünmemeye çalıştı, “Bir iş bulmalı, annemi de alıp gitmeli buralardan” dedi kendi kendine. Daha çocuk yaşta sırtına yüklenen yüklerle ne yapabilirdi ki? Ellerini yıkayıp durdu. Sofrayı hazırladı, annesinin yemesine yardım etti ilaçlarını verdi.

Kapı büyük bir gürültü ile açıldı, babası kudurmuş bir hâlde içeri girdi. Ayşe ne olduğunu anlamadan babasının vurması ile kendini yerde buldu. “Sen nasıl o kıymetli adama saygısızca davranırsın, terbiyesiz, ahlaksız, neyse konuştum sakinleşti. ‘İstemem kızını’ dedi. ‘Bana varmak isteyen dolu kız var’ dedi. ‘Evi yaparım çıkın evden’ dedi. Al ananı hemen gidin buradan, hafta sonuna kadar vaktiniz var. Ben evi verdim apartman yapacak o zamana kadar boşanırsınız da defolun pis karılar. Ben köye gidiyorum. Döndüğümde burada bulmayacağım sizi, yoksa...” Hiddetle kapıyı çarpıp çıktı, “Bir hafta o kadar, defolun!” diye homurdanarak yürüdü.

Ayşe düştüğü yerde kalmış, kımıldamamıştı bile. Babası çıkar çıkmaz fırladı kapıyı kilitledi, annesinin yanına gitti. “Anne anne iyi misin?” “Sen iyi misin kızım? Bakayım yüzüne, koluna, bir şey oldu mu?” “Yok anne iyiyim. Ne yapacağız?” “Bir bardak su ver içeyim, sonra yanına otur. Aklima bir şeyler geldi ama önce karnını doyur sonra konuşalım.” Ayşe dağınıklığı topladı, yemeğini yedi, çay yapıp annesinin yanına geldi. “Ben sana bakarım güzel annem. Meraklanma, gideriz bir yerlere sen üzülme sakın. Doktor fizik tedavi ile daha iyi olur demişti, bazı hareketler vermişti, yaptırırız sana, bakarsın iyi olur.” “Olur olur sen meraklanma, ben hareketleri yapmaya çalışıyorum ama uzun sürecek. Elimi kolumu çalıştırıyorum.” Kadın sustu, durdu. Ayşe, soran gözlerle annesine baktı. Kadın devam etti: “Sevgi ablanların olduğu yere...” “Adaya mı diyorsun?” “Bilmem aklıma geldi, onlar gitti bak, liseye de gidiyor Sevgi, sen de gidersin. Bir iş bulunur belki... Benim verdiğim paralar duruyor mu?” “Duruyor anne ama ne kadar süre? Kira vermemiz gerek.” “Evet haklısın. Ben de çalışmam, zor yürüyorum. Kolum desen fena, ama düzelecek eminim. Sen bir sor Sevgi ablana belki babaannesi bize bir akıl verir. Çok akıllı bir kadındır, büyüğümüzdür. En son ne zaman mektup geldi? O kaldıkları köşkün telefonunu vermişti acil bir şey olursa diye, arasak ayıp mı olur?” “Bilemedim anne, yarın postaneden aramayı denerim bakalım. Ben paraları getireyim.” “Üst mahallede bir yaşlı teyze vefat etmiş, onun tekerlekli sandalyesi varmış, bana getirecek komşular.” “Ama anne sen yürüyeceksin, doktor ‘Tedavi ile olur’ dedi diye ağlamaya başladı. “Tabi kızım ama bak şimdi iyi olur, iyileşene kadar faydası olur, işimize yarar.” “Tamam annem sabah erken postaneye giderim, şansımızı deneyelim.”

...

Müdür bey avluda okula gidecek tüm çocukları dizmiş, kendisi de karşılarına geçmişti. “Yarın okul başlayacak, sizler sabah götürülecek, okul bitiminde aynı minibüslere binip geleceksiniz. Okulda sorun istemiyorum. Okuldan asla dışarı çıkmayacaksınız, kavgaya karışmayacaksınız, şikâyet istemiyorum. Okuyun, aklınızı kullanın, size verilen bu şanstı faydalanın, ‘Ne gereği var’ demeyin. Yok ‘Ben okumak istemiyorum’ dersiniz siz bilirsiniz alırım okuldan, burada her işe koşarım. Yaşınız gelince odun gibi çıkarırsınız buradan.” Oğlanlar arasında gülüşmeler oldu. “Susun!” diyen çavuşun sesi avluda çınladı. “Suçlu veya suçsuz, isteyerek veya istemeyerek buradasınız, bu gerçeği değiştiremezsiniz. Kaçmak gibi aptalca bir işe kalkarsanız cehenneminizi hazırlamış olursunuz. Islah olmak adam

olmanızdır. Buraya gelmemiş, dışarda adam olduğunu sanan kişiler var her zaman da olacak, bu sizi kızdırmayın. Hayat farklı farklı yollardan geçer, kaybolmayın. Burası aklını kullananın adam olup çıkabileceği tek yoldur. Bazılarına şanstır belki burası. Uymayın karanlık tiplere, bize sorun, gardıyan değiliz, ancak davranışlarınıza göre zebaniniz olabiliriz. Tercih sizin. Tekrar ediyorum, okulda tek olay istemiyorum. Elinize az bir harçlık verilecek. Kıyafetlerinizi temiz tutacaksınız. Öğretmenlerine saygısızlık edeni yakarım. Haydi, şimdi sıra ile odamın önüne gelin. Çavuş sırala.” “Sıraya geç, düzenli, konuşma. Orda ne oluyor? Kapayın çenenizi koca herifler, yürüyün”

Umut harçlık almak istememiş, belki başkasının ihtiyacı vardır demişti. Müdür bey şaşkınlığını belli etmeden “Yanında bulunsun. Öğretmenler isteyebilir al yanında dursun.” Umut ile Aydın aynı okulda farklı sınıflarda derse başlamışlardı. Sabahları bazen çavuş bazen başka görevli okula götürüyor, akşam okul kapanma saatinde gelip alıyorlardı. Umut ve Aydın okulda daima teneffüslerde birlikte kenarda duruyorlar, diğer çocuklara karışmadan sessizce bekliyorlardı. Zaten sakin çocuklardı. Umut alabilirse okula ekmek getiriyor, alamazsa Aydın ekmeğini onunla paylaşıyordu. Artık açlığa alışmıştı. Bazen zorlanıyor ‘Boş ver’ deyip teneffüslerde bile ders çalışıyordu. Bazı velilerin yapıp gönderdiği kurabiye ve poğaçalara bile elini uzatmıyordu. Annesi öğretmişti “Evinde aşın var açgözlülük etme.” Ekmek vardı nasıl olsa. Bir süre sonra harçlıklarını almamış “Siz saklayın müdür bey demişti. Her hareketi müdürü şaşırtıyordu. Aydın da almaktan vazgeçmiş müdür beye bırakmıştı harçlıklarını. “İhtiyaç olursa o zaman alırız” demişti ikisi de.

Günler rutine bağlanmıştı. Koca çocuklar Umut’a rahat vermiyorlardı. Bir sabah gömleğinin kesilmiş olduğunu fark etmiş, hızla dikmişti ama arabaya geç kalınca görevlinin attığı tokat ile sarsılıp ses etmemişti. Karşılık vermemişti. Umut hırsla ders çalışıyordu. Kim ne sorarsa öğretiyor, üşenmiyordu. Öğretmenler şaşkındı, ilk defa ıslahhaneden gelen bir çocuk çalışkandı, her soruyu biliyordu. Bütün dersleri çok iyiydi. Çok sessizdi, hayli zayıflamıştı, çünkü yemekhanede yemeklere erişemiyordu. Koca adamlar bir şekilde Umut’u engelliyorlardı. Birkaç kez dövmeye yeltenmişler, şansa kurtulmuştu. Müdür bey bir ara “söylemek istediğin bir şey var mı?” diye sordu. “İyiyim teşekkür ederim” deyip ayrılmıştı yanından. Hiç karşılık vermiyor, görevleri neyse yapıyor sonra ders çalışıyordu. Yanında kim varsa ders çalışmaya zorluyordu. Zaten Pirtik kendini

kurtaramıyordu Umut'tan, zorla ders çalıştırıyordu. Okulda da çocuklar Umut'a ders sormaya başlamışlardı, kimseyi geri çevirmeden cevap veriyordu. Islahhanede herkesi topluyor, ödevleri birlikte yapıyorlar, sınavlara çalışıyorlardı, hiç durmuyordu. Pirtik yanında çalışıp duruyordu. Bir gün dayanamayıp "Pirtik artık sen oku çalış bunu da anlatamam ki" demişti. Bir süredir fark etmişti Aydın okumaya başladı mı sıkılıyor, Umut okursa dinleyip cevaplıyordu. Kâğıda küçükklü büyüklü yazılar yazıp Aydın'ın önüne koydu.

"Oku bakalım."

Aydın bazılarını zor okudu kızdı

"Ne bu böyle tombul dalga mı geçiyorsun?"

"Ne yazmışım oku."

"Pirtik topu at. Tombul ekmek ye."

Sırttı:

"Kızma Pirtik, tombul şakası sana."

"Eee ne oldu şimdi?"

"Biraz kafamız dağılsın dedim."

"Dağıldı tombulcum, kalktım ben bitti ders."

"Ben de kalktım, tutulmuşum Pirtikçim."

"Herhâlde önünden geçeni yakalayıp ders çalıştırıyorsun?" ikisi de gülererek yürüdüler.

Aydın'ın dersleri iyiye gitmeye başlamıştı. Umut'a baktı, "İyi ki karşıma çıktı. Nasıl fark etti küçük yazıları göremediğimi" diye düşündü. Sessizdi, pek bir şey paylaşmamışlardı ama anlaşıyorlardı. Ders çalışırken sanki başka dünyadaydı, babasını, abisini daha az düşündüğünü fark etti, içinden Umut'a teşekkür etti. O topraklar onu ağlatmıştı düşünmeyecekti.

Umut terziyi gördü mü yanına giriyor yardım ediyordu. Adam ketum, suratsız biriydi. Hiç konuşmuyordu ama Umut da yetenek görmüş dikiş öğretmeye başlamıştı. Pirtik yanlarına geliyor tamir edilecek bir şeyler varsa tamir ediyordu. Radyoyu tamir etmişti. Terzi kısık sesle arada radyoyu açıyordu. Bozuk bir iki ütü getirmiş, Pirtik uğraşıp yapmıştı. Müdür bey terzinin yanına girip çalıştıklarını fark etmiş bir şey dememişti. "Bu çocuklar farklı, sessiz, efendi. Kesinlikle bir kumpas sonucu geldikleri belli, hiç konuşmuyorlar" diye düşünerek odasına yürüdü. Böyle saygılı

delikanlılara ilk defa rastlamıştı burada. O sırada kapısı vuruldu, Masadaki dosyalardan başını kaldırdı, “Girin” diye seslendi. Görevli, kafasını uzatmış “Şişko oğlan size bir şey söyleyecekmiş müdürüm” diyerek Umut’u itekledi içeri. “Gel Umut, şişko diyor ama sen zayıfladın yemiyor musun?” “Yiyorum efendim yemekler güzel.” Müdür gülümsedi. “Evet, ne vardı söyle.” “Ben bir şey istesem” dedi. Sıkıldı, sustu... “Söyle Umut vaktimi alıyorsun.” “Aydın var ya hani zayıf.” “Evet biliyorum.” “Onun gözü bozuk efendim.” “Sen nerden biliyorsun?” “Biz beraber ders çalışıyoruz. Kitapların yazıları küçük, göremiyor. Ben okursam anlıyor, yani ben öyle düşündüm. Büyük harfli olanları rahat okuyor.” Müdür bey dikkatle karşındaki oğlana baktı, “Gerçekten bu çocuklar farklı.” Diye geçirdi içinden. Umut kızardı “Özür dilerim efendim, yani göz doktoru baksa burada öyle şey olur mu bilemedim efendim.” “Aydın’ın haberi var mı?” “Hayır efendim. Olmasın da zaten siz fark ettiniz yüzünü yere eğdi ter boşandı sırtından.” “Gelecek hafta doktorlar gelecek, bakarlar. Gidebilirsin.” dedi ve “Okullar ilk yarıyıl tatiline girecek Umut karneler nasıl gelecek bakalım.” diye ekledi. “Son sınavlar bu hafta müdür bey çalışıyoruz.” “İyi haydi git.”

Aslında okulun müdürü merakını yenememiş, bir ara ıslahevinin müdürünü aramış Umut’un çok çalışkan olduğunu söyleyip “Nedir bu çocuk, onu gören çalışıyor. Bize çok faydası dokunuyor müdür bey.” diye eklemiştir. Müdür bey için için gururlanmıştı...

Hava hayli soğuktu. Paltolarına sarılmışlar bez okul torbalarını sıkıca tutmuşlar, üşümek için duvar dibinde bekliyorlardı. İlk yarıyıl bitmiş, karneler dağıtılmış çocuklar velileri ile bahçede koşturup duruyorlardı. Umut iftihara geçmiş Aydın teşekkür almıştı. İki yan yana bahçe duvarına dayanmışlardı. Görevli gelecekti birazdan onları almaya... Gözleri takıldı öğrencilere. Bazıları sevinçle ailelerine sarılıyor, bazıları ağlıyordu. Ortalık şenlik yeri gibiydi, mahzunlaştılar. Çoğu çocuğun karnesi iyiydi, uzaktan Umut’a karnelerini gösterdiler. Birçoğuna ders çalıştırmıştı. Umut gülümsedi. Aydın “Sevindirdin tombul baksana hâllerine çocukların.” dedi. Hepsi memnundu hâllerinden. Umut ve Aydın da onları seyretmeye dalmışlardı. Koca adam aniden yanlarında avanesi ile belirdi.

“Merhaba çaylak şişko iftihara geçmişsin. Bekle, bugünlerde sana bu başarından ötürü hediye vereceğim.” Yanlarındaki emir kulu oğlanlar kahkahalarla gülmeye başladı.

Aydın Umut’u kolundan çaktı “Gel gidelim araba geldi bekletmeyelim.”

“Tabi tabi bekletme çaylakçım gardiyanı, kızdırmayalım Müdürü.” dedi ve Umut’un sırtına kuvvetlice vurdu. Hızla koştu. Umut’un morali bozuldu, “Koca herif taktı bana, yaşı dolsa da gitse bir an evvel, sırf okula gezmek için geliyor bu herif “ diye düşündü. Yol boyunca sesi çıkmadı, camdan dışarı baktı eğri büğrü yollardan toz toprak içinde, eski püskü arabanın içinde sallanarak gitmeye alışmışlardı. Yatağına oturmadan karnesini dolaba koydu. Pirtik elinde ekmeğe yanına geldi, “Su alalım yanına. Uf çok soğuk soba ısıtmıyor.” “Kocaman yer ısıtmaz tabi. Terzi bey gelmiş midir? Oyalanırdık. Gel bakalım.”

İki arkadaş terzinin oraya gittiler. Terzi haftanın bir günü geliyor oradaki çocukların kıyafetleri ile ilgili yapılması gerekenleri yapıp gidiyordu. Zor ikna etmişlerdi. Çok iyi, eli tez bir terziydi.

İki arkadaş kapıdan baktılar, “Merhaba biz geldik.” Terzi başını kaldırdı “Girin. Çok iş var” dedi homurdanarak. “Aaa bu radyolar yoktu terzi bey ne zaman getirdiniz?”

Terzi dikkatle oğlanlara baktı “İsmim Ziya.”

Oğlanlar şaşkın baktılar, terzi ilk defa cevap verir nitelikte konuşmuştu... Aydın sesinde hissedilen heyecan ile “Radyolar Ziya Bey” diye cevap verdi.

“Evet yeni getirdim bak bakalım bozuk hepsi, yapabilecek misin?”

Aydın’ın sanki gözleri parladı. Büyük bir dikkatle hemen birini eline aldı, raflardan birini kendine çalışma masası olarak seçti, işe koyuldu.

“Pirtik arada bana göster, sor olur mu?” dedi Umut.

“Olur tombul, bazen küçük yerleri görmüyorum” diye farkında olmadan fısıldadı.

Terzi Umut’a döndü “Sana dikiş getirdim.” “Sahi mi ne getirdiniz?” “Palto...” “Palto mu nasıl yapacağım?” “Otur makinanın başına ben göstereceğim sen yapacaksın.

Kaç saat hiç konuşmadan çalıştılar, Pirtik arada Umut’a gösteriyor, acayip bir dikkatle radyoları sıra ile tamir ediyordu. Terzi birçok kumaştan kalıp çıkarmış, Umut’a paltoyu diktiriyordu. Bir ara arkasına dayandı, “Okul tatil oldu karnelerinizde kaç zayıf var bakalım?” İki oğlan da işlerinden başlarını kaldırmadan “Ben teşekkürle geçtim.” “Ben de iftihara geçtim.” diye cevap verdiler. Terzi elinde dikiş iğnesi öylece kalakaldı, iki oğlan da gayet doğal işlerine devam ediyordu. “Alay edilmekten hiç hoşlanmam” diye kızgınlıkla bağırırdı.

Oğlanlar irkildi, “Yalan değil Ziya Bey, müdür beye sorabilirsiniz doğru söylüyoruz.” diye yanıtladı Umut.

Terzi inanamaz gözlerle bir süre oğlanlara baktı sonra işine koyuldu. Neredeyse sabah oluyordu Aydın’ın tıkırtısı ve dikiş makinasının sesinden başka sesin duyulmadığı bir zamandı geçen. Palto dikilmiş, radyolar tamir edilmişti. Ziya Bey, arada çorap yamamayı gösterdi, bir dahaki gelişe kadar lazım olur diye iğne, iplik bir iki kumaş yama için ayırdı. Umut’a vermek için, birçok kalıp çıkarıp kenara koydu bunlar lazım olacak diye kendi kendine konuşup durdu. Umut’a, kalıpların nasıl çıkarılacağını, nasıl dikileceğini anlattı. Hepsi öylesine dalmışlardı ki görevlinin bir süre onları izlediğini fark etmemişler adamın seslenmesi ile irkilmişlerdi. “Ziya Bey bu saatte siz ne yapıyorsunuz, bu oğlanların burada işi ne?” “Terzi saatine baktı, “Ne var saatte? Aman saat kaç olmuş sabah olmuş, çocuklar niye söylemediniz. Müdür bey kızar şimdi... Siz üzülme ben beklerim zaten ne kalmış mesaiye meraklanmayın benim yüzümden, çok çalışkanlar işe dalmışız. Ben gitmem beklerim müdür beyi.”

Duydukları ayak sesi ile görevli odadan çıktı. “Günaydın müdür bey.”

Müdür görevlinin geri çekilmesi ile odaya girdi. “Ne oldu ne var burada?” Odaya bakınca kızgın bir sesle “Ne arıyor bu çocuklar bu saatte, ne yaptılar? Ziya Bey siz bu saatte Allah Allah. Çıkmış dışarı bekleyin beni” diye oğlanlara bağırdı. Ziya Bey sakince “Günaydın müdür bey erkencisiniz.” “Evet bu sabah erken geldim çünkü şehre ineceğim toplantı varmış gitmeden kontrol edeyim dedim. Ne oluyor oğlanlar size saygısızlık etmediler umarım.”

“Ben de onu söyleyecektim Müdür Bey, yardımlarını istemiştim. Öylesine işe dalmışız ki görevli gelip kapıdan seslenirse devam edecektik. O yüzden kızmayın diye izin istemek için sizi beklemeye karar verdim. Müdür kızgınlıkla oğlanlara döndü “Ne duruyorsunuz çabuk yataklarınıza, kollarından tutup götür” diye görevliye seslendi “Yolda uyur bunlar” diye bıyık altından gülümsedi başını çevirip. Aydın ile Umut heyecanlanmışlar, uyku sersemliği ile görevlinin kollarını tutmasını minnetle karşılamış yataklarını görünce neredeyse ayakta sızıp yatmışlardı. Memnundu ikisi de, rahat bir uyku uyudular. “Sınıflarını geçmişler Müdür Bey.” “Evet Ziya Bey aramızda kalsın Umut acayip çalışkan, Aydın’da dâhil, daha birçok çocuğu çalıştırıp duruyor. Aydın teşekkürle geçti.”

“Çok sessiz ikisi de Müdür Bey ve çok saygılılar ilginç.”

“Çok farklı bu iki oğlan Ziya Bey, ben böyle çocuklar hiç görmedim başka göreceğimi hiç sanmıyorum. kesin kumpastan buradalar “ dedi ancak kendi duyabileceği bir sesle. Ziya Bey ses etmedi. “Neyse Ziya Bey gelin beraber kahvaltı yapalım.”

...

Sevgi babaannesine yardım ediyordu. Evin hanımı hastalanmış birkaç gündün beri ev kalabalıktı. Okulların son günleriydi, kurtarma yazılıları ve sözlülere vardı. Evin kızı rica edince, okula gitmeyip sabah erkenden kahvaltı sofrası hazırlanması için köşke gelmişti. “Sevgi Hanım, Sevgi Hanım” sesin geldiği tarafa döndü. Odadan çıktı “Beni mi arıyorsunuz. Buradayım efendim.” “Telefon var size, postaneden aranıyorsunuz.” Sevgi heyecanla koşarak geldi. “Alo Alo Ayşe, ne oldu iyi misiniz?” “Sevgi Abla, özür dilerim rahatsız ettim ama konuşmamız gerek nasıl yapalım? Çok önemli. Bostancı’ya gelebilir misin?” “Yarın sabah buluşalım Ayşe.” “Olur Sevgi Abla Allaha ismarladık.” Ayşe hızla postaneden eve geldi. Annesi yatıyordu, babası köye gitmeden uğramamıştı neyse, kesin o kadınlardır. Ne yaparsa yapsın... “Geldin mi Ayşe?” “Geldim anne... Sabah Bostancı’ya gideceğim.” “Nasıl gideceksin kızım yol iz bilmezsin?” “Merak etme sen bir arkadaşın annesi Bostancı’ya gidiyor her sabah biliyordum uğradım, konuştuk, söyledim beni de götüreceksin, dönüşte ben gelirim.”

“Ah kızım ben sana ayak bağı oldum, bu yaşta omuzlarına yük bindirdim.”

“Sen şimdi boş ver anne geleyim yanına paramızı sayalım ne yapabiliriz, hiç ummadığı anda birden çıkıp gidelim annem.” “Boşanma konusunda doğru mu dedi baban acaba avukat nereden buldu ki?” “Anne, evi de bin bir oyunla üzerine yaptırmadı mı? her üçkâğıt var onda bulmuştur yolunu. Daha iyi boşasın biz de kendi hayatımız kurarız.”

“İnşallah kızım. İçerdeki dolapların orada dantel bohçası var onu da getir sen hele.”

İki arkadaş Bostancı çay bahçesinde oturmuşlar Sevgi hayretle Ayşe’yi dinliyordu. “Bu kadarına pes Ayşe ağlama ne olur. Gidince babamla konuşurum, orada ahşap evler var sahipli, yani pek kiracı yok ama birkaç katlı köşkler olabilir, araştırır babam, siz üzülmeyin. Sen beni bir iki gün sonra ara. Eğer bulursak anneni nasıl getireceksin Ayşe?”

“Tekerlekli sandalye bulduk anneme ama babamın haberi olmadan nasıl geliriz bilmiyorum. Arabası olan birini bulmak gerek.”

“Babamın bir arkadaşı vardı fabrikada kamyoneti var babamla konuşuyorlar belki o getirir sizleri bir iki eşya alırsınız.”

“Ah Sevgi Abla ev olsun da eşyayı boş ver. Ben de bir iş bulurum belki yaz için. Taşınma için çok zamanımız yok.” “Dur şimdi hepsi olur iş de bakarız sen merak etme. İnşallah.” iki kız sarıldılar.

...

Hava buz kesmişti sanki yatakhane. Soba sönmüş, oğlanların nefeslerinin ısısı dışarıdan bir nebze sıcak yapmıştı ortamı. Çavuşun kapıyı açması ile, gür sesi odada yankılandı. “Haydi, kalkın tembeller, sobayı yak-sın biri çabuk hâlâ yatıyor kalkın!” Umut zor açtı gözlerini “Biz daha yeni yattık” dedi ama fırladı yataktan. Hemen giyindi. Aydın da fırlamış giyinirken, esneyip duruyordu. Kahvaltıya gittiler. Yavaş yürüdüler nasılsa Umut kahvaltı alamıyordu. Bir bardak çay olursa ne âlâ. Sırada hemen kargaşa yaratıp Aydın’dan uzaklaştırılıyor sıra dışına itiliyordu. Alışmıştı. Bu sabah her zamanki oyun oynanmamış ikisi de bol bol kahvaltı almışlardı. Koca adamlar yanaşamamışlardı ya da yanaşamamışlardı. Geldiğinden beri neredeyse ilk defa peynir, zeytin istediği kadar eklemek almıştı ama yiyemedi. Herhâlde midesi küçülmüştü. Biraz yedi çayını içti. Çavuşun gür sesi duyuldu “Yemeği biten avluda sıraya girsin. Bekleyin beni.” Çavuş önce oğlanlara bir göz kestirdi kafasından plan yaptı. Gür sesi ile, “Okullar tatil oldu, çok iş var yapılacak. Buraya adam gelmez işleri siz yapacaksınız. Yollar buz, uzak, iş bölümü yapacağım tembellik edeni cezalandırırım. Badana, tamirat, bahçe, avlu, odun kırılacak, kömür taşınacak, söylenme hey bak buraya, sıraya gir. Tembel herifler işleri söyleyeceğim.” Yanındaki adamlarla birlikte işleri oğlanlara söyledi. “Her yeri iş bitince temiz bırakacaksınız. Umut ile Aydın’a sıra gelince siz çatı katna, camlar kırık, kapılar bozuk, duvarlar boyasız iki gününüz var temizleyip teslim edeceksiniz çabuk, sallanmayın. Malzemeler arkanızda durmayın haydi...”

İki arkadaş çavuşun bir daha laf etmesine fırsat vermeden hızla malzemeleri alıp çatı katna çıktılar. “Of bu ne soğuk.” dedi Aydın. “Camlar kırık herhâlde ne bekliyordun ki Pirtikçim.” diye yanıtladı Umut

“Çok pis, kuşlar yuva yapmış, hâlde bak insan evini temizlemez mi?” Umut sırtıyordu...

“Canım birden gitmişlerdir yuvayı temizlemeye vakit olmamıştır, duvarlar su almış, çatı da akmış... Oğlum buraya herhâlde ilk biz girdik. Nedir bu ya?”

“Haydi başlayalım.” “Başlayalım da tumbul nereden başlayalım.”

“Önce bir kabasını alalım süpürge veriniz Pirtik. Camları tamir edelim donacağız.”

“Aslında baharda damı tamir etmeli gene akar.” İki arkadaş işe koyuldular. Pirtik kısık bir sesle türkü söylemeye başladı. Tumbul gülümsedi hoşuna gitti.

“Biliyor musun tumbul o radyolardan biri şurada olsaydı çalsaydı ne güzel olurdu, bizim evde radyo öylece dururdu yasaktı ellemek. Sadece babam açar ciddi bir şekilde önemli der, havadisleri dinler kapatırdı. Ben meraklıydım kimse görmeden birkaç kez içini açmışım. Oradan biliyorum kafama yazmışım ne nerede.” Tumbul yüzlemeden dinledi Aydın’ı... Ailelerinden hiç bahsetmemişlerdi ilk defa konuşuyorlardı zaten hiç konuşuyorlardı ki sessizdi iki oğlan da...

“Ben radyo hiç görmemişim. İlk defa kitaplarda, sonra okulda öğretmenler odasında gördüm, sonra çalıştığım kahvede... İyi oldu bu çalışma sevmiyorum ben öyle oturmayı Pirtik. Dikkat et camda eline.” “Umut” “Efendim Aydın” “Teşekkür ederim.”

Umut işi bırakıp Aydın’a döndü, “Niçin Pirtik?”

“Okul için. Devam edeceğiz değil mi çalışmaya?” “Tabii asla vazgeçmem, beraber çalışacağız ben Üniversiteye gideceğim sözüm var anneme ve kendime”

“Gerçekten istiyorsun sen” “Evet istiyorum sen istemiyor musun, buradan liseyi bitirip çıkacağız.” “Askerlik var.” “Olsun. Askerlik yapar sonra üniversiteye gideriz. Ben okuyacağım Aydın. Sen istemiyor musun şu meslekten olmalıyım demedin mi hiç?”

Pirtik Umut’a döndü “Mühendis”

“Gerçek mi? Çok çalışacağız o zaman” “Sen ne istiyorsun?”

“Hukuk okuyacağım ben.” “Umut sen iyi uçtun” “Evet Pirtik çocukları babalarının satmalarından kurtaracağım” diye fısıldadı. Aydın duydu ama ses etmedi. Hızlı çalışmışlar soğuğu hissetmemişlerdi. Çavuş kapıya gelmiş:

“Gevezelik ediyorsunuz eliniz çalışmıyor” diye bağıırıyordu.

“Çavuşum ellemeyin kapıyı”

“Ne oldu kapıya?”

“Zımparaladım, yağladım.” Çavuş hızla göz gezdirdi, bayağı toparlanmıştı, camlar kapatılmış, yerler temizlenmiş, duvarlara kireç sürülmüştü. “Geç oldu yemek saati sabah devam edersiniz. Gelin arkamdan.” Malzemeleri topladılar, kapıyı kapatıp çavuşun peşi sıra indiler. Hamama girmek için sıra vardı, çalı çırpı, odun alıp beklediler. Hava buz gibiydi. “Niye çavuş diyorlar?” “Askerde çavuşmuş burada işe başlayınca, isim oradan kalma. Yarın bitiririz fazla bir şey kalmadı, yatalım yorulдум tombul.” “Ben de. uf soğuk!” Ertesi gün akşama kadar çalıştılar, çatı katını tertemiz çavuşa teslim ettiler. Çavuş her tarafı inceledi, kusur bulamadı “Haydi gidin yatın yarın başka işlere bakacaksınız.” İki oğlan yatakhaneye neredeyse sürünerek gittiler. “Ben yemek yemem açlık bile hissetmiyorum.” “Ben de tombul. Yatacağım hemen. Baksana herkes yorgun yatmışlar bile sobaya bir odun atsam, çok soğuk” Ne varsa giyinip üst üste, yatar yatmaz başlarına yorganları çekip anında uyudular. Yatakhane sessizdi arada nefes sesi duyuluyordu, sanki bir iki gölge belirdi sobanın cılız ışığında... Umut ağzına bir şey sokulduğunu fark edip yataktan kalkmak istemiş, kolundan bacağından sıkıca tutulduğundan kalkamamış, yerde hızla sürüklenmeye başlamıştı. Ne olduğunu anlamadı, uyku sersemiydi. Koca adam ve arkadaşlarının sırtarak, karanlıkta hiç ses çıkarmadan onu sürüklemelerine karşı çıkmaya çalışmış ancak çabaları sonuçsuz kalmıştı. Altı, yedi kişilirdi. Hepsi de güçlü büyük oğlanlardı. Umut’un bağırmasına ve kımıldamasına izin vermemişler, sürüklerken bile tekme tokat girişmişlerdi. Hamama doğru götürdüler, ağzının bağı sıkılaştırdılar, sıra ile dövmeye giriştiler. Hem gülüyorlar hem de vuruyorlardı. Umut bir şey yapamıyordu, zaten annesine sözü vardı el kaldırmayacaktı ama yapmaya kalksa bile sıkıca kollarını tutmuşlar ve her taraftan vuruyorlardı. Ayağı kapıya sıkışmış her harekette daha da sıkışıyor canı çok acıyordu. Neresini koruyacağını şaşır-mış, serseme dönmüş, yere düşmüştü. Her sillede canı daha fazla acımaya başlamıştı. Elbiselerini yırtmaya başladılar. Durmuyorlardı. Koca adam sırtarak “Umut Bey iftihara geçmiş bak sen. Bu benden sana iftihar hediyesi kardeş... Nasıl beğendin mi dur daha fazlası da var. Çalışkan tombul okulda başarılıymış. Sen benimle baş edemezsin yaşım dolacak ben gideceğim ama son zamanlarımı zevkli hale getirmek istedim tombul kardeş. Sana ömür boyu bir hediye vermek istedim.” Oğlanlardan biraz uzakta duran, fazla karışmayan oğlanlardan biri “Abi bırak ölecek gidelim” demesi ile yediği tokatla yere düştü, hemen geri çekildi. “Ölmez o korkak herif, sağlamdır tombul kardeş. Kimseye de söylemez çünkü hamamda kaydı

düştü ayağı burkuldu, tutun ulan şunu... Yatırın yere... Bakalım tadına... Tombul'um asla unutma bu hediyemi... Umud acıdan kıvranıyordu, koca oğlanın sırtarak üzerine doğru geldiğini gördü... gözleri büyüdü.”

Pirtik aniden gözünü açtı, karanlığa alıştırdı etrafa baktı... “Niye uyan-dım ki? Uf daha gece ve çok soğuk” diye söylenip battaniyesini düzeltti, büzüldü yatağın içinde, gözlerini kapattı. Birden dürtmüşler gibi gözlerini açtı, tombulun yatağı bir tuhaftı yataktan fırladı, Umud yatağında yoktu. Kimseler yoktu herkes uyuyordu, titredi... Hemen hırkasını, ayakkabıla-rını yayan yarış giydi koridora çıktı, kapı açıktı hayret... Yün takkesini başına takarken ilerde koca adamın avenesinden birini görür gibi oldu ya-vaşça o tarafa yürüdü “Ne yapıyor bunlar bu saatte?” diye yaklaştı inilti ve gülüşmeler duydu tam ilerleyecekti ki tek başına baş edemeyeceğini düşündü... Arkasını döndü, hızla müdürün odasına doğru koştu durdu “Ne arar bu saatte müdür. Çavuş” dedi tedirgin bir sesle. Alt kata merdivenler-den hızla indi, görevlilerin kapısını yumruklamaya başladı. “Çavuş çavuş kalkın Umud yok çavuş... Öldürecekler Umud'u kalkın çavuş çavuş.”

Nöbetçi oğlan koridorda bir siluet görmüş içeriye seslenmişti. “Dağılın gelen var.” İçerdekiler sesi duyunca Umud'u tutmayı bıraktılar, “Yakalan-dık senin yüzünden. İşi uzattın koca oğlan, kaçın çabuk.”

“Ne ulan! Ne yakalanması?” Koca herif anında Umud'u bıraktı, topar-landı, sırtarak kıyafetini düzeltti. Umud kendini kaybetmişti. “Ağzını aç-a-nı ne yapacağımı bilirsiniz su dök bir tas tombulumun yüzüne” diye yanın-dakine bağırdı. Oğlan hızla bir tas su döktü Umud'un yüzüne, azgın oğlan ayağa kalktı, Umud'un ağzındaki bağı çözdü, eğildi “Nasıl-sın şişko ben iyiyim sen de iyisin iyisin aferin. Bak iftihar artı benden aferin de aldın. Karne hediyeni güle güle kullan ömür boyu geçerli, biz gidiyoruz tabii sen düş-tün, eğer başka şey söylersen o cılız arkadaşın var ya sabah yatağında ö-lüsünü bulursun. Sen bilirsin tabii şişkocum.” Umud'u yerde bırakıp kah-kaha atarak uzaklaştı. Hepsı dağılmıştı bile.

Aydın görevlileri uyandırıp haber verene kadar ortada kimse kalmamış-tı. Umud yerde yatıyordu kan revan içindeydi, pijamaları yırtılmış, gözle-ri şişmiş kapanmış açamıyordu inliyordu sadece, şoktaydı acımadık yeri yoktu ne olduğunu bile anlamamıştı.

Çavuş kapıyı açmış, gür sesi ile “Ne var, ne oluyor? Gündüz yetmiyor gece gece başımıza bela oluyorsunuz. Sen burada ne arıyorsun kapıdan nasıl çıktın?”

“Kapı açıldı çavuşum. Lütfen Çavuş Umud yok öldürecekler, yatağı boştu ne olur gelin.” Çavuş uyku sersemi yavaşı ancak hızlanan hareketlerle yün ceketini giymiş yün takkesini çektiştirirken bir kolu ile Aydın’ı tutmuş “Umud kim?” diye sordu. “Benim yanımdaki arkadaşım, tombul olan. Lütfen çavuşum çabuk gidelim” Çavuş Aydın’ın kolunu bırakmamış, sese diğer görevliler de uyanmış arkalarından çıkmışlardı. Çavuş Aydın’ı yatakhaneye soktu, “Sesin çıkmayacak, bana haber verdiğini kimse bilmeyecek git yatağına.” “Ama Umud?” “Sus yatağına git uyu” deyip kapıdan itekledi, kapıyı kilitledi.

Aydın yavaşıca ayaklarını sürüyerek yatağına gitti omuzları çökmüştü, yattı, akli Umud’taydı başına yorganı çekti, büzüldü ufaldı sanki... Gözlerinden yaşlar akmaya başladı. Buraya geldiği gündən beri hiç ağlamamıştı ama şimdi kendini tutamıyordu, hıçkırarak ağlıyordu, sessizce döküldü göz yaşları yastığına. “Ama biz üniversiteye gidecektik...”

Çavuş Aydın’ı kapıdan ittikten sonra kendinden beklenmeyecek bir hızla hamam tarafına koştu. “Aklıma gelen başıma gelmeseyse hay Allah! Böyle bir şey olacağı belliydi. O kazık herif bir halt etmemiş olsa bari” diye kapıdan bir iki görevli ile girdi. Umud yerde yatıyordu, perişandı hâli... Çavuşun boğazı düğümlendi. Üstü başı yırtık kan revan içinde inliyordu. “Umud Umud!” diye seslendi. Beraberce yerden kaldırmaya çalıştılar. “Ah çok acıyor” dedi sesi fısıltı şeklindeydi. “Aç gözünü Umud ne oldu sana?” Umud ancak tek gözünü arayabildi. Karşısında bulanık şekilde çavuş vardı, kapattı gözünü yavaşıca “Düştümd” dedi. “Ne biçim düşmek bu, kim yaptı çabuk söyle hemen.”

“Düştümd ben çavuş” diye tekrarladı.

“Allah kahretsin oğlum ne ile korkuttu seni söyle cezalarını çeksinler şu hâline bak. Doktoru çağırın, müdür beyin odasından telefon edin, tabii bağlanırsa bu havada, çabuk, müdür beyi de çağır.”

Görevli “Olur çavuşum” demiş yol almıştı bile, ağzından bir küfür savruldu...

“Ah! Ben kalksam çavuşum.” “Dur dur kolundan tutun şunu oturtun, Allah kahretsin.” Umud acıdan kıvranıyordu, inledi her yeri acıyordu gözlerini çok az açabiliyordu.

“Ben yıkansam” ellerine baktı “ellerim kanamış çavuşum” dedi...

“Ne ellerin her yerin kan içinde ben yardım ederim.”

“Yok ben hallederim. Pijamam, ah yeleğim üstümdekiler yırtılmış kalksam.”

Çavuş bir daha sordu “Kim yaptı bunu sana?” “Düştüm ben ayağım kapıya sıkıştı çok acıyor.” Ne diyebilirdi ki kaç kez tanık olmuştu bir şey yapamıyorlardı, korkudan kimse konuşmuyor olayı nedense kimse görmüyordu. Engelleyemiyorlardı, personel azdı, gözcü bile olsa olmuyordu. Paraya ihtiyacı olmasa asla çalışmazdı burada onun da çocukları vardı, üzülyordu oğlanlara, çoğu aile kurbanıydı. Yavaşça tutup kaldırdı oğlanı, yakışıklı bir delikanlıydı, geldiğinde şişmandı, hayli zayıflamış boy atmıştı... “Umarım yüzü gözü iyileşir. Gel bakalım bir su dökün, giyin.” Umudun zor bastı ayağının acısı içine işledi. Görevli çalı çırpı ile hamamı yakmıştı ama su buz gibiydi zor ısınırdı. “Şimdi bir şey hissetmezsin asıl sen sabah gör hâlini” diye içinden geçirerek Umudun yürütmesine yardım etti. Umudun kurnanın yanında oturmuş, başından soğuk suları döküyor bir yandan göz yaşları akıyordu. Son bir gayretle suyu dökünüp kalktı yerden, üşümeye başladı, aslında soğuk su iyi gelmişti. Yere zor bastı, midesi bulandı. “Ah çavuşum canım yanıyor bir yardım etseniz.” Zor sardı peştamalı.

“Geldim evlat, arkadaşına haber verdim sana kıyafet getirdi. Giyin revire çabuk.”

“Yok çavuşum yatağıma...” “Madem düştün revire gidiyorsun doktor gelecek şimdi. Tanınmaz hâldesin ne biçim düşmekse tövbe tövbe...”

Umudun tek gözünü araladı Pirtik elinde kalın bir hırka, pijama, çamaşır dehşet ifadesi ile bakıyordu... İnleyerek giyinmeye çalıştı “Ben kötüyüm çavuşum” der demez kendini kaybetti, yere yığılırken çavuş hızla tuttu. Yardım ettiler revire götürüp yatırdılar. Bir süre sonra Müdür Bey geldi. “Ne oldu çavuş oğlana?” “Düşmüş Müdür Bey.” “Doktora ulaşabildiniz mi?”

“Evet ama ancak gece. Yerler buz, Jandarma alıp gelecek.” Müdür revire girdi Umudun görünce hemen yorgani kaldırdı “Bu ne ? Her yeri morarmış, ayak mosmor, ne oldu bu oğlana çavuş ne bu hâl? Kar, buz getirin dışardan çabuk çabuk, her yerine koyalım.” Çavuş inanmadığı belli olan bir ses tonu ile “Düşmüş Müdür Bey” dedi. “Nasıl bir düşmekse?” diye devam edip az duyulur bir sesle küfür savurdu. Müdür Bey cevap verecekti zor tuttu öfkesini. O sırada Aydın’ı gördü. Aydın korku dolu kara gözleri kan çanağına dönmüş sessizce yatağın başında sıkıca yatağın kenarını tutmuş duruyordu.

“Sen ne gördün Aydın?” Aydın sesin öfkesinden irkildi. “Hiçbir şey efendim, çavuş kıyafet istedi getirdim” dedi. Çavuş “Kesinlikle bizi senin çağırdiğını kimse bilmeyecek” diye tembih etmişti.

“Anladım” dedi Müdür Bey. Pes etmiş bir ses tonu ile “Zaten kimse görmez, duymaz.” Umut, karlar elinde yüzünde vücudunda dolaştıkça bağırdı “Çok acıyor, çok acıyor ah!” kendinde değildi. Sabaha doğru doktor geldi. “Ne oldu Müdür Bey?” revire girmiş gözü yataktaki perişan oğlana takılmıştı.

“Sen söyle doktor. Al sana bir delikanlı bak bakalım ne olmuş?” Doktor, Müdür hariç herkesi odadan çıkarttı. Muayene etti. Yaraları temizledi. Ayağı sardı. “Yüzünün şişleri iner morluklar geçer, karları koymak iyi gelmiş, devam edelim.” dedi. Umut inliyordu, ateşi yükselmişti. Canı yanıyor sesi çıkmıyordu, arada kendinden geçiyordu. “Ah ayağım... çok ağrıyor.” Doktor ateşi için iğne yaptı, birkaç yudum su içirdi. Oğlanın dudakları, kaşı patlamıştı. Başının altındaki yastığı biraz düzeltti. “Söyle bakalım delikanlı kim yaptı bunu sana? İyi bir dayak yemişin anlat evlat.” Umut cevap vermedi. “Dinliyorum oğlum söyle.” “Düştüm efendim.” “Ne demek düştüm böyle düşülmez, başka bir şey yaptılar mı?”

“Ben düştüm Müdür Bey. Çok sıcak burası, yatağıma gitsem” diye doğrulmaya kalktı.

“Nereye gidiyorsun şu hâline bak. Doktor ne derse o olacak!”

“Çok canım yanıyor, ağrım var.” “Nereleri ağrıyor?” Bir yandan muayene ediyor, bir yandan Umut’u takip ediyordu, “Bacakların, karnın kolun pekâlâ.” Umut zorla tek gözünü açtı, “Çok sıcak efendim.”

“Hiç ayakyoluna gittin mi bakalım?” “Gitmedim efendim.”

“Haydi bakalım gidip gelelim.” “Yok gitmem Doktor Bey.”

“Kalk Umut ne demek gitmem.” “Çok ağrıyor gitmem ben. Lütfen Müdür Bey gitmem.”

Kalk Umut. Müdür Bey camları sarsacak bir şekilde bağırmış Umut’u iki adam kollarından tutup zorla tuvalete götürmüşlerdi. Bir süre sonra tuvaletten Umut’un acı içinde bağırsı yükseldi, kan işemişti âdeti. Yataktan duyulmuştu ses. Koca oğlan pis pis sırtıyordu “Bayılıyorum bu sese” ... İki adam, kendinden geçmiş oğlanı yavaşça yatağa yatırdılar, Umut gözünü açmaya çalıştı, “Çok sıcak burası” “Merak etme, ateşin yüksek iğnen var yapılacak, ilaçlar içilecek geçecek. Kapat gözünü uyu

bakalım.” “Ağrım geçer mi?” “Geçer geçer...” Umut Müdür Bey’e selendi “Doktor Bey buradayken Aydın’ın gözüne bakar mı? Belki gözlük gerekir.” Müdür Bey cevap verecekti vaz geçti, sustu sandalyeye oturdu. “Şimdi sen kendine bak Aydın’a bakılır” dedi kendinin bile zor duyacağı bir sesle. Umut’un yüzünü yavaşça sildi, “Uyu evlat.” Doktor üzerine ince bir örtü koydu, ayağına karları yeniden koyup diğer sandalyeye oturdu. İki adam, yatakta perişan yatan oğlana üzülerek baktılar ikisi de babaydı. Kapı yavaşça vuruldu, Aydın başını uzattı.

“Girebilir miyim efendim?”

“Gel, gel Aydın dışarda mı bekledin?”

“Ben yanında kalabilir miyim?”

“Kalabilirsin çok su içmesi gerek, sürahiyi doldur getir. Kar getir, dışardan görevli ile al biraz daha, arkadaşının ateşi yüksek.”

“Hemen efendim alır gelirim.” Sürahiyi hızla aldı, kapıdan seslenip görevli ile teneke kovaya biraz daha kar alıp geldi. “Sirkeli su, bak kenarda kompres yap bakalım arkadaşına. Birkaç gün böyle...”

“Sen gördün mü nasıl düştü Umut?” “Ben bir şey görmedim Müdür Bey” diye kekeleydi.

“Zaten gördüm desen şaşardım.” “İyileşecek mi Doktor Bey tombul?” sesindeki titreme doktoru gülümsetti. “Merak etme iyileşecek. Senin gözün mü bozuk?” “Nereden bildiniz? Küçük yazılar bulanıyor, göremiyorum.” “Yarın bir bakalım. Aslında haftaya bakacaktık. Her yer kar yollar kapalı dönemem.”

“Müdür Bey yarın bakalım çocuklara olur mu?” “Olur hem de Umut’u iyileştirirsin. Burada olursun çabuk iyileşir.” Aydın bütün gece arkadaşına, soğuk kompres yaptı, arada bir yudumda olsa su içirdi. Umut arada uyanıyor gözlerini açmaya çalışıyor, inliyordu. “Ah Pirtik” “Efendim?”

“İyi misin?” “Ben iyiyim tombul sen nasılsın? “Çok sıcak burası” “Alay ediyorsun tombul donuyoruz her yer kar, buz kesti hava. Ne biçim kış, doktor gidemedi burada. Müdür Bey de burada gelip bakıyorlar sana. Haydi tuvalete.” “Yok gitmem.” “Ne demek gitmem kalk tombul kızdırma beni o kadar su içirdik herhâlde kalk!” “Pirtik zorla Umut’u tuvalete götürdü. Umut zor basıyordu her yeri acıyordu, gözlerini kısmış etrafı görmeye çalışıyordu.”

“Ah! Geldik mi Pirtik?” “Geldik geldik gözlerin kapalı tabii. Hey Umut sen...” Yutkundu Aydın “Bu ne kan işiyorsun” Pirtik yürü yürü çok ağrım var. Tut beni gidelim.”

Aydın sessizce akan gözyaşını sildi. Umut ise yüzünün ıslandığını acıdan hissetmemişti bile.

İki gündür Umut pek hissetmedi zamanı. “Kalk, su iç bakalım.”

“Ayağım çok kötü mü? Kar koyalım mı uyuşur belki. Zaten çok sıcak burası” “Şaka yapıyorsun tabii. Nefesimiz havada asılı kalıyor tombulcum. Ekmek getireyim mi?” “Yok Pirtik aç değilim.”

“Nasıl değilsin iki gündür yatıyorsun.” “Sen uyumadın mı Pirtik?” Pirtik sandalyeyi yatağın yanına çekti. “Doktor da hep uğradı iğne, ilaç çoğunda kendinde değildin. Bugün biraz açıldın, iyileşeceksin değil mi? Üniversiteye gideceğiz değil mi?”

Tombul gülümsedi “Gideriz be kardeş sen yeter ki ekmek ver.” “Getireyim mi?” diye ayağa fırladı.

“Yok yok Pirtik yemem tokum sen haydi git yat yoruldu benim yükümden.”

“Dur alınca sirkeli bezi koyalım. Birazdan geçer. Yavaş yavaş ateş düşecek dedi Doktor Bey.”

“Haydi sen de yat yoksa iyileşmem.” “Tamam, sonra su iççen ama.”

“Uyu sen içerim.” Pirtik yandaki yatağa kıvrıldı anında uyudu.

Umut tavandan sarkan ampulün ışıklarına baktı göz kapaklarının arasından, her tarafı yanıyordu, şaşkıncı ne düşüneceğini ne yapacağını bilemedi, gözlerinden neredeyse fişkıran gözyaşlarını saklamadı. Geldiğinden beri ağlamamıştı. Tutamıyordu kendini her yeri acıyordu inleyerek yan döndü, başını yastığın altına gömdü. Vücudu hıçkırıklarla sarsılıyordu. “Of annem bak neler geldi başıma, baksana oğluna ne yaptılar. Bak anne bana ben ben ne yapacağım. Anne, ah annem” Gözünün önüne annesi geldi, dimdikti. “Sakin, asla düşmeyeceksin, ne olursa olsun eğilmeyeceksin. Yılmayacaksın kalkıp düştüğün yerden devam edeceksin hayata, umudum, güzel oğlum sen Umut’sun. Unutma kendin için. Kardeşin için bir hayat var önünde, vazgeçme, dalma olmuşlara, yarına bak, geçmeyecek hafifleyecek, izi kalacak ama sen Umut’um atlatacağın izde bir gün silinir, söz verdin okuyacaksın, kardeşini satılmaktan kurtaracaksın.” dedi. Sanki annesi karşısında her zamanki gibi nasihatlerini sıralıyordu. “Ah annem

nasıl olacak?” Tüm vücudu sarsılıyordu. O gece, koca adam ve avanesi gözünün önüne geliyor, aklından uzaklaştırmak, izleri silmek için yorganı yastığı sıkıca tutmuş, hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Elleri bembeyaz olmuştu sıkılmaktan. “Annem yardım et” O sırada içeri girmiş olan doktor bir süre hiç ses etmeden bekledi, dışarı çıktı. “Biraz sonra bakarım” dedi içinden.

“Pirtik Pirtik” “Ne oldu herif mi geldi?” diye yataktan fırladı. “Ne herifi Pirtik. O pis herif işte.” İki de sustu. Bilineni bilmezliğe geldiler. “İyisin ateşin düşmüş.” “Sayende Pirtik. Sonra da ekmek verirsin.” “Veririm ama bir şartla tumbul” “Neymiş şartın?” “Ders çalışacağız.”

“Olur, olur çalışırız, haydi, çabuk gidelim yoksa ortalık...” İki delikanlı gülmeye başladı. Ayağına zor basıyordu, ter içinde kalmıştı dönene kadar, odada doktor karşıladı.

“İyileşmişsin Umut gel uzan bakalım.” “Teşekkür ederim efendim sayenizde.” “Şu iğneni yapalım, hazırladım. Ateşin düştü ama on gün devam edeceğiz.” “Of on gün daha iğne mi olacak Umut?”

“Ne o sen korkuyor musun?” “Yok yok korkmuyorum da bilmem.” “Umut acıyor mu doğruyu söyle?” “Acıyor efendim ufl!” “Şimdi bir şey yapamıyoruz, ama ayağına sonra bakacağız, zorlama çok berelenmiş. Bir şeyler ye.” “Tokum ben efendim. Gideyim mi yatakhaneye?”

“Hayır, bu gece de burada kalacaksın ateşin daha düşmedi. Aydın sen git, yoruldu rahat rahat uyu dinlen gelirsin sonra.” “Olur, efendim, sonra geleceğim tumbul su iç yoksa...” “Niye tumbul diyor sana, tumbul değilsin.” “Geldiğimde ben çok şişmandım efendim.” “Evet, anlat bakalım Umut.” “Neyi Doktor Bey?”

“Ne olduğunu anlat, böyle düşülmez.” Umut sustu başını öne eğdi, yorganı ile oynamaya başladı.

“O zaman ben anlatayım sana ne olmuş. Seni azgın oğlanlar iyice dövdüler değil mi? Söyleme diye de arkadaşınla tehdit ettiler . Çünkü öyle yaparlar. Başka ne yaptılar?” Umut kıpkırmızı olmuş, alnı ter içinde öylece duruyordu. Nefesi sıklaşmıştı. Dudaklarını ısırırdı. Doktor bir süre sustu, delikanlıyı izledi. “Ateşine bakalım, yakışıklısın, gözler çakır nerelisin?” “Annem Rusya’dan gelmiş ona benzemişim efendim.” “Derslerde çok başarılıymışsın, Müdür Bey söyledi. Suçlamamı okudum. Tuzak değil mi? Yaşın küçük, birinin yerine sen veya para karşılığı sen.” Umut hiç konuşmuyordu. “Hep böyle oluyor tehdit para ne gören var ne duyan. Kaldır başını yüzüme bak Umut, başını eğmek sana değil burada olmana neden

olanlara düşer. Bak oğlum dün dün de kaldı. Önünde çok güzel yıllar olabilir bu senin elinde. Ya geçmişe takılır yok olup gidersin, ya geleceğe bakıp hayallerine kavuşursun seçim senin. Olayların seni ele geçirmesine izin verme. Çalış derslerini, girme kavgalara tuzaklar bitmez. Uyanık ol. Bence sen çok başarılı olacak bir delikanlısın. Bu arada arkadaşının gözü gerçekten bozuk umarım gözlüğünü okulun ilk günlerine yetiştiririz. Bu sene kış çok ağır geçiyor. Çok iyi bir arkadaşın var. İkiniz de cesaretli çocuklarsınız. Okuyun, okuyun. Yılmayın. Müdür Bey birçok çocuğa ders çalıştırdığını söyledi. ‘Çok çalışkandır’ dedi. Aferin.” “Umut, Doktora bakıp gülümsedi “Sizi dinleyeceğim. Zaten kendime ve anneme sözüm var, okuyacağım ben.”

...

Sevgi’nin babaannesi kiralık ev için terziye, evin hanımının elbiselerini getirdiğinde bahsetmişti. Terzi sormuştu: “Niye geliyorlar ki adaya?” “Ne yapınlar Işık Bey babaları kötü biri, sanırım kadını gıyabında boşamış bile.” “Nasıl yapmış ki?” “Ne bileyim öyle insanlar yolunu bulur. Kız yazık liseye gidecek. Ev, kadının köyden gelen parası ile yapılmış adam üzerine almış tapuyu, ama ne yapacaksın hayat. Sokakta kaldı ana kız. Sevgi en iyi arkadaşı ben de çok severim, rahmetli gelinimle iyi arkadaşılar, bizler buradayız göz kulak oluruz diye ama burada kiralık ev yoktur ne yapacağız bilemedim Işık Bey.”

“Bu elbiseler acil mi elimde çok iş var.”

“Acil değil. İskeleye inmişken vermek istedim.”

“Sen kiralık ev meselesi için bir iki gün bekle, ben sana bulacağım.”

“Sahi mi Işık Bey? Vallahi bulursanız çok büyük iyilik yapmış olursunuz.”

“Bekle bakalım aklımda bir şey var öbür gün uğra.”

“Uğrarım olur, Işık Bey kolay gelsin.” Suratsız bir adamdı terzi, acayip çalışkandı, işine dalınca etraftan kopardı sanki, planlarını yaptı. Kapısını kilitledi dükkânının, yıllar önce asker sonrası memlekete dönmeden buralı bir asker arkadaşının ısrarı ile gelmiş ve bir daha dönmemişti. Âşık olmuştum adaya tabi Esin’e, bir görüşte hem de... Gülümsedi yatmıştı neredeyse köşkün kapısında... Esin’in babası vermek istememişti “Ailesi belli değil. Kimdir nedir arsız mı, hırsız mı ben vermem kızımı son sözüm. Aileni al gel demişti” yüzüne. O gece rüzgârda adanın iskelesinde düşünüp durmuştu. Aslında mesleği vardı. Çok iyi bakardı sevdiceğine ama “Babası haklı,

neyim? Kimim kimsem yok mu? Ama nasıl gelir ki anam babam o kadar uzak ve zor ki, kardeşim toparlar getirir dur bakalım mektup eline geçmiştir.” dedi kendi kendine. Sabah hızla Esin’in evine gitmiş, kapıyı çalmıştı. “Ne var, ne oluyor alacaklı gibi çalılıyorsun kapıyı. Yok sana kız haydi. Saygısız” diyerek sert çıkmıştı Esin’in babası. Işık nefeslenip “Efendim lütfen, ben kızınızı ilk anda sevdim. benim çok iyi mesleğim var, iyi terzi olduğumu söylerler. Askerdeki komutanlarıma sorabilirsiniz. Kızınıza çok iyi bakarım. Ailem şehirde hatırı sayılır insanlardır, biraz yaşlıdırlar, hastadırlar. Kardeşime mektup yazdım, gelmelerini istedim ama burada hayal kırıklığı yaşamalarını istemiyorum. Lütfen, neyse kurallarınız yaparız efendim.” Işık hem konuşuyor, arada hapsiriyor, durmadan konuşmaya devam ediyordu. Esin’in babası karşısındaki kafası asker tıraşlı, gözleri burnu kızarmış ancak çok titiz ve şık dikilmiş takım elbise içinde elinde mendil, şapka konuşmaya çalışan delikanlıyı seyretti. Birden gülmeye başladı. Işık durdu, bekledi. Aslında çok az konuşan ketum biriydi ilk defa bu kadar çok konuşmuştu. Adam “Üzerindeki sen mi diktin?” diye sordu. “Evet efendim.” “İyi o zaman bana da dik bakalım bir takım, güzel olursa düşünürüz, o zamana kadar ailen de gelir, aileni tanımadan kız yok sana... Bu arada iyi üşütmüşsün kalacak yerin yok mu sokakta mı yattın? “Hayır, efendim arkadaşşımda kalıyorum.” “İyi iyi boş boş durma hazırlık yap. Nerede oturacaksın, iş nerede hepsi tamam olunca al aileni gel bakarız. O güne kadar evin çevresinde bile görmeyeceğim.” Işık kızarmış suratı ile “Olur efendim” diyerek uzaklaşmıştı. “Doğru” demişti içinden. Askerde biriktirdiği parası vardı. Posta zor gider, kardeşinin, ailesini toparlayıp buraya gelmeleri uzun zaman sürer. Yürürken iskelede boş bir dükkân buldu, “Dün doluydu sanki” dedi hemen kahveye girdi sordu soruşturdu. Kiraya verileceğini öğrendi hemen tuttu. “İşte terzi dükkânım” dedi. “İşim hazır, bir süre burada kalırım.” Kahve sahibinin oğlu Cefi ve asker arkadaşının yardımları ile adayı, İstanbul’u, Sultan Hamamı’nda kumaşçıları, gördü tanıdı. Elden düşme bir dikiş makinası buldu, kumaşlar iplikler... heyecanla işine sarıldı. İşleri açılmaya başladı. Önceleri tek tük mecburiyetten getirilen dikişler zamanla fazlaştı. Işık, aklındaki ölçüye göre Esin’in babasına takım elbise dikmeye başladı. Kaç tane dikmişti ama bu başkaydı, geleceğinin imtihanıydı bu.

Eskiye düşünürken köşke geldiğini fark etti, gülümsedi. Ender gülümsemelerinden biriydi. “Işık gel gel” Esin kocasını ayak sesinden tanımış, kapıyı açmıştı, “nerede kaldın gene?” diyerek yüzüne baktı ve sordu:

“Ne o gülümsedin mi” dedi, kıkırdadı. “Geldim hanım geldim, yemek hazır mı? Yorulmuşum. Eline sağlık hanım kahven çok güzel olmuş. Esin, alt katı kiraya verelim mi? Biraz gelir olur. Sen de rahat edersin, temizlik yoruyor seni. Oturmadığımız hâlde temizleyip duruyorsun.

“Yok Işık ben yabancı istemem, ne o tanımadığımız adamlar kadınlar...”

“Bir ana kız, anne biraz rahatsızmış.” “Nereden çıktı kiracı şimdi?”

“Sevgi var ya ressam hocanın köşkündeki babaanneninin torunu. Onun kız arkadaşı annesi ile evsiz kalmışlar buraya geleceklermiş babaannesi bugün uğradı söyledi. Kız liseye gidecekmiş. Birden aklıma geldi düşünmeden yani... Boş ver sen ne dersen o”

“Düşündüm de aslında iyi olur, ses olur bazen. Öyle oturuyoruz babaannesi diyorsa iyi insanlardır. Ne kadara vereceksin, eşyaları var mı?” “Sanmıyorum pek eşyaları yok anladığım kadıyla, senin eline harçlık olur oğlana verip duruyorsun bari iyi olur.” “Aşağıda eşya var, yarın uğrar söylerim sevinirler. Ziya’dan mektup geldi mi?” “Gelmedi ama eli kulağında. Oğlandan geldi mi?”

“Ne zaman geliyor ki?” “İşi düşerse gelir hanım neyse yatalım. Ziya bana radyo yollayacak.”

“Nasıl gelir oradan kırılır.” “Trenle gelecek birileri varmış. Zamanını yazacak Haydarpaşa’ya gidip alacağım. Yetenekli bir oğlan arızalı radyoyu yapmış onu yollayacak.” “Yine bozulursa?” “Ona o zaman bakarız yeni alamam hanım. Şanslı bizim Ziya yanına yardımcı bulmuş eli çok hızlı titiz yetenekli diyor.”

“Nereden bulmuş ki yardımcı?” “Geçen mektupta yazmış ıslahhaneden diyor.”

“Suçlu yani?” “Anlamadım ben de. Pek sevmez biliyorsun, fazla konuşmaz. O yüzden mektubunu merakla bekliyorum ne yazacak diye. Biliyorsun bin bir rica ile araya girenlerin ısrarı sonucu ıslahhanenin dikişlerini kabul etmişti. Şimdi oradaki iki oğlandan beğeni ile bahsediyor, meraklandım doğrusu.” “Ben de meraklandım bey.”

...

Ayşe annesi ile ufak tefek bir şeyleri bohçaladı. Sevgi’nin babası aşağı mahallede oturan kamyoneti olan arkadaşına haber yollamıştı. Babaannesi bir köşkün alt katını kira olarak ayarladıklarını söyleyince anne kız

çok sevindiler. Çok heyecanlıydılar. Babası köydeydi. Adam da ortalarda gözüküyordu, gitmeleri için birkaç günleri vardı. Köye sık sık gitmesi annesinin gözünden kaçmamıştı “Bu herif kim bilir ne haltlar karıştırıyor Ayşe?” “Boş ver anne ben bu bohçaları götürüyüm karanlık olmadan, kamyonete koyarız. Sabah da erkenden gideriz.” “Tamam kızım çok yoruldu hayırlısı ile bir gitsek, çok ağır oldu mu bohçalar? Haydi hızlı hızlı git gel.” “İki bohçayı da aldım anne” diyerek neredeyse koşar adımla aşığı mahalledeki amcaya gitti. Adamcağız “Yarın sabah erkenden gelir alt sokakta beklerim kızım” deyip hemen aldı elinden kamyonete yerleştirdi. “Gelebilecek misiniz?” diye de sordu. “Geliriz geliriz erkenden amca.” “Erken gideriz, siz iskelede beklersiniz hamallar yardımcı olur.” “Amcacığım bir vapuru görelim yükleri koyarız.” “Başka var mı kızım?” “Beklerseniz getiririm. Annemle ancak bir iki parça...” “Beklerim getir.” Ayşe hızla eve döndü iki bohçayı da yükledi “Anne, bunları da götürüyüm gelirim.” “Haydi, güzel kızım koş.” “Anne ben heyecanlandım ilaçlarını sakın unutma iç.” Kadın gülümsedi “Ben de heyecanlandım Ayşe.” Bohçaları amcaya verip koşar adım eve geldi. Bir ara, sanki arkasında biri var gibi geldi. Daha da hızlandı, kapıyı çabucak açıp girdi, tam kapatacağı ki adam kapıda belirdi. “Merhaba Ayşe Öğretmen nasılsın, Annen nasıl? Gidiyosunuz herhâlde, bir kahve yaparsın artık” diye içeri adım attı. “Yok amca, siz gidin babam gelince gelirsiniz” diyerek kapıyı itmeye çalıştı. “Ayşe kim var orada?” “Anne ben geldim, amca kapıdan uğramış gidiyor şimdi.” Adam sırtıttı “Yok gitmiyorum, baban zor gelir köyden” diye kapıya abandı. Ayşe olanca gücü ile kapıyı kapatmaya çalıştı ama nafile, adam içeri girdi kapıyı kapattı. Ayşe koşarak annesinin yanına geldi. Adam gayet sakin yanlarına geldi. Ayşe’ye uzandı ellerini yakaladı, “Gel gel” diye diye odaya doğru sürüklemek istedi. Ayşe bağıırıyordu. Adam oralı olmadı. “İstediğin gibi bağıır. Para ile gözler kör, kulaklar sağır olur. Hem zaten sen de beni istiyorsun bütün mahalle biliyor.” “Anne, anne yardım et!” Adam çok rahat hareket ediyor, annesinin önünden sırta sırta Ayşe’yi sürüklüyordu. Nasılsa kadın kötürümdü. Adam, birden karnında dayanılmaz bir acı duydu gözleri neredeyse dışarı fırladı. Böğürdü sanki, iki büklüm yere yığıldı. Lale, yanında duran koca vazoyu kaşla göz arasında sağlam kolu ile adamın karın bölgesine fırlatmıştı. Diğer elinde ekmek bıçağı belirdi anında... Ayşe nefes nefese annesinin yanına koştu bıçağı görünce başka bir bıçak da o eline aldı.

“Git buradan pislik herif canına susadıysan başka, ne yaparsan yap leşin burada kalır, defol! sen bilirsin gene de.” Lale sırtlan gibi bıçağı sallayarak adama bağıyordu. İki kadın gözlerinden ateş saçarak ellerinde bıçak adama bakıyorlar bir yandan bağıyorlardı. Adam iki büklüm yerde kalmıştı, daha fazla duramadı, yerden zor kalktı “Pis orospu karılar defolun evimden. Bu olaydan birine bahsederseniz ikinizi de bulup gebertirim” diye homurtuya benzer sesiyle bağırap zorla kapıya gitti, dışarı çıkıp karanlıkta kayboldu. Ayşe hızla bağırap “Defol pislik” demiş, kapıyı adamın gittiğinden emin olarak sıkıca kapatıp arkasına sandalye dayamıştı. İki kadının da eli ayağı titriyor, kireç gibi yüzle sakinleşmeye çalışıyorlardı.

Ne kadar zaman geçtiğini bilemediler. Kapının vurulması ile kendilerine geldiler. “Kim o, kim o?” Lale yüksek sesle bağırdı. Kızının elini sıkıca tutmuştu. “Benim Ayşe kızım, hanımla geldik.”

“Tamam, anne sakin ol, bizi götüreceksin amcanın sesi.” Hemen kapıyı açtı, gelenleri içeri buyur etti. “Ayşe kızım hanım ısrar etti, ‘gidelim yardım edelim olmaz öyle’ dedi geldik.” Karı koca içeri girdiler, “Merhaba, ben efendiye dedim garip gibi taşınılmaz yardım edelim dedim” kadın sustu “bir şey mi oldu yüzleriniz kireç gibi?” Lale derin bir nefes alıp, “Yok bir şey iyiyiz, Allah razı olsun komşu geldiniz size bir çay yapalım. Yani en zor günümüzde yanımızda oldunuz.” “Tabi Lale Hanım, her zaman. Sevgi’nin ailesi ile görüşürdük, hâlâ görüşüyoruz. Onların dostları bizim de dostlarımızdır. Geçmiş olsun babaanne bahsetmişti ziyaretinize gelecektik bugüne kısmetmiş. İşe güce dalınca bir geledim.” “Olsun olsun bu gece geldiniz ya tam zamandı çok sevindik.”

“Bir şey mi oldu Ayşe kızım?” “Yok amcacığım.” İsterseniz şimdi gidelim hazırsanız. erkenden evden çıkarız daha iyi olur. Bizde kalırsınız ev küçük ama...” Anne kız göz göze geldi. “Olur mu gerçekten rahatsız etmeyelim.” “Öyle olsa sormayız. Ben de yardım edeyim toplanmanıza.”

“Zaten toplandık komşu iki bohçamız var.” “Niye başka eşya almaya-cak mısınız?” Nasıl alalım taşıyamayız.”

“Adada ev kiralamışsınız komşu, Sevgi’nin babası dedi eşyasız olur mu? Bir iki parça alalım efendi yardım et. Hiç değilse mutfak eşyası, yorgan battaniye... İki bohça ile taşınılır mı komşu? Kızım Ayşe haydi hızlı hızlı toplayalım. Sevgi yardım eder orada, böyle iki elbise ile olmaz.”

Lale ağlamaya başladı komşu “Allah razı olsun. Yerleşeyim evime misafirliğe gelin.” “Ağlamayın... Ayşe haydi, çarşaf getir saralım, efendi sen

de taşı.” “Taşırım ama çay isterim.” “Yaparım amcacığım.” Bir iki saatte bayağı eşyayı toplamışlar, tekerlekli sandalyeyi de koymuşlar, annesi ve komşu hanım öne oturmuşlardı. Ayşe kamyonetin arkasına oturmuş, son saatlerin heyecanını yenememiş, kalbi ağzında, karanlıkta kaybolan evlerini buraya gömüp, bırakmıştı. Asla hatırlamak istemeyecekti. “Bir eve gitsek Allah’ım annemle çok güzel bir hayatımız olsun. İş bulsam.” Gözünün önüne gelen her görüntüyü gözyaşlarını silerken sildi.

...

“Umut gel bakalım topallıyorsun, kırık çıkık yok ama çok berelenmiş bakalım yine. Uzat ayağını.” Umut revirde yatağa oturdu ayağını uzattı. “Basınca ağrıyor, zorlanıyorum ama geçer efendim.” “Geçer geçer başka rahatsızlıkların geçti mi. Yüzün gözün iyi. İz morartı kalmamış neredeyse... Rahatsız eden var mı? Okullar açılacak gidip gelirken dikkatli ol, uyuyabiliyor musun?”

“İyiyim efendim, teşekkür ederim.” Doktor Umut’un yüzüne baktı.

“Sakın tuzağa düşme seni okumak kurtarır. Aydın’ın gözlüğü gelmiş.” “Evet efendim dünya varmış” dedi gülümsüyordu. “İşte böyle gülümseyeceksin. Umut isminin anlamını unutma kaç kişinin umudusun ama önce kendin. Her şey yoluna girer. Ayağını saralım, zorlama, uzat, merhemi devamlı sür gelecek ay geleceğim bakarız.” “Teşekkür ederim efendim.”

Umut Aydın’ın bulduğu sopaya dayanarak revirden çıktı. Hırkasına sarıldı. Revirden odasına çıktığı zamandan beri uyuyamıyordu, neyse ki tatildi, gündüzleri yatağına aldığı kitapları okurken uyukluyordu. Dalgındı, sessizdi, konuşmuyordu. Gözünü kapattı başını dayadı, annesi, kız kardeşi karşısında, bahçede onlara koşuyormuş gibi hissetti. “Ah annem keşke yanında olsam sarılısam, sarılısam.” “Tombul, Tombul gene daldın be oğlum.” Gözlerini açtı Pirtik gözlüklerini takmış elinde ekmek sırtıyordu.

“Pirtik gözlük yakıştı be oğlum.” “Sayende Tombul al ekmeğini ye.” “Tokum ben sen ye.” “Yok, artık isimleri değişeceğiz şu hâline bak hortlak gibi oldun, gece uyumazsın, yemek yemezsin nasıl yaşıyorsun anlamadım.” Umut cevap vermedi yanındaki rafta duran bohçayı eline aldı. Ziya Bey’in lazım olur diye verdiği iplikleri yamaları karıştırdı, makarayı eline aldı “Hırkan yırtılmış ver dikeyim. Pazartesi okullar açılıyor, çok soğuk çoraplarını getir yama gerekiyorsa yapayım haydi. Çok kar var yollarda Ziya Bey gelemes.” Aydın hırkasını verdi, yanına oturdu. Sessizce hırkayı dikti, “Paltonu da getir Pirtik.”

“Niye, ne var paltomda?” “Sen getir sorma.” Pirtik paltosunu getirdi. “Baksana yırtılmış farkında değilsin.” Aydın sırttı “Yeni gördüm.” Bir süre sonra paltosunu, çorabını kapam Umut’un yanına geldi. Umut gayet sakin önüne ne konursa hızla tamir etti. Çok memnundu, oyalanıyordu. Neyse ki okullar açılacaktı derslerini çalışırdı. Pirtik elindekini uzatmış, “Bak bu arkadaşım da paltosunu dik.”

Umut paltoya baktı “Bu benim paltom ne olmuş ki?” Evirdi çevirdi sırtı “Bunu daraltmak lazım.” “Söylüyoruz ama duyan yok, doktor gelince söyleyeceğim Umut sağır bir bakın diyeceğim” dedi ve gülerken oturdu yatağa. Kapı hızla açıldı, elinde odunları taşıyan oğlanla birlikte içeri soğuk hava girdi. “Kim bakıyor bu sobaya ya donduk! Of ne kış bu böyle kaşlarım dondu elimi ayağımı hissetmiyorum” diye söylene söylene yürüdü odunları bıraktı. “Benden bu kadar bir daha kim getirirse getirsin dondum ben.” Elindeki eldivenleri çıkarttı sobaya doğru tuttu, çorapları da ıslanmıştı, yırtıktı. Umut sestten irkilip o tarafa baktı gözleri karşılaştı oğlan anında gözlerini kaçırdı sustu. Umut’un gözleri koyulaştı sanki...

“Hey sen de getir paltonu, oğlum yırtık yırtık dolanıyorsun. Umut bugün dikiş dersi veriyor.” Yatakhanedeki oğlanlar neşelenmişlerdi. Sobanın başındaki oğlan başını kaldırmadan “Yok istemem ıslak şimdi, sonra diker diye yatağına hızla yürüdü.” “İyi kurusun! Ver diksin, ayıp oğlum yırtık yırtık dolanıyorsun okulda. Umut oğlanı takip etti gözleri çakmak çakmak olmuştu. Önündeki işe döndü.

“Bir çay koyalım sobanın üzerine ısınırız”

“Çavuş kızmaz mı?”

O sırada kapı açıldı çavuş ile aşçı içeri girdi. “Şanslısınız. Ağalardan birinin oğlu evleniyormuş nasıl olduysa onun şerefine baklava yolladı. İyi getirebilmişler bu karlı yollarda.” Oğlanlar sevinçle “Hepsi bizim mi çavuşum?” “Sizin. Haydi çay da yapın bakalım.” “Sağ olun çavuşum biz de çay yapmak istemiştik hava soğuk da...” Oğlanlar sanki aileleriyle birlikteymiş gibi yaşamadıkları çocuklar olmuşlardı. Çoğu kader mahkûmu, çoğu suçlu veya suçsuz bir arada, itilmişler, sığınmışlar. Olabildiği kadar karınları doyuyor, gelecekleri puslu ama sadece bu günü yaşıyorlar. Kim bilir kaç kurtulacak kaç batacak? İçlerindeki saf çocukları uyandıracak bir umut ışığı olsa hevesle, heyecanla ona sarılacaklar. Bir Umut Bir Aydın’lık...

Yatakhane de sıcak, samimi bir hava oldu. Pirtik baklava ve çay alıp geldi Umut'un yanına oturdu. Sessiz ve mahzundu ikisi de... "Yesene, güzelmiş baklava. Çayla doyurdun kendini Tombul." "Tokum Pirtik." "Umut, al bak kurudu palto dik" diyerek oğlanlardan biri odunları getiren çocuğun paltosunu uzatıyordu. Umut tereddüt etti, sonra elini uzattı aldı. Sökükleri tamir etti, pirtigin eline verdi. Pirtik işkillendi ama ses etmedi. Oğlan kıpkırmızı bir yüzle geldi, titrek bir sesle "Teşekkür ederim" diye fısıldadı. Paltoyu aldı arkasını döndü bir iki adım attı döndü Umut'a eğildi yavaşça sordu. "İyi misin? Ben, ben ...istememedim öyle. Bilmiyordum. Yani...affet..." Umut ses çıkarmadı.

Nefes alamıyordu, biri ağzını kapatmıştı kalkmak istedi kolu bacağı külçe gibiydi, gözlerini açtı karanlık boğucu, kara karanlık. Kalkmak istedi kımıldayamadı bile. Ağzını açıp çığlık atmak istedi açamadı ağzını, simsiyah karanlık boşluk, nefes nefese, üzerine tonlarca ağırlıkta biri çökmüştü sanki, sayıklıyordu. "Tombul tombul!" Gözlerini açtı sırlıslılandı. "Pirtik sen misin?" Umut şaşkın, nerede olduğunu anlamaya çalıştı. "Kâbus gördün, kalk Tombul yüzünü yıka, iyi misin?" Umut doğrulmaya çalıştı "Sen niye uyandın ki?" "Bilmem sanki inledin. Ne gördün?" "Bilmiyorum karanlıktı nefesim yetmedi, soluk alamadım, kalkamadım yataktan sanki... Sen git, yat uyu Pirtik iyiyim." Bir iki ses fısıltı ile "İyi misin Umut?" diye seslendi. "Hay Allah uyandırdım, iyiyim özür dilerim uyuyun haydi iyiyim." Aydın arkadaşına baktı. "Umut istediğin bir şey var mı?" "Aslında dışarı çıksam, hava alsam avluda, basket oynasam..."

"Buradan çıkmalıyız Pirtik daha çok çalışalım." "Yok artık Tombul daha ne çalışacağız, hiç uyumuyorsun, durmuyorsun oğlum." "Sen benim yerime uyu ben kitap okuyacağım. "Nerede? Işık yok ki!" "Kapının içinde koridorun ışığı vuruyor. Git Aydın ayakta uyuyorsun." Umut eline kitabı aldı, kapının dibine yere oturdu. Kaçınıcı kez aynı kitabı okumaya başladı. Çavuş hızla kapıyı açtı, tam bağıracakken kapının dibinde uyuklayan Umut'u gördü. "Umut ne arıyorsun yerde kalk hemen." Umut uyku sersemi yerden zor kalktı "Ah tutulmuşum çavuşum.." "Ne arıyorsun yerde Allah Allah!"

"Gece kâbus gördü çavuşum" diye oğlanlardan biri cevap verdi. Umut oğlana kızgın baktı.

"Uyumadın mı Umut?" "Kitap okudum çavuşum. Işık koridordan sızıyor." Çavuş derin bir nefes aldı "Haydi tembel herifler oyalıyorsunuz beni, kalkın. Bir daha yatağında göreceğim Umut." "Olur efendim."

“Vay vay delikanlılara bak kör, topal kardeşler” koca oğlan okulda duvar kenarında duran Umut ile Aydın’a doğru sırtarak geldi. “Ulan dört göz, topal arkadaşın nasıl iyi mi? Ona sormuyorum çok sessiz bu aralar derslerine pek ilgi göstermiyormuş vallahi öğretmenlerin yalancısıyım. Yoksa senin körlük ona mı geçti?” Birden çavuşun gür sesi duyuldu “Korunanın sesini duymuyor musunuz, binin arabaya aylak herifler yürüyün bu soğukta.” Koca adam sırtarak “Kör, topal kardeşlere yardım ediyorduk yazık çavuşum çalışkan talebeleri koruma altına almak lazım.”

“Sana mı kalmış tembел herifler! Öndeki arabaya hadi sallanmayın. Siz de çabuk hâlâ duruyorlar Aydın, Umut ne bekliyorsunuz?”

Yatakhaneye girerken herkes eline odun almış hemen sobayı yakmışlar. Umut hemen dersine çalışmaya başlamıştı. Sınavlar başlamıştı derslere katılmıyordu, öğretmen sorarsa cevap verip oturuyordu. Neredeyse hiç konuşmuyordu, sadece Pirtik’le. Bugün matematik öğretmeni kızmış, tahtaya kaldırmış, arka arkaya problem çözdürmüş, Umut sessiz durdukça daha kızmıştı.

Çocuk çalışkandı her sorduğunu zorlanmadan yapıyordu ama oğlanda anlamadığı bir içe kapanıklık olmuştu. Alıştırmıştı Umut herkesi heyecanına. Birkaç kez sordu, tek kelime cevap aldı. “İyiyim efendim.” Tatmin edici cevap alamayınca kızdı “Git otur Umut sırana, bu problemlere dikkat edin, Umut çalış imtihan kâğıdında tek yanlış istemiyorum.” Umut topallayarak sırasına gitti, neredeyse bir saattir tahtadaydı. Teneffüs vermemişti öğretmenleri. “Ayağına ne oldu Umut?” diye sordu öğretmen. “Düştüm efendim. Arada ağrıyor.” Başını eğdi, öğretmenin neden kızdığını düşündü... “Tombul daldın gene haydi derse devam, imtihan var.” “Gel gel Pirtik beraber.” “Önce yemek Tombul.”

“Ben tokum. Terzi bey gelir mi sence?” “Ne yapacaksın terzi beyi?” “Yardım ederdik, boş durmayı sevmiyorum.” “Hangi boş durmayı Tombul’um yürü yemekhaneye tövbe tövbe.” Sadece çorba içti, “Sen devam et Pirtikçim ben gidiyorum.” Sıkılıyordu, Ziya Bey’in oraya doğru yürüdü, kapı açıldı sevindi.

“Hoş geldiniz Ziya Bey.” Ziya gözlüklerinin üzerinden baktı. “Umut, sen zayıfladın mı sanki boyun da uzamış. Gel bakalım iş çok, yapalım.” “Yapalım Ziya Bey iyi ki geldiniz.”

Bir süre sonra Pirtik içeri girdi. “Hoş geldiniz Ziya Bey bana iş getirdiniz mi?” “Sana iş getirmedi ama birazdan bir usta gelecek seni yanına vereceğim.” Tam o sırada kapıdan tıknaz bir adam girdi.

“Ziya geldim zor geldim tabii, bu sene kış gitmeyecek. Hani kim yardımcı olacak?”

“Gel gel usta bak bu çocuk yetenekli hem öğret hem de çalıştır. Haydi bakalım Aydın Bey koş ustanın arkasından.” “Ustam geç bırakma Müdür Bey kızar.” “Tamam tamam al şu çantaları çok iş var, kaç yerin elektriği bozulmuş.” Aydın Umut’a göz kırptı gülümsediler. İki arkadaş gece geç vakitlere kadar ustalara yardım ettiler bir ara çavuş uğramış Ziya Bey ondan izin almıştı. “Yeter bu kadar Umut çok iş bitirdik. Doğrusu senin sayende. Ben tek başıma olsaydım yarısı bile bitmezdi. Elin çabuk, titiz, aferin.”

Umut o an çok yorulduğunu fark etti. Makine başından ayağa kalktı ayağı kasıldı, yürüyemedi, kaç saattir dikiş dikiyordu. “Ne oldu ayağma?” “Düştüm de efendim ayağım kapıya sıkıştı arada kasılıyor ama geçer efendim. Çok şey öğrendim Ziya Bey teşekkür ederim.”

Ziya saatine baktı. “Geç oldu, neyse yarın hafta sonu Aydın da yok meydanda.”

Kapıdan Pirtik elinde çantalarla girdi, sandalyeye yığıldı, yüzü sararmıştı. “Ah! Bittim ben.”

“Ne oldu bakalım, istediğin gibi olmadı mı, seviyordun hani tamirat?”

“Ziya Bey ne diyorsunuz bütün her yeri dolaştık bilmediğim her yeri öğrendim buranın. Ya ne zaman bitecek kış ellerim, ayaklarım dondu, çok üşüyorum ben.” Ziya çekmeceleri karıştırdı iki adet yün çorap buldu “Bunları giyin. Umut düşmüş Aydın, anlat nasıl oldu?” İki oğlan da ses çıkarmadı.

Usta oflaya puflaya kapıdan girdi. Aydın kalktı sandalyeyi uzattı usta hemen oturdu. “Ziya iyi yardımcı bulmuşsun, işleri bitirdik vallahi üç günlük işi yaptık.” Aydın’ın sırtına vurdu. “Seninle hep çalışmak isterim, derslerin nasıl?” “İyi dersleri ikisi de zehir gibi çocuklar çok çalışkan, üniversite okuyacaklar sana iş çıkmaz bunlardan gidecekler, okuyacaklar.”

Pirtik ile Tombul hayretle Ziya Bey’e baktı, hiç konuşmayan adam neler diyordu. Gülümseyip gururlandılar.

“İyi geceler. Allaha ısmarladık çocuklar haydi o zaman göreyim sizleri.” “Sence yarın sabah çavuş geç kalkmamıza izin verir mi? Zor yürüyorsun Tombul merhemden kaldıysa sür.” “Olur kaç saat dikiş makinasında ayaklarım, ama iyi iş çıkardık. Pirtik paramız olunca takım elbise diyeceğim ikimize.” “Olur Tombul. Ziya Bey’in moda dergilerindeki gibi diyorsun.”

“Aynen diyorum Pirtik ama ayakkabıcı bulmamız gerek takım elbise altına, baksana şu hâle.” ikisi de eğilmiş ayakkabılarına bakıyordu. “Altı, üstüne gelmiş kardeş, hahaha.” İki delikanlı gülererek yatakhaneye geldi. Umut ilk defa yatar yatmaz uyudu. Sanki biri dürtmüş gibi fırladı yataktan, karşısında bir çift göz karanlıkta parlıyordu. Anında karşısındaki oğlanın kolunu sıkıca tuttu.

“Git başımdan defol!” diye tısladı sanki. “Sus sus bir şey yapmayacağım, lütfen Umut kızma sessiz ol bir şey isteyeceğim. Ben ben senden özür dilerim.”

Umut sakinleşti, doğruldu, “Söyle nedir derdin gece gece?” Oğlan kekeleyerek “Bana da ders çalıştırır mısın?” Umut şaşırıldı, bu pis herifin peşinde dolaşanlardan değil miydi? Kesin tuzaktı, bekledi devam etmesini. O gece koca oğlan, bu oğlana da vurmuştu.

Oğlan ter içinde kalmıştı, “Ben kurtulmak istiyorum, sizin gibi okumak istiyorum. Onlar gibi olmak istemiyorum.” “Niye çok memnundun hayatından, peşleri sıra dolaşırken. O gece ne oldu da fikrin değişti?” “Yok yok ben o geceye kadar yani hiç öyle şey” oğlan kıpkırmızı olmuş kekeleyerek “Çok takılmıyordum, arada gözcülük. O gece zorla beni aralarına aldılar ‘gözcü gerek’ dediler özür dilerim. Kolumu çok sıkıyorsun Umut acıdı.” Umut farkında olmadan oğlanın kolunu iyice sıkmaya başlamış, o gece görüntüler canının yanması hızla geçmişti sanki gözünün önünden. “Acıdı demek? Benim de çok acıdı canım. Fark edecekler benimle ders çalışırsan korkmuyor musun?”

Oğlan kalktı “Haklısın uyu, özür dilerim ben gideyim.” Umut kolu daha sıkı tuttu “Soruma cevap ver korkmuyor musun?” “Çalıştıracak mısın sahidin?”

“Olur çalışırız. Korkmuyor musun dedim?” “Olsun en azından denedim derim. Onlar gibi olmak istemiyorum.” Yanlarında birden Aydın belirdi “Ne yapıyorsun ulan burada defol yatağma.”

“Dur dur Aydın sessiz ol arkadaş ders çalıştırmamı istiyor.”

“Yok artık Tombul teşekkür de et. Defol çekil git Allah aşkına yatağına.”

“Tamam, Pirtik gerçekten ders çalıştırmamı istiyor.” Pirtik şaşkın şaşkın baktı. “Ee döverler seni korkmuyor musun?” “Ben de sordum ‘en azından denedim derim’ dedi.”

“İyi o zaman çalışalım. Getirim mi kitapları?” “Bu saatte mi?” “Herhâlde, gündüz görürler” diye sırttı. Umut da güldü “Korkmuyorsun yani, adın ne?” “İbrahim, İbo diyorlar.” “Söyle karnende kaç zayıf var İbo?” “Sekiz tane.” “Hadi canım?” “Yanlış soru Tombul, zayıf olmayan kaç ders var deseydin daha doğru olurdu.” Üç oğlan da sakinleşip gülümsediler. “O zaman ilk imtihan hangisi onu çalışalım ödevleri de yaparız günü gününe çalışırız. Haydi getir çalışalım.” “Işık ne olacak mum yaksak, ama bilmem.” “Şimdilik kapının yanına sonrasını düşünürüz. Koridorun ışığı var. Gündüzleri birbirimizi tanımayacağız. Korkmuyorsun yani?”

...

Ayşe ile annesi o gece hiç uyumadılar, komşuları yatmaya ikna edemedi, ısrardan vazgeçtiler. Anne kız odada yan yana oturdular, heyecan basmıştı, yürekleri ağzlarında, uyku hiç yoktu. Yaşadıkları korkuyu arkalarına atmak için çaba sarf ediyorlardı. Bir eve gidip, yerleşseler. “Anne ocak var mıdır?” “Nerede Ayşe?” “Kıralık evde..” “Olmaz mı kızım tabii vardır.” “Gidince bir çay koyarız.” “Koyarız kızım.” “Ekmek de alırız.” “Bostancı’dan simit alalım ne dersin?” “Olur anne, sen adada daha iyi olursun, yürüyüş yaparız.” “Yaparız kızım sen üzülme.” Lale’nin içi kıpır kıpırdı, “Allah’ım bir eve adım atsak bakalım bizi neler bekliyor? Allah’ım bundan sonra güzel olsa?” Kızına baktı “Ah kızım çok etkilendi nasıl unuttacak. Ben de işe yaramıyorum ki.” Sabahın ilk ışıklarına Lale ve Ayşe oturdukları yerde uyuklamışlardı. Ev sakinlerinin tıkırtıları ile uyandılar. “Günaydın komşu ben sabah namazını eda edeyim hemen yola çıkarız.” “Olur, amca vallahi çok sevap işlediniz, sizi çok yorduk muhakkak bekliyorum bir yerleşelim.” “Geliriz Lale kızım tabii geliriz, Sevgi’nin babası hanidir çağırıyor kısmet olmadı geliriz. Siz bir yerleşin.” Anne kız kamyonetin ön koltuğunda elele, yüzleri sapsarı heyecanlarını belli etmeden oturdular. Kamyonetin geçtiği yolları seyrettiler. Asla dönmeyeceklerdi buraya asla. Yeni bir hayat mutlu olacaklardı. Niye olmasındı kendilerini inandırmak istiyorlardı, olacak evet olacak. Ada vapurunun hamallar iskelesine geldiler. Hamal ayarladı komşuları, indirdiler zaten azdı eşyalar. “Vapur gelince hamallar taşıyacak Lale kızım meraklanmayın. Oradan Sevgi ve babası karşılayacak sizi.” “Helal edin komşu sizi çok yorduk.” “Helal olsun komşu, Ayşe kızım annen sana emanet, vazgeçme sakın okula git, her şey yoluna girer üzülme. Yeni başlangıç iyidir. Benim işe yetişmem gerek yoksa kalırdım.” “Çok teşekkür ederiz amcacığım varınca Sevgi’nin babası bir şekilde size haber verir.”

“Bize hayatımızı hediye verdiniz hakkınızı ödeyemeyiz. Allaha emanet olun. Allaha ısmarladık.”

...

Geceleri kalkıyorlar Umut ile İbo gaz lambasında ders çalışıyordu. Işık yakamazlardı herkes uyuyordu. Umut çavuştan gaz lambası istemiş çavuş “Ne yapacaksın?” diye sormuş cevabı hayretle karşılaşmıştı. “İyi al bakalım. Müdür Bey ‘sene sonu karneyi görelim ona göre, yoksa cezası olur’ dedi.” diye gece getirip gaz lambasını verdi. İbo’nun dersleri dönem sonuna doğru düzelmeye başladı. Çoğu zayıf derslerini kurtarmıştı. Araziye yarım kalmış bir bina vardı. Müdür Bey oğlanları karşısına aldı “Bu bina tamamlanacak. Ustalar gelecek, aşırı bir hareket, kavga terbiyesizlik istemiyorum. Ustaların yanına birkaç kişi vereceğim istekli olan var mı?” Umut ve Aydın hemen el kaldırdılar. Başka birkaç çocuk da el kaldırdı. “İyi bakalım, usta seçecek aranızdan hafta sonları yardım edeceksiniz, okuyanlar dersleri aksatmak yok haydi dağılım.” Ustalar gelmiş bir iki iş göstermiş baş usta Umut ve Aydın’a bakıp “Hey siz ikiniz benimle çalışacaksınız” demiş canlarını çıkartmıştı.

“Of ya ne bu köle gibi çok yorulduğum elim ayağım yok sanki, yoruldum ben Tombul.” “Ne yapalım Pirtik Bey biz anlarınız demeseydin her işe koşarlar işte.” “Sen yorulmadın mı sanki?” “Hem de nasıl yorulduğum yatmaya hâlim kalmadı. Haftaya bitecek dedi usta. Badana, boya, kireç of burnumdan koku gitmiyor. Ellerim çok acıyor. Ben yemek yemem yatacak hâlim bile kalmadı. Bittim ya, sabah nasıl kalkacağız?” “Umut, Aydın!” “Efendim çavuşum?” “Ne bu hâliniz?”

“Çok yorulduk efendim.” “Evet, usta iyi çalıştırdı sizi, sabah da bekliyormuş.” “Gitmesek çavuşum.” “Ben anlamam Aydın kendiniz istediniz.” “Doğru çavuşum, yürü Tombul.” Çavuş “Yarın yavaş çalışın” diyerek çavuş arkalarından gülümseyerek baktı.

Konuşarak yürüdüler. “Çavuş başka yerden çocuklar gelecek dedi. Pisliği gördün mü sırtıp durdu. İyi iyi yeni çocuklar güzel olur gelsinler bakarız biz onlara” dedi. Umut hiç ses etmedi. Ne zaman yaşı dolup gidecek acaba diye düşündü.

İmtihanları iyi geçmiş. Ödevlerini yapmışlar. Hafta sonu kapının girişinde yan yana ustanın kendilerini çağırmasını bekliyorlardı. “Hey ne duruyorsunuz orada kaldırım kıcınızı” diyen baş usta bunlara doğru dönmüş sesleniyordu, “neyi bekliyorsunuz kırmızı dipli mumla mı çağıracağız

yürüyün gelin tövbe tövbe iş çok, bitecek.” Umut, Aydın kıpkırmızı oldu, hızla koşular. “Çabuk sarı kafa kumu kar. Sen de kara kafa şuradaki kallasları al hızlı hızlı.” İki oğlan ter içinde usta ne derse ikiletmeden yapıp durdular. “Tamam, dur şimdi kapıyı takın duvara, siz kapıyı getirin” diye oğlanları işaret etti.

“Koş Tombul tut yandan” “geldim geldim” Kapıyı alıp geldiler “Nereye takılacak efendim.?”

“Nereye olacak işte oraya” Oğlanlar kapının yerine baktılar, ikisi neredeyse aynı anda “Yamuk burası” dediler ama laf asılı kaldı sanki havada....

“Ne diyorsunuz ulan ahlaksız köpekler, ben yaptım orayı ne zaman usta oldunuz da bana laf ediyorsunuz it herifler. Kim sanıyorsunuz kendinizi!” Usta mosmor olmuş bir suratla gök gürültüsü gibi bir sesle bağırınca Umut ve Aydın kaskatı kesildi, ellerinde kapı “Allah kahretsin dilimizi eşek arısı soksaydı da sussaydık” dediler aynı anda. Sesin yüksekliğinden anında jandarmalar “Çökün yere! Kımıldayanı vururum.” diye bağırıp silahlarını doğrultarak koşmaya başladılar. Koca arazide çit çıkmıyordu. Aydın, Umut bembeyaz bir yüzle kapıyı hızla yere bırakıp ellerini ve dizlerini yere dayayıp başlarını eğdiler. İkisinin de içinden buraya kadarmış al işte şimdi ceza üzerine ceza diye geçmişti. Jandarmalar geldi biri Umut’un diğeri Aydın’ın başını bastırdı. “Ne bağırıyorsun usta, ne yaptı bu oğlanlar size söyle cezalarını verelim.” Baş usta kıpkırmızı olmuş yüzü ile homurdanarak “Yaptığım kapı yerinin yamuk olduğunu söylediler nereden anladılarsa mühendis mübarek ikisi de”

Jandarmalar şaşırıldı, ne yani bunun için mi bağırdın.

“Herhâlde, bana laf edecek adam daha doğmadı anasından” diye homurdandı. Jandarmalar ellerini çektiler silahlarını yere çevirip “Kalkın gidelim” dediler. Umut ve Aydın hayatlarındaki en zor saniyeleri geçirmişti elleri ayakları titriyordu, kireç gibiydi yüzleri. Sesten Müdür Bey meraklanmış çavuşu yollamıştı. Jandarmalar oğlanları tutup yürüttü. “Nereye?” diye sordu usta arkalarından.

Jandarma hem yürüdü hem cevap verdi. “Ne demek nereye usta? Götürüyorum oğlanları. Ama pişman olma bu iki oğlanda zehir gibi akıl var, yamuk dedilerse yamuktur bir kontrol et istersen.”

“Dur bakacağım tabii, getir geri.” “Senin de ne yapacağın belli değil ustam başkaları ile çalış, yürüyün.” “Kalsınlar dedim!” Çalışan diğer ustaya döndü, “Bak bakalım yamuk mu?” Ustalardan biri geldi ölçtü biçti...

“Söylesene be adam ölçtün biçtin sanki altın varak çerçeve koyacaksın.” Usta kısık bir sesle “Ustam sen gözlüğünü takmayı unutmuşsun herhâlde yamuk olmuş.” Baş usta, başını çevirip oğlanlara baktı “Gelin buraya, yıkın ulan. Sonra da yapacaksınız, siz gidin” diye işaret etti Jandarmalara. Oğlanlar bir nefes alıp “Haydi hayırlısı bir çukurdan diğerine diye fısıldadılar.” “Yapamazsanız sizi ortalık yerde nam için evire çevire döverim.” “En azından dayak yeriz ceza olmasın da” diye mırıldanarak işe koyuldular. Çavuş jandarmayı yakalayıp neler olduğunu sordu. “Çavuşum, bizim oğlanlar baş ustanın hatasını buldu, o da kudurdu tabii” diye sırttı. “Tamam, yerinize, ancak bir daha silahları yerde tutun.” “Doğru çavuşum haklısınız çocukların yürekleri ağzına geldi.” Oğlanlar birkaç saatte yıktılar, molozları taşıdılar. Ölçüp dikkatle yeniden yapmaya başladılar. Tüm ustalar yerlere oturmuş, baş usta karşlarına sandalye koymuş dikkatle seyrediyordu. Gece olmuş oğlanlar hâlâ uğraşıyordu. Çavuş olayı öğrenince Müdür Bey’i bilgilendirmişti. Neredeyse kimse yatmamış, herkes tel duvarın önünde oturmuş Aydın ile Umut’u uzaktan seyrediyorlardı. İki arkadaş ellerindekini bırakıp karşıdan yaptıkları yere bir bakıp “Bitti usta” dediler sesleri yorgunluktan titriyordu. “Kalk usta bak bakalım doğru mu olmuş?” Usta bir süre baktı, ölçtü, kontrol etti. “Söylesene be adam!” “Ustam valla hi tam olmuş.” Oğlanlar sessizce oh çektiler. Baş usta kalktı, “İyi, gidin tıfil keratalar yarın sabah erken buradasınız. Sizler ustayız diye geçiniyorsunuz tek bildiğiniz yatmak kalkın diye ustalara bağırdı.” Aydın ile Umut’un yürüyecek hâlleri kalmamıştı öylece durdular. “Öldüm Pirtik.” “Ben de Tombul. Çökün yere deyince tamam dedim buraya kadar çıkış yok. Tombul daha çok çalıştır bizi okuyalım çıkalım buradan bu işin başka yolu yok!” “Of yatakhane çok uzak gözüktüyor. Zor basıyorum tut tut kolumu Pirtik” “Dur çavuş geliyor.” Çavuşun kollarından sıkıca tutup sürüklemesi ile uyandılar sanki. “Ah çavuşum gözüm bulanıyor.” Çavuş sırtarak “Ne gözü yürümeyi unuttuğunuz.” “Bacaklarım beni taşıyor çavuşum.” “Önce hamama çabuk, içeri seslendi arkadaşlarınıza yardım edin çabuk.”

...

Ayşe ve annesi iskelede vapuru beklediler. Martılar, satıcıların sesleri yavaş yavaş kalabalıklaşan insanlar İstanbul uykudan uyanmaya başlamıştı. Lale, yüzüne yerleşmiş bir tebessümle etrafa bakıyordu. “İstanbul İstanbul ben işte şimdi geldim sana” diye düşündü. Köyden İstanbul’a gidiyorsun diye uğurlamışlardı, ama adam gecekonduya götürmüş sonra da ailesinden kalma para ile ev yaptırıp üzerine konmuştu. Elinde olmadan

başını salladı, “Ben kurtuldum, şimdi kızım ile yeni bir hayat var önümüzde Allah’ım.” Dönüp kızına baktı Ayşe de annesini seyrediyordu. Gülümsediler birbirlerine. Ayşe annesinin hayretle, merakla, tebessümle etrafını seyretmesine sevindi, evin oralarda dolaşmış hiç gelmemişti buralara. “Anne simit alayım mı?” “Al, al kızım eve gidince çay yaparız.” Lale, sırtı “Ev ne güzel” diyord. Önceleri ev deyince kocası aklına gelir titrerdi sanki. Bu gece ne kavgası çıkaracak diye. “Vapur geliyor anne. Hamallar nerede acaba?” “Geldik abla, biz şimdi bir iki arkadaş sizi bindiririz. Amca tembih etti aman dedi yardımcı olun.” “Allah razı olsun kardeşim.” Hemen çantasından harçlık çıkardı Lale. “Yok abla ne gerek var.” “Olur mu bir sigara parası al kardeşim hayat zor.” “Zor be abla.” Hamalların çamacının yardımı ile bindiler, ikisi de farkında olmadan bir oh çekti.

“Anne istersen bak çay var şimdi yiyelim mi simitleri?” “Olur, hem de çok güzel olur çay da pek güzel koktu. Komşular söylerdi Ayşe, ada vapuru güzeldir hele deniz sakinse deme keyfine derlerdi merak ederdim, aslında imrenirdim biliyor musun güzel kızım.” “Güzel annem benim.” Yolun diğer zamanında hiç konuşmadılar suskundular, içlerindeki heyecan, hüzün, korku, sevinç, yeni bir hayatın kendilerine bile söylemek istemedikleri korkusu konuşmalar hangisinden başlayacaklardı. “Büyükada, anne geldik.”

“Sevgi babası ile gelecekti kızım bak bakalım etrafa.” “Oradalar anne.” Ayşe hemen vapurun kenarına çıkıp el salladı. İçeri girdi “Annem bekleyelim bizi alacaklar.” “Tamam kızım.”

Sevgi Ayşe’ye sarıldı “Lale Teyzem hoş geldiniz biz sizi çıkartalım. Babam yüklerin orada. Hangileri sizin karışmasın.” Hamallar yardım etmiş, Sevgi’nin babası Lale’nin sandalyesini iskeleye indirmişti. “Hoş geldiniz komşu.” “Hoş bulduk komşum, oh çok şükür sayenizde vallahi.” “Nasıl gideceğiz Sevgi kızım?” “Faytonla Lale Teyze.” “Ben nasıl bineirim?” “Bindiririz merak etmeyin komşu.” “Oh havası çok güzel.”

“Evet, teyze gelin haydi.” Birkaç kişinin yardımı ile faytona binip Işık Bey’in köşkünün önüne geldiler. Işık, hanımı ile kapının önüne çıktı. Ayşe annesini yardımla sandalyeye oturttu.

“Hoş geldiniz.” “Hoş bulduk efendim. Burası mı çok güzel bir ev.” Ayşe sevinçle etrafa bakıyordu.